

Programmabegroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024

Gemeente Nuenen

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Voorwoord	4
Algemene inleiding	5
Algemene toelichting en inleiding bij programma's	10
Programma 1. Bestuur, Samenwerking & Dienstverlening	11
Programma 2. Veiligheid & Handhaving	18
Programma 3. Werk (participatie), Zorg & Jeugd	24
Programma 4. Verenigingen & Accommodaties	32
Programma 5. Wonen & Leefomgeving	36
Programma 6. Ruimtelijk beheer, Milieu & Verkeer	42
Programma 7. Economie, Toerisme & Recreatie	48
Programma 8. Financiën & Belastingen	53
Paragrafen	58
Lokale heffingen	59
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	66
Onderhoud kapitaalgoederen	75
Financiering	81
Bedrijfsvoering	84
Verbonden partijen	88
Inleiding	88
Gemeenschappelijke regelingen	88
Vennootschappen en coöperaties	96
Stichtingen en verenigingen	98
Grondbeleid	102
Financiële begroting	108
Overzicht van baten en lasten	109
Toelichting overzicht van baten en lasten	111
Toelichting verschillen per programma	111
Overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten	113
Overzicht beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	116
Uiteenzetting van de financiële positie	117
Geprognosticeerde balans	117
EMU-saldo	117
Jaarlijks terugkerende arbeidskosten	118
Overzicht van investeringen	118
Reserves en voorzieningen	126
Overzicht van reserves en voorzieningen	126
Toelichting op de reserves	129
Toelichting op de voorzieningen	133
Toelichting op de financiële positie	135
Bijlagen	136
Overzicht van baten en lasten per taakveld	137
Vaststellingsbesluit	140
Aangenomen amendement en moties	141

Voorwoord

Voorwoord

Vorig jaar om deze tijd schreef ik het voorwoord van de vorige programmabegroting en meerjarenbegroting, met daarin vooral veel positieve verwachtingen over de economie en het welzijn in Nederland.

Hoe anders ziet de wereld er op dit moment uit. Covid-19 heeft de wereld geschokt. Sommigen zien het als een soort wake-up call dat de wereld toch niet zo maakbaar is als we dachten of zien het als een keerpunt en een kans om het in de wereld toch echt anders en beter te gaan doen. Anderen vinden dat we vooral gewoon door moeten blijven gaan zoals we altijd deden om de economie niet verder te frustreren dan strikt noodzakelijk.

Vanuit welk perspectief je ook naar de wereld kijkt, de wereld is veranderd. Ook in Nuenen. De puzzel die we elk jaar moeten leggen om een structureel sluitende meerjarenbegroting aan u voor te leggen is er dit jaar niet makkelijker op geworden. Net als alle gemeenten wordt ook Nuenen geraakt door de coronacrisis. In 2021 zullen we directe, maar vooral ook de indirecte gevolgen daarvan ondervinden. Met name wat betreft de directe financiële gevolgen heeft het Rijk toegezegd de gemeenten te compenseren. Maar ook na 2020 zullen we nog te maken krijgen met extra kosten als gevolg van corona. Deze kosten, voor zover we ze nu kunnen inschatten, zijn in de desbetreffende programma's in deze begroting meegenomen.

In het afgelopen jaar zijn grote projecten de besluitvormings-revue gepasseerd, zoals de renovaties van de Hongerman en Het Klooster. Er is beweging in grote dossiers met veel invloed op de toekomstige financiële ruimte zoals Nuenen West (met name het autoluw maken van de Opwettenseweg) en definitieve overdracht van woonwagenlocaties en de afronding van Eeneind West zijn binnen handbereik.

Bovengenoemde onderwerpen verhogen de financiële risico's en om die af te dekken moeten er grotere risicoreserves aangehouden worden. Als gevolg daarvan wordt de financiële ruimte van Nuenen beperkt en willen we de ruimte in de begroting niet inzetten voor verlaging van de OZB.

Ook de kosten voor de afvalinzameling gaan omhoog, vooral als gevolg van de enorme kostenstijging van de verwerking van diverse afvalstromen.

Financieel heeft dit geen grote impact op de begroting maar zal wel tot hogere woonlasten leiden voor de inwoners van Nuenen. We proberen hen te faciliteren door het zo makkelijk mogelijk te maken om gebruik kunnen maken van de gratis mogelijkheden voor afvalinzameling.

Bij veel gemeenten zijn in het sociale domein met name uitgaven voor jeugdzorg een reden tot ongerustheid. Ook in Nuenen zien we dat uitgaven stijgen, maar door in te zetten op vroegsignalering en inzet van minder zware zorg (om erger vóór te zijn), hopen we de kosten het beste te kunnen beheersen en binnen onze realistische raming te houden. Uiteraard geldt daarbij dat iedereen de zorg krijgt die hij of zij nodig heeft.

Structureel sluitend

Ondanks dat alles staan we er financieel niet slecht voor. We hebben een solide begroting, die meerjarig en structureel sluitend is. Op sommige posten zijn kosten en risico's weliswaar toegenomen, maar de ratio weerstandsvermogen staat nog op een ruim voldoende peil: 1,49.

Ik wil tot slot graag alle collega-bestuurders en medewerkers van de gemeente Nuenen c.a. en de Dienst Dommelvallei danken voor het slimme en harde werk dat ervoor heeft gezorgd dat er ook dit jaar weer een goede begroting kan worden gepresenteerd.

J. Pernot
Wethouder Financiën

Algemene inleiding

Kadernota

Net als vorig jaar heeft de gemeenteraad haar eigen proces gevolgd om tot een Kadernota 2021 te komen. De raadsfracties hebben hun wensen voor de aankomende jaren besproken. Het resultaat is een overzicht met aandachtspunten en onderwerpen voor de bestuurlijke agenda. Het college heeft daar een reactie op gegeven. Voor zover relevant voor deze begroting komen we in de beleidsprogramma's terug op de aandachtspunten en onderwerpen. De raad heeft besloten om het volgende op te nemen in de Kadernota 2021:

1. Concrete doorberekening in de programmabegroting van de volgende aanvullende maatregelen inzake de schulphulpverlening:
 - o verlagen van de incassokosten tot maximaal € 75 (voorbeeld Arnhem);
 - o schulden van jongeren omzetten in een lening die naar draagkracht wordt afgelost (voorbeeld gemeente Amsterdam), kwijtschelden van de WMO-bijdrage;
2. Mogelijkheden te onderzoeken om de woonlasten te beperken middels een lastenverlichting.

De raad heeft het college gevraagd in een apart overzicht inzichtelijk te maken hoe de kaders hierboven genoemd onder punt 1 en 2 in de programmabegroting 2021 zijn verwerkt. Hieronder hebben wij aangegeven hoe hiermee is omgegaan.

Schuldhulpverlening

Verlaging van de incassokosten tot maximaal € 75

Onze verwachting is dat in de praktijk in geval van schuldhulpverlening sowieso meestal niet meer dan € 75 incassokosten in rekening worden gebracht door de gemeente. Hogere kosten worden alleen in rekening gebracht bij inwoners met een eigen woning en/of inwoners die relatief veel afval aan de weg zetten. Gelet hierop zien wij geen aanleiding om hier in de begroting rekening mee te houden, we voorzien immers geen tot weinig extra kosten.

Omzetting van schulden van jongeren in een lening naar draagkracht

Uit navraag bij onze schuldhulpverlener en bij de LEV-groep blijkt dat er in Nuenen weinig jongeren met schulden bekend zijn. En als die er al zijn, dan wordt meestal een oplossing gezocht binnen de familiekring. De afgelopen 5 jaar hebben slechts twee jongeren (tot 27 jaar) een schuldregelingstraject doorlopen. Wij zien in deze cijfers geen aanleiding om in de begroting 2021 rekening te houden met extra kosten.

Kwijtschelden van WMO-bijdragen

Jongeren onder de 18 jaar vallen onder de Jeugdwet en hoeven geen eigen bijdrage te betalen. Jongeren tussen de 18 en 27 jaar betalen maximaal een eigen bijdrage van € 19 per maand, afhankelijk van hun inkomsten. Jongeren tussen de 18 en 27 jaar die op bijstandsniveau zitten en een WMO-bijdrage moeten betalen, krijgen deze kosten vergoed via de bijzondere bijstand. Wij zien hierin geen aanleiding om in de begroting 2021 rekening te houden met extra kosten.

Mogelijkheden tot lastenverlichting

De begroting 2021 biedt geen ruimte voor lastenverlichting. We hebben in deze begroting weinig nieuw beleid opgenomen en kritisch gekeken naar mogelijkheden om bezuinigingen op bestaand beleid door te voeren zonder het huidige voorzieningenniveau aan te tasten. Daarnaast is het onzeker in welke mate het coronavirus nog financiële consequenties heeft in 2021. Daarom zien wij geen mogelijkheden om op dit moment de onroerendezaakbelasting te verlagen.

Bestaand beleid en autonome ontwikkelingen

Er kunnen zich allerlei omstandigheden voordoen waardoor het noodzakelijk of wenselijk is om de begroting van bestaand beleid aan te passen. Het gaat hierbij om beleid waaraan al uitvoering wordt gegeven of waarover al besluitvorming heeft plaatsgevonden. Kortom: voor de uitvoering van dit beleid zijn financiële middelen beschikbaar gesteld. Een verandering/aanpassing kan tot gevolg hebben dat er meer of minder kosten dan wel meer of minder opbrengsten zijn. Daarnaast zijn er autonome ontwikkelingen waarop wij geen of nauwelijks invloed hebben, maar die wel financiële gevolgen hebben. Denk hierbij aan indexeringen, rentestand, hoogte van uitkeringen uit het gemeentefonds en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen.

Het is ons dit jaar gelukt om de septembercirculaire 2020 van het gemeentefonds te verwerken in de begroting, omdat we deze tijdig hebben ontvangen. Doorgaans komt deze circulaire pas beschikbaar nadat de begroting is opgesteld en voor de behandeling van de begroting in de raad, waardoor in plaats van verwerking in de begroting gekozen wordt voor een 1e begrotingswijziging. Dit jaar is dit niet nodig en de financiële impact van de septembercirculaire 2020 is in deze begroting inzichtelijk gemaakt.

In onderstaand overzicht zijn de financiële consequenties van aanpassingen in bestaand beleid en autonome ontwikkelingen weergegeven, waarbij een negatief getal een nadeel en een positief getal een voordeel ten opzichte van de huidige begroting aangeeft.

Bij de betreffende programma's is hierop een toelichting gegeven.

Bestaand beleid en autonome ontwikkelingen:	Progr.	2021	2022	2023	2024
Rijk van Dommel en Aa is opgeheven, stond nog in begroting	1	15.000	15.000	15.000	15.000
Budget voor implementatie digitale participatie	1	-10.000			
Actualisatie personeelslasten	1	-	-	-	-
		189.704	130.494	137.767	137.770
Formatieuitbreiding 8 uur medewerker administratie B (zaakgericht werken)	1	-11.280	-11.280	-11.280	-11.280
Formatieuitbreiding 1 fte beleidsmedewerker mobiliteit verkeer	1	-79.075	-79.075	-79.075	-79.075
Bijdrage Dienst Dommelvallei volgens programmabegroting 2021 DDV (incl 1e begr.wijz. 2020)	1	-65.885	-361	30.792	-8.132
BTW-nadeel bijdrage Dienst Dommelvallei	1	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
Vernieuwing software sociaal domein	1	-33.000			
Telefoniebudgetten aframen na nieuwe aanbesteding	1	21.536	21.535	21.534	21.534
Uitvoering ROK (Regionaal Operationeel Kader) milieutoezicht	2	-14.190	-28.380	-42.570	-42.570
Bijramen RIEC; aframen veiligheid&leefbaarheid (is al op andere manieren ingevuld)	2	10.000	10.000	10.000	10.000
Verlenging inzet toezichthouder sociaal domein voor RIEC-casussen en Dommelstroom Interventieteam	2/3	22.000	22.000		
Uitvoeringskosten jeugdzorg	3	-19.300	-19.300	-19.300	-19.300
Restant stelpost armoedebeleid vervallen	3	35.000	35.000	35.000	35.000
Nota vrijwilligersbeleid 2020	3	-12.200	-12.200	-12.200	-12.200
Stijging kosten leerlingenvervoer	3	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
Onderhoud nieuwe hybridevelden Gerwen en Nederwetten	4	-43.000	-43.000	-43.000	-43.000
Pachtinkomsten Nuenen-West	5	15.000	15.000	15.000	15.000
Extra kosten personeel BAG / BGT in Geldrop - Mierlo	5	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Nieuwe wetgeving BRO	5	-10.000			
Wegenlegger	6				-40.000
Areaaluitbreidingen groen	6	-35.000	-29.500	-29.500	-35.000
Planvorming bomenbestand	6		-10.000		
Opname beeldkwaliteitbeplanting	6		-7.500		
Inhuur ODZOB medewerker	6	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Resultaat riolering en afval incl. reiniging wegen (o.m. achterblijvende btw)	6	18.394	16.296	15.718	46.789
Cultuurhistorische waardekaart	7	-15.000			
Marktgelden lopen terug	7	-10.100	-10.100	-10.100	-10.100
Pachtovereenkomst Enode afgelopen per 31-12-2019	7	-13.615	-13.615	-13.615	-13.615
Herberekening OZB	8	-18.700	-40.100	-62.900	-86.900
Algemene uitkering gemeentefonds (meicirculaire)	8	203.886	392.608	202.919	-48.239
Algemene uitkering gemeentefonds (septembercirculaire)	8	281.270	107.917	94.808	117.367
Stelpost inflatie verhogen	8		-		
			200.000		
Actualisatie kapitaallasten incl. overzicht investeringen 2021-2024	div.	160.068	253.897	119.611	138.173
Toerekeningen salariskosten en overhead aan projecten en gesloten huishoudingen	div.	90.245	69.376	56.052	63.874
Kleine aanpassingen < € 10.000	div.	-21.200	-13.700	-13.700	-21.200
Totaal aanpassingen bestaand beleid		166.150	205.024	36.427	- 250.644

Nieuw beleid

In de kadernota zijn de wensen van de raad met betrekking tot nieuw beleid opgenomen. In de Kadernota 2021 wordt gevraagd om een doorberekening van enkele mogelijke wijzigingen in het beleid met betrekking tot schuldsanering. Of het huidige beleid op deze punten daadwerkelijk aangepast moet worden, daarover heeft de raad (nog) geen besluit genomen. Daarom hebben we de financiële consequenties van de gewenste aanpassingen aangegeven in de paragraaf Kadernota 2021 van deze begroting. Deze doorberekening hebben we niet opgenomen in het overzicht Nieuw beleid, omdat wij gelet op de beperkte omvang van de problematiek, geen aanleiding zien om hiertoe een raadvoorstel voor te bereiden. Dit is anders als de raad besluit het college opdracht te geven het huidige beleid inzake schuldsanering aan te passen.

Daarnaast hebben we zelf wensen voor nieuw beleid. Gelet op de beperkte financiële ruimte voelen wij ons genoodzaakt om onze ambities naar beneden bij te stellen en scherpe keuzes te maken. Ook veranderingen in de wet- en regelgeving maken het soms noodzakelijk om financiële middelen beschikbaar te stellen voor nieuw beleid. In onderstaand overzicht zijn de financiële consequenties van nieuw beleid weergegeven.

Om tot een sluitende begroting te komen hebben we ook ombuigingen opgenomen in deze begroting. Het gaat dan om 'laaghangend fruit', zonder het voorzieningenniveau aan te tasten. We hebben onderzocht op basis van ervaringscijfers op welke plaatsen we wat budget kunnen 'missen', voor één jaar dan wel structureel. Zo hebben we wat ruimte kunnen creëren.

Nieuw beleid:	Progr.	2021	2022	2023	2024
Lokaal sportakkoord	4	-23.680	-23.680		
Omgevingswet	5		-16.000	-16.000	-16.000
Erfgoedbeleid	7		-5.000		
Totaal aanpassingen nieuw beleid		-23.680	-44.680	-16.000	-16.000

Ombuigingen:	Progr.	2021	2022	2023	2024
Actualisatie budget wijkshouwen	1	4.000	4.000	4.000	4.000
Enmalig 2021: budget openbare ruimte kernen	1	5.000			
Enmalig 2021: opleidingsbudget	1	30.000			
Enmalig 2021: budget handhaving milieubeheer	2	1.500			
Leges kinderopvang	3	4.000	4.000	4.000	4.000
Actualisatie budget soc.cultureel werk	3	13.000	13.000	13.000	13.000
Actualisatie budget maatwerk chronisch zieken	3	10.000	10.000	10.000	10.000
Actualisatie budget onderwijshuisvesting	4	20.000	20.000	20.000	20.000
Actualisatie budget Wabo inhuur	5	35.000	35.000	35.000	35.000
Actualisatie budget volkshuisvesting	5	1.408	1.408	1.408	1.408
Actualisatie budget onderhoud bossen	6	5.000	5.000	5.000	5.000
Actualisatie budget verkeer	6	5.800	3.300	3.300	3.300
Actualisatie budget villagemarketing	7	10.000	10.000	10.000	10.000
Actualisatie budget musea	7	10.000	10.000	10.000	10.000
Enmalig 2021: budget monumentenbeleid	7	12.500			
Totaal ombuigingen		167.208	115.708	115.708	115.708

Financiële gevolgen van de coronacrisis

Net als alle gemeenten wordt ook Nuenen geraakt door de coronacrisis. Ook in 2021 zullen we de gevolgen daarvan nog ondervinden. Het Rijk heeft toegezegd de gemeenten financieel te compenseren. De VNG heeft een extern bureau onderzoek laten doen om een eerste indruk te krijgen van de financiële consequenties van de coronacrisis voor gemeenten. Medio juli 2020 is dit rapport verschenen. Wij gebruiken dit rapport om de gevolgen voor onze gemeente te monitoren. Een van de belangrijkste conclusies van het rapport is dat de verschillen tussen regio's en type gemeenten groot zijn. Verder is duidelijk dat gemeenten in 2020 al veel kosten hebben gemaakt, maar dat de meeste kosten nog moeten komen. Wij hebben de meerkosten of minderopbrengsten als gevolg van de coronacrisis doorgerekend en in deze begroting opgenomen met het uitgangspunt dat de coronamaatregelen in stand blijven tot 1 juli. Wij verwachten daarvoor gecompenseerd te worden en hebben daarom ook een aanvullende rijksbijdrage begroot.

In onderstaande tabel staan de financiële gevolgen door de coronacrisis die wij verwachten tot 1 juli 2021, waarbij een negatief getal een nadeel en een positief getal een voordeel ten opzichte van de huidige begroting aangeeft:

Financiële gevolgen coronacrisis:	Progr.	2021	2022	2023	2024
Tijdelijke extra formatie Sociale Zaken agv coronacrisis (via Dienst Dommelvallei)	1	-52.500			
Verwachte meerkosten handhaving en toezicht agv corona	2	-25.000			
Verwachte meerkosten bijstand (BUIG) agv coronamaatregelen	3	-62.500			
Minder leges omgevingsvergunningen agv corona	5	-50.000			
Stelpost voor overige meerkosten of minderopbrengsten agv corona	8	-50.000			
Verwachte rijksbijdrage coronamaatregelen (AU/BUIG)	8	240.000			
Totaal gevolgen coronacrisis		0	0	0	0

Totaaloverzicht

We hebben de financiële consequenties van de autonome ontwikkelingen, de aanpassingen in bestaand beleid en nieuw beleid doorgerekend. Dit alles leidt tot onderstaand financieel overzicht.

Totaaloverzicht	2021	2022	2023	2024
Saldo baten en lasten vanuit begroting 2020-2023 (incl. amendementen)	-140.100	512.142	409.779	409.779
Begrotingswijzigingen raadsbesluiten 2020 na vaststelling begroting 2020	-67.731	-103.361	-336.817	-328.403
Aanvulling met nieuw begrotingsjaar 2024 (verschillen met begrotingsjaar 2023)				606.230
Saldo baten en lasten gewijzigde begroting 2021-2024	-207.831	408.781	72.962	687.606
Aanpassingen bestaand beleid	166.150	205.024	36.427	-250.644
Aanpassingen nieuw beleid	-23.680	-44.680	-16.000	-16.000
Ombuigingen	167.208	115.708	115.708	115.708
Nieuw saldo baten en lasten 2021-2024	101.847	684.833	209.097	536.670

Presentatie van het structureel begrotingssaldo	2021	2022	2023	2024
Saldo baten en lasten	-117.967	446.858	-214.635	152.627
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves (+ is onttrekking per saldo)	219.814	237.975	423.732	384.043
Begrotingssaldo na bestemming	101.847	684.833	209.097	536.670
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	-535.807	-286.093	-113.860	-35.425
Structureel begrotingssaldo	637.654	970.926	322.957	572.095
Structurele kapitaallasten investeringen	309.000	346.000	252.000	82.000
Structureel begrotingssaldo definitief	328.654	624.926	70.957	490.095

Algemene toelichting en inleiding bij programma's

Algemene toelichting en inleiding bij programma's

Het programmaplan bestaat uit 8 te realiseren programma's, te weten:

1. Bestuur, Samenwerking & Dienstverlening
2. Veiligheid & Handhaving
3. Werk (participatie), Zorg & Jeugd
4. Verenigingen & Accommodaties
5. Wonen & Leefomgeving
6. Ruimtelijk beheer, Milieu & Verkeer
7. Economie, Toerisme & Recreatie
8. Financiën & Belastingen

De toelichting in het programmaplan wordt gedaan middels de drie 'wat'-vragen:

- Wat willen we bereiken? (vertaald naar beoogd maatschappelijk effect en doelstellingen)
- Wat gaan we ervoor doen?
- Wat gaat het kosten?

Het beoogd maatschappelijk effect en de doelstellingen zijn overgenomen uit de begroting 2020.

In het onderdeel 'Wat gaat het kosten?' staan de realisatie 2019 en de begrote baten en lasten en het saldo van 2020 tot en met 2024. De programma's zijn opgedeeld in taakvelden. Deze taakvelden zijn wettelijk voorgeschreven.

Afsluitend is een overzicht opgenomen met de voorgestelde financiële aanpassingen van dat programma. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen bestaand beleid/autonome ontwikkelingen, nieuw beleid en gevolgen van de coronacrisis.

Programma 1. Bestuur, Samenwerking & Dienstverlening

Portefeuillehouder(s)

M. Houben en R. Stultiëns

Wat willen we bereiken?

Beoogd maatschappelijk effect	Doelstellingen
Een toekomstbestendig Nuenen c.a..	1. Versterken van de eigen bestuurskracht. 2. Verbeteren van het samenspel tussen raad, college en de ambtelijke organisatie.
Onze inwoners voelen zich in verbinding staan en betrokken bij het besturen van de gemeente en bij onderwerpen die hen of hun leefomgeving rechtstreeks raken.	3. Stimuleren van de contacten tussen inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en dorps- en wijkraden enerzijds en de gemeentelijke organisatie anderzijds. 4. Bevorderen van het toepassen van burgerparticipatie. 5. Verbeteren van (digitale) informatieverstrekking aan de gemeenschap.
Opgaven op het juiste schaalniveau oppakken	6. Bevorderen van de samenwerking met anderen in het belang van de Nuenense gemeenschap. 7. Actief blijven bijdragen aan samenwerkingsverbanden, onder andere aan Dienst Dommelvallei, Stedelijk Gebied Eindhoven en Metropoolregio Eindhoven.
Tevreden klanten	8. Verhogen van de kwaliteit van de dienstverlening. 9. Inspelen op ontwikkelingen, zoals andere rol van de samenleving, digitalisering en behoefte aan directe informatie.

Relevante beleidsnota's in dit programma

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Reglement dorps- en wijkraden, gemeente Nuenen c.a. 2017	onbepaald	maart 2014	onbepaald
Raadsbesluit inzake Dienst Dommelvallei	2013 - 2016	november 2012	onbepaald
Samenwerkingsakkoord 2019 - 2022 Metropoolregio Eindhoven	2019 - 2023	februari 2019	2022
Samenwerkingsagenda 2018 - 2025 Stedelijk Gebied Eindhoven	2018-2025	december 2018	2025
Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Nuenen 2018	2018 e.v.	november 2018	2022
Verordening op de raadscommissies gemeente Nuenen 2019	2019 e.v.	april 2019	2022
Verordening Rekenkamercommissie gemeente Nuenen c.a. 2017	2017 e.v.	maart 2017	onbepaald
Gedragscode Integriteit gemeenteraad Nuenen c.a.	2018 - 2022	juni 2018	2022
Gedragscode voor de burgemeester van de gemeente Nuenen c.a.	2018 - 2022	juni 2018	2022
Gedragscode voor de wethouders van de gemeente Nuenen c.a.	2018 - 2022	juni 2018	2022
Visie op Nuenen; Nuenen, dat is thuis	2020 - 2030	december 2019 (ter kennisgeving aangenomen)	onbepaald

Wat gaan we ervoor doen?

Een toekomstbestendig Nuenen c.a.

1. Versterken van de eigen bestuurskracht

Bestuurskracht maakt dat wij in staat zijn om onze maatschappelijke opgaven op te pakken en onze wettelijke taken adequaat uit te voeren, zowel nu als in de toekomst. Daarom is het belangrijk om hier continue aandacht voor te hebben en op zoek te gaan naar mogelijkheden om deze te versterken. Hiertoe is onder meer het proces toekomstbestendig Nuenen gestart. Dit proces wordt in 2021 voortgezet.

2. Verbeteren van het samenspel tussen raad, college en de ambtelijke organisatie

Om bestuurskrachtig te kunnen zijn, is belangrijk dat het samenspel tussen de raad, het college en de ambtelijke organisatie goed verloopt. De afgelopen jaren is dit samenspel sterk verbeterd. Om deze stijgende lijn vast te kunnen houden, moet hieraan ook in 2021 aandacht worden besteed, zodat we nog stappen vooruit maken. Daarom is dit één van de sporen in het proces toekomstbestendig Nuenen.

De raad heeft aangegeven in een vroegtijdig stadium betrokken te willen worden bij voor Nuenen belangrijke ontwikkelingen. De wens is om meegenomen te worden in het proces en invloed uit te oefenen op de uiteindelijke keuzes die ter besluitvorming aan hem worden voorgelegd. De raad is immers bevoegd om de kaders vast te stellen en moet daarom de gelegenheid hebben om input mee te geven aan het college. Hiertoe wordt ingezet op verschillende middelen, zoals commissienotities, raadsinformatiebrieven, mededelingen uit het college tijdens commissievergaderingen en themabijeenkomsten, passend bij de fase waarin de ontwikkeling zich bevindt. Op deze wijze wordt de raad gefaciliteerd om zijn kaderstellende en controlerende rol uit te voeren. Aandachtspunt hierbij is dat het samenspel alleen goed functioneert als de raad niet op de stoel van het college en/of het college niet op de stoel van de raad gaat zitten. In het kader van optimaliseren van het samenspel willen wij in 2021 bijzondere aandacht besteden aan rolbewustzijn en rolneming binnen het gemeentebestuur en de gemeentelijke organisatie. Dit is een onderdeel van het proces toekomstbestendig Nuenen.

Onze inwoners voelen zich in verbinding staan en betrokken bij het besturen van de gemeente en bij onderwerpen die hen of hun leefomgeving rechtstreeks raken.

3. Stimuleren van de contacten tussen inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en dorps- en wijkraden enerzijds en de gemeentelijke organisatie anderzijds

We willen weten wat er speelt bij inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties, zodat we de 'goede dingen' voor Nuenen kunnen doen. Daarom vinden we het belangrijk om naar buiten te gaan. Wij willen bedrijven, maatschappelijke organisatie en evenementen bezoeken, voor zover hiertoe mogelijkheden zijn passend binnen de maatregelen die verspreiding van het coronavirus tegen moeten gaan. Daarbij streven we naar laagdrempeligheid, zodat inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties zich vrij voelen om ook ons op te komen zoeken in het gemeentehuis en/of de raadszaal. Wij merken dat de Nuenense samenleving zich betrokken voelt bij de onderwerpen die op de politieke agenda staan. Dit blijkt uit het toenemende aantal insprekers bij raads- en commissievergadering en de belangstelling voor bijeenkomsten die worden georganiseerd in het kader van participatietrajecten, zoals in het kader van de omgevingsvisie en mobiliteitsvraagstukken. Wij omarmen dit en willen de Nuenense samenleving blijven uitnodigen om ons te voeden, zodat wij met de 'juiste' opgaven aan de slag gaan. Mochten ook nog in 2021 beperkende maatregelen gelden om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan, dan blijven wij zoeken naar gepaste mogelijkheden om met elkaar in verbinding te blijven offline en online.

De raad heeft al enkele keren de wens geuit om een jeugdraad in te stellen. Wij herkennen de wens om jongeren meer bij de politiek te betrekken. Daarom hebben we een verkennend gesprek gehad met het Nuenens College om te bespreken welke mogelijkheden aansluiten bij de belevingswereld van jongeren. Hieruit bleek het animo voor een jeugd raad niet heel erg groot. Daarom willen we via het onderwijs aandacht vragen voor politiek door bijvoorbeeld een 'politieke dag' te organiseren in het kader van lessen over staatsinrichting/maatschappijleer. Daarnaast willen we jongeren meer gericht benaderen bij participatietrajecten waarin een onderwerp centraal staat dat voor hen interessant en relevant zou moeten zijn.

De dorps- en wijkraden beschouwen wij als een waardevolle adviseur. Daarom willen wij met hen blijven samenwerken, ieder vanuit zijn eigen rol. We spreken elkaar in ieder geval twee keer per jaar en de raden ontvangen periodiek de bestuurlijke agenda, zodat zij weten welke onderwerpen op de politiek agenda staan.

4. Bevorderen van het toepassen van burgerparticipatie

We willen inwoners en ondernemers meer zeggenschap geven over en verantwoordelijkheid geven in de keuzes, ontwikkelingen en uitvoering in hun leefomgeving. Dit betekent iets voor de rol van de raad, het college, de ambtelijke organisatie en de gemeenschap. We richten ons vooral op bewonersparticipatie. Hoe betrekken we inwoners en ondernemers zoveel mogelijk bij onze opgaven. Daar ligt een verantwoordelijkheid die wettelijk verankerd wordt in de Omgevingswet. Daarnaast staan we open voor bewonersinitiatieven die om overheidsparticipatie vragen.

Participatie is niet nieuw, ook niet in Nuenen. We hebben projecten gerealiseerd met inbreng van inwoners en gebruikers, zoals de Dassenburcht. Of zelfs door hen laten ontwikkelen, zoals het CPO project Esrand. We hebben beleid gemaakt met inwoners, zoals het bomenbeleidsplan. We willen participatie beter verankeren in onze organisatie en onze processen. We willen intern onze leerervaringen uitwisselen om zo te stimuleren om tot een breed gedragen aanpak en begrippenkader te komen.

Ondertussen blijven we vooral samen leren door te doen en te experimenteren. Dit doen we in projecten als Spelen en Bewegen, waar we ook in 2021 met een wijkgerichte aanpak plannen laten maken door bewoners. Maar we kijken ook met ondernemers en vastgoedeigenaren naar de opgaven uit de Omgevingsagenda om ons centrum nog mooier en aantrekkelijker te maken. Dit gesprek is gestart en krijgt een vervolg in 2021.

In 2021 willen we niet alleen offline participatie bevorderen, maar ook de mogelijkheden van online participatie verkennen. Hiertoe is budget opgenomen in deze begroting. Dit is mede vanwege onze verwachting dat we ook in 2021 rekening moeten houden met maatregelen om verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. Deze twee methoden kunnen elkaar versterken. Bovendien kun je met online participatie een grotere en bredere groep inwoners bereiken. We hopen ook jongeren zo meer aan te kunnen spreken. We creëren een proeftuin voor online participatie voor Nuenen. In drie soorten casussen experimenteren we om online: input op te halen, plannen te toetsen en om een plan te maken met inwoners en ondernemers. Daarna volgt de keuze om al dan niet een platform te lanceren.

5. Verbeteren van (digitale) informatieverstrekking aan de gemeenschap

In 2020 zijn we meer online gaan communiceren met onze inwoners en ondernemers. Denk aan de invoering van de nieuwe gemeentelijke website (in maart 2020 gelanceerd) en een actievere bijdrage op social media. Deze ontwikkeling zetten we in 2021 voort. Onze gemeentelijke website komt steeds meer centraal te staan en aanvullend maken we gebruik van onze social media kanalen. Het verbeteren van de digitale toegankelijkheid van met name onze website is een speerpunt voor de komende tijd (vanaf 23 september 2020 geldt het Besluit digitale toegankelijkheid overheid voor alle websites van alle overheidsinstanties).

Online communicatie wordt steeds belangrijker. Inwoners weten dat ze de gemeente snel kunnen bereiken via onze social mediakanalen. Tegelijkertijd verwachten ze ook snel een reactie. Dit vraagt bepaalde competenties in de organisatie en een stuk bewustwording van het belang van een goed functionerend webcare-team (back office) dat snel inhoudelijke vragen kan beantwoorden, onrust kan wegnemen en zich professioneel, maar informeel kan mengen in gesprekken op de diverse platforms. We maken hiervoor, in samenwerking met het klantencontactcentrum (KCC), een plan met werkafspraken.

Ook willen we in 2021 (meer) gebruik maken van online tools voor bijvoorbeeld enquêtes en formulieren. Dit sluit ook aan bij onze doelstelling om serieus aan de slag te gaan met online participatie. Met (online) communicatie kunnen we het succes van online participatie vergroten. Ze liggen in elkaars verlengde en versterken elkaar. Daarom gaan we 2021 de verbinding tussen communicatie en participatie (meer) opzoeken.

Opgaven op het juiste schaalniveau oppakken

6. Bevorderen van de samenwerking met anderen in het belang van de Nuenense gemeenschap

Binnen de regio Zuidoost-Brabant en de subregio stedelijk gebied Eindhoven wordt op allerlei terreinen met elkaar samengewerkt in verschillende samenwerkingsverbanden. Samen kunnen we vaak meer bereiken dan alleen. Dit biedt kansen die we willen benutten. Vaak gaat het om kostenbesparingen en/of efficiencyvoordelen, zoals bijvoorbeeld de inkoop van zorgproducten en de uitvoering van de Participatiewet. Het kan ook gaan om grootschalige maatschappelijke opgaven die zich niet houden aan gemeentegrenzen, zoals bij de Regionale Energiestrategie en bij mobiliteits- en bereikbaarheidsvraagstukken. In andere gevallen gaat het om een strategische samenwerking om een aantrekkelijke regio om te wonen, te werken en te recreëren te zijn.

Kortom, samenwerken biedt kansen voor Nuenen en voor de regio. Daarom willen wij een visie regionale samenwerkingen opstellen, waarin onder andere wordt gekeken hoe samenwerken bij kan dragen aan de Nuenense en regionale opgaven en hoe wij ons willen verhouden tot de verschillende samenwerkingsverbanden. Dit is een onderdeel van het proces toekomstbestendig Nuenen.

Ook de samenleving vraagt om een andere invulling van de rol van lokale overheid. De samenleving neemt steeds meer zelf het initiatief en de gemeenten trekken zich steeds meer terug uit het publieke domein. Dit willen we ook faciliteren door onder meer bewonersparticipatie. Hierdoor verandert de relatie tussen de gemeente en de samenleving, waardoor samenwerking steeds belangrijker wordt. Dit vraagt om een groot verbindend vermogen van de gemeente. Dit is nodig om te zorgen dat inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties zich betrokken voelen en partners worden bij de aanpak van maatschappelijke opgaven. Daarnaast is organiserend vermogen nodig waarbij niet meer de eigen gemeentelijke organisatie centraal staat, maar het organiseren van resultaten voor inwoners en samenleving. In 2020 is de ambtelijke organisatie aan de slag gegaan met de eigen missie en visie. Dit proces krijgt een vervolg in 2021. Dan gaan we ook concreet kijken wat er voor nodig is in de gemeentelijke organisatie om de samenwerking met anderen te bevorderen.

7. Actief blijven bijdragen aan samenwerkingsverbanden, onder andere aan Dienst Dommelvallei, Stedelijk Gebied Eindhoven en Metropoolregio Eindhoven

Wij nemen als gemeente deel aan diverse samenwerkingsverbanden. Ook in 2021 willen we hieraan zowel bestuurlijk als ambtelijk een actieve bijdrage leveren. Hiertoe zijn financiële middelen opgenomen in de begroting. We realiseren ons dat onze financiële bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen steeds hoger worden. Inmiddels hebben wij hiervoor aandacht gevraagd bij de gemeenschappelijke regelingen waaraan wij deelnemen en hen verzocht om aandacht te hebben voor kostenbesparingen. Overigens is dit ook door andere gemeenten aangegeven.

De bijdrage van Dienst Dommelvallei en de Metropoolregio Eindhoven aan dit programma kunt u lezen in de 'bijdrage verbonden partijen aan dit programma'.

De samenwerking binnen het Stedelijk Gebied Eindhoven vindt plaats op basis van een convenant. Binnen deze samenwerking worden bovenlokale opgaven op gebied van ruimte, economie, wonen en voorzieningen & evenementen gezamenlijk opgepakt. We zien dat we als samenwerkingsverband steeds vaker een gesprekspartner zijn voor de provincie en het Rijk ten aanzien van grootschalige opgaven. Dit biedt kansen, zoals onder meer het aanspraak maken op rijks gelden. In 2021 willen we dit voortzetten.

Tevreden klanten

8. Verhogen van de kwaliteit van de dienstverlening

Binnen het programma BetERe Dienstverlening en Bedrijfsvoering is aandacht voor het verhogen van de klanttevredenheid. Samen met de andere Dommelvallei-gemeenten gaan we aan de hand van smileys de klanttevredenheid meten na een contactmoment met de gemeente. Dit biedt inzicht in de klantbeleving en dient als basis voor de verdere verbetering van de dienstverlening.

9. Inspelen op ontwikkelingen, zoals andere rol van de samenleving, digitalisering en behoefte aan directe informatie

We gaan onze digitale dienstverlening verder uitbreiden (uitvoering programma BetERe Dienstverlening en Bedrijfsvoering). Nu inwoners via de website 24/7 kunnen inloggen in hun persoonlijke omgeving, gaan we het aantal producten en diensten dat inwoners online kunnen aanvragen en regelen, verder uitbreiden. Dit maakt de dienstverlening niet alleen toegankelijker, maar ook transparanter. Want, inwoners kunnen op ieder gewenst moment hun dossier inzien, hebben overzicht van zaken die in behandeling zijn bij de gemeente en ze kunnen de status ervan volgen. Ook kunnen ze via de persoonlijke pagina op een laagdrempelige manier contact opnemen en zijn daarbij niet langer afhankelijk van openingstijden en wachttijden.

Beleidsindicatoren

Naam	Indicator	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Formatie*	fte per 1.000 inwoners	3,6	5,1	5,1
Bezetting*	fte per 1.000 inwoners	3,5	4,8	4,8
Apparaatskosten*	kosten per inwoner in euro	652	627	738 **
Externe inhuur*	kosten als % van totale loonsom + totale kosten externen	18,8	14	18
Overhead*	% van totale lasten	11,1	8	13**
Volledig digitaal afgehandelde producten	aantal per jaar	3.589	5.000	5.000
Telefonische contacten	aantal per jaar	14.047	13.500	13.000
Totaal aantal baliecontacten	aantal per jaar	11.116	10.000	10.000
Afhandeling terugbelverzoeken	% van tijdig reactie op terugbelverzoeken	***	***	80

* verplichte indicator op grond van BBV

** wijkt af van 2020 omdat berekening herzien is

*** vanwege implementatie nieuw klantencontactstelsel geen cijfers opgenomen

Bijdrage verbonden partijen aan dit programma

Dienst Dommelvallei

Dienst Dommelvallei wil zich steeds meer ontwikkelen als sparringspartner voor onze gemeente op het gebied van bedrijfsvoeringstaken financiën, belastingen, P&O, informatievoorziening en planning & control. Integraal, adaptief en innovatief adviseurschap staan hierbij centraal. Daarnaast wil de dienst aan de slag met de eigen organisatieontwikkeling door uitvoering te geven aan een langetermijn-ontwikkelrichting. Hiertoe is in 2020 het gesprek over de toekomstige ontwikkelrichting van deze dienst gestart, in eerste instantie met de colleges van de drie deelnemende gemeenten en de directie van de dienst. Doel hiervan is het verkennen van ontwikkelrichtingen om zodoende te komen tot één gedragen toekomstperspectief voor de dienst. Dit creëert de mogelijkheid voor de noodzakelijke randvoorwaarden om verbeteringen door te voeren op alle vlakken van de ambtelijke samenwerking. Dit proces wordt vervolgd in 2021.

Dienst Dommelvallei voert de gemeentelijke taken met betrekking tot dienstverlening uit. Om de kwaliteit van de dienstverlening te verhogen is het programma BetERe Dienstverlening en Bedrijfsvoering de afgelopen jaren uitgevoerd. In het kader van dit programma is onder meer in 2020 zaakgericht werken geïmplementeerd. De volledige ingebruikname en de oplevering van het systeem dat zaakgericht werken moet ondersteunen, vindt plaats in 2021. Vervolgens wordt de programma-organisatie overgedragen aan de beheerorganisatie. Daarnaast wordt een nieuw systeem voor burgerzaken aanbesteed om zodoende weer met de nieuwe ontwikkelingen mee te kunnen.

Metropoolregio Eindhoven

Deze strategische en voornamelijk bestuurlijke samenwerking richt zich op de thema's economie, mobiliteit, energietransitie en transitie landelijk gebied, waarbij aansluiting wordt gezocht bij de Nationale Brainport Agenda. Via de Metropoolregio Eindhoven zijn wij vertegenwoordigd in de stichting Brainport. Binnen deze samenwerkingen staat het behouden en versterken van Brainport als toptechnologieregio centraal. Dit zorgt voor veel werkgelegenheid in de regio en het trekt nieuwe inwoners van buiten de regio aan. Dit biedt kansen voor ons als gemeente en voor onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisatie. Daarnaast lukt het als Brainportregio steeds beter om rijks gelden naar de regio te halen. Ook wij profiteren hier van. Het is dan ook van belang om actief te blijven deelnemen aan deze samenwerking.

In de Metropoolregio Eindhoven is het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE) ondergebracht. Dit centrum heeft taken op het gebied van toezicht, behoud en het openbaar maken van cultuurhistorische informatie en is archiefbewaarplaats voor onze gemeente. In 2020 wordt een besluit genomen over de toekomst van dit centrum als sluitstuk van de heroriëntatie. In 2021 wordt uitvoering gegeven aan dit besluit.

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en positief als er meer baten zijn dan lasten.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten						
0.1 Bestuur	2.157	1.597	1.625	1.572	1.568	1.568
0.2 Burgerzaken	768	620	827	827	827	827
0.4 Overhead	7.505	7.396	7.354	7.221	7.273	7.385
Totaal Lasten	10.430	9.613	9.805	9.620	9.668	9.780
Baten						
0.10 Mutaties reserves	66	349	149	157	20	0
0.1 Bestuur	14	1	1	1	1	1
0.2 Burgerzaken	330	335	341	340	340	340
0.4 Overhead	247	54	26	24	21	21
Totaal Baten	657	738	517	521	381	362
Saldo (baten -/- lasten)	-9.773	-8.875	-9.289	-9.099	-9.287	-9.418

Voorgestelde aanpassingen

Onderstaand de voorgestelde budgetaanpassingen van dit programma. Bedragen zijn in € waarbij negatieve bedragen een nadeel zijn en positieve bedragen een voordeel.

1. Bestuur, Samenwerking & Dienstverlening					
Bestaand beleid of autonome ontwikkelingen:	2021	2022	2023	2024	Toelichting
Bijdrage MRE en RhcE volgens programmabegroting 2021 MRE	-10.131	-10.131	-10.131	-10.131	Ten laste van stelpost inflatie (stelpost beleidsvoornemens, programma 8)
Rijk van Dommel en Aa is opgeheven, stond nog in begroting	15.000	15.000	15.000	15.000	Lasten € 82.500, baten € 67.500
Budget voor implementatie digitale participatie	-10.000				
Actualisatie personeelslasten; structureel	-	-	-	-	Grotendeels ten laste van stelpost inflatie (zie programma 8)
	453.862	443.239	451.225	519.663	
Actualisatie personeelslasten; incidenteel	-51.576	-713			Wachtgeld en tijdelijke formatievermindering college
Formatieuitbreiding 8 uur medewerker administratie B (zaakgericht werken)	-11.280	-11.280	-11.280	-11.280	Zaakgericht werken, meer specifiek het nieuwe meldsysteem, vraagt meer capaciteit om te komen tot een betere dienstverlening
Formatieuitbreiding 1 fte beleidsmedewerker mobiliteit verkeer	-79.075	-79.075	-79.075	-79.075	Door interne verschuiving in combinatie met de vele uitdagingen op het gebied van verkeer is deze vacature opengesteld
Formatieuitbreiding 0,8 fte beleidsmedewerker toezicht/handhaving/veiligheid	-62.700				Voor nadere toelichting zie programma 2
Bijdrage Dienst Dommelvallei volgens programmabegroting 2021 DDV (incl 1e begr.wijz. 2020)	-	-98.541	7.612	-	Dekking grotendeels uit bestaande budgetten, zie hieronder. Netto resteert in 2021 een nadeel van € 65.000 waarvan € 33.600 voor transitie WOZ naar gebruiksoppervlak
	174.325			117.850	
Bijdrage DDV tlv reserve I&A	56.100	75.000	0	0	I&A deel begroting DDV tlv bestemmingsreserve
Bijdrage DDV tlv overige bestaande budgetten	52.340	23.180	23.180	23.180	Begroting DDV tlv bestaande budgetten, o.m. telefonie
BTW-nadeel bijdrage Dienst Dommelvallei	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000	Een klein deel van de btw die DDV in rekening brengt, is niet compensabel voor de gemeente. Zie ook tussentijdse rapportage voorjaar 2020.
Vernieuwing software sociaal domein	-33.000				Projectleiding binnen Dienst Dommelvallei (aandeel Nuenen)
Telefoniebudgetten aframen na nieuwe aanbesteding	21.536	21.535	21.534	21.534	
Kleine aanpassingen < € 10.000	-13.693	-13.693	-13.693	-13.693	
Ombuigingen:	2021	2022	2023	2024	Toelichting
Actualisatie budget wijkschouwen	4.000	4.000	4.000	4.000	
Eenmalig 2021: budget openbare ruimte kernen	5.000				
Eenmalig 2021: opleidingsbudget	30.000				
Financiële gevolgen coronacrisis 2021:	2021	2022	2023	2024	Toelichting
Tijdelijke extra formatie Sociale Zaken agv coronacrisis (via Dienst Dommelvallei)	-52.500				Wij verwachten te worden gecompenseerd door het Rijk. Bij programma 8 nemen wij hiervoor een stelpost op bij de algemene uitkering.
Totaal programma 1	-	-	-	-	
	808.166	557.957	534.078	727.978	

Programma 2. Veiligheid & Handhaving

Portefeuillehouder(s)

M. Houben

Wat willen we bereiken?

Beoogd maatschappelijk effect	Doelstellingen
Een veilige omgeving voor inwoners, ondernemers en bezoekers om te wonen, werken en verblijven.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Verhogen van het gevoel van leefbaarheid en veiligheid. 2. Vergroten van het veiligheidsbewustzijn en zelfredzaamheid van inwoners en ondernemers. 3. Anders en slimmer toezicht houden en handhavend optreden in aandachtsgebieden.

Relevante beleidsnota's in dit programma

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Kadernota Veiligheid 2019-2022	2019-2022	juli 2019	2022
Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Nuenen c.a.	2020	9 juli 2020	2022
Regionaal Risicoprofiel VRBZO	2019		2022
Regionaal Beleidsplan ex artikel 14 VRBZO	2020-2023		2023
Regionaal Crisisplan VRBZO	2016-2020		2021

Wat gaan we daarvoor doen?

Een veilige omgeving voor inwoners, ondernemers en bezoekers om te wonen, werken en verblijven.

1. Verhogen van het gevoel van leefbaarheid en veiligheid

Nuenen wil een gemeente zijn waar inwoners, ondernemers en bezoekers veilig zijn en zich veilig voelen. In vergelijking met de andere 38 gemeenten in de politieregio Oost-Brabant is Nuenen relatief veilig. Dit willen we graag zo houden. In onze aanpak streven we naar de juiste balans tussen repressie, zorg en preventie door:

- inzet op preventie, voorkomen waar dat kan;
- problemen aan te pakken door er op tijd bij te zijn (oftewel vroegsignalering);
- in te grijpen als zaken uit de hand lopen, of dreigen te lopen;
- het bieden van hulp op de plaatsen en tijdstippen waar dat nodig is door het verbinden van zorg en veiligheid.

De volgende prioriteiten zijn opgenomen in de Kadernota Veiligheid 2019-2022:

- aanpak van ondermijning;
- verbinden van zorg en veiligheid;
- voorkomen en aanpakken van High Impact Crimes;
- voorkomen en aanpakken van digitale criminaliteit;
- verhogen brandveiligheidsbewustzijn.

Om het huidige hoge niveau van leefbaarheid en veiligheid te waarborgen, wordt een aantal onderwerpen verder doorontwikkeld dan wel nieuwe onderwerpen/aanpakken ingezet. Dit kan door anders en slimmer werken, maar ook door inzet van technologie. In het Veiligheidsbeleid 2019-2022 en het VTH-beleid 2019-2022 is dit nader uitgewerkt.

2. Vergroten van het veiligheidsbewustzijn en zelfredzaamheid van inwoners en ondernemers

Veiligheid is een verantwoordelijkheid van ons allemaal. Uitgangspunt is dat iedereen vanuit zijn of haar eigen verantwoordelijkheid en binnen zijn of haar kracht werkt aan het verbeteren van de veiligheid. Als gemeente zijn we daarbij de verbindende schakel en ondersteunen we, daar waar nodig, initiatieven uit de wijk of buurt. Risicobewustzijn, signalering en zelfredzaamheid zijn vormen van betrokkenheid. In de Kadernota Veiligheid 2019-2022 en het VTH-beleid 2019-2022 is nader uitgewerkt hoe we het veiligheidsbewustzijn en de zelfredzaamheid van inwoners en ondernemers willen vergroten.

3. Anders en slimmer toezicht houden en handhavend optreden in aandachtsgebieden

Balans tussen preventie, zorg en repressie

In de zoektocht naar een goede balans tussen repressie, zorg en preventie, speelt handhaving een belangrijke rol. Veiligheid en handhaving is sinds 2020 nadrukkelijker met elkaar verbonden door het ontstaan van een nieuw cluster Toezicht, Handhaving, Openbare orde en Veiligheid (THOV). De focus ligt daarbij niet alleen op handhaving en inzet van strafrechtelijke bevoegdheden, maar ook op aspecten als 'gastheerschap', balans tussen preventie en repressie en een verbindende proactieve houding richting professionals en bewoners zijn minstens zo belangrijk. Juist in dat middengebied, op het snijvlak van leefbaarheid en veiligheid, beogen we een zo effectief mogelijke samenwerking met de politie. Thema's waarop deze samenwerking effectief kan zijn, zijn onder andere (sociale) overlast, woonoverlast, jeugdoverlast en ondermijning. We streven naar een optimaal effect door een goed afgestemde toepassing van bestuurlijke en strafrechtelijke interventies in combinatie met een pakket maatregelen gericht op (na)zorg en preventie. De mix van preventie, zorg en repressie, gecombineerd met een informatiegestuurde, gebiedsgerichte integrale benadering moet leiden tot een effectieve probleemgerichte aanpak.

De aanpak op bedrijventerrein Eeneind wordt voortgezet. Zo wordt onder andere in 2021 het cameratoezicht operationeel, vindt invoering van het exploitatiestelsel voor bijzondere branches plaats, start een traject Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) en willen we een proef houden met slimme lantaarnpalen. Dit gebeurt onder andere uit het budget dat is ontvangen vanuit de Programmaraad Ondermijning Oost-Brabant voor het Wijkversterkingsplan Eeneind. De invoering van het exploitatiestelsel voor bijzondere branches betekent een forse toename van het aantal Bibob-onderzoeken, als onderdeel van de vergunningverlening.

Vanaf medio 2020 is het bestuurlijk interventieteam Dommelstroom (DIT) gestart. Dit team organiseert regelmatig een 'actiedag'. Ook in 2021 worden weer integrale controles georganiseerd. We gaan dan controleren op het veilig en rechtmatig gebruik van panden volgens de wet- en regelgeving die daarvoor geldt (o.a. Woningwet, Wet milieubeheer, Bouwbesluit en bestemmingsplannen).

Samenwerking met Taskforce Brabant-Zeeland en RIEC.

Gemeente Nuenen is partner van de netwerksamenwerking Taskforce Brabant-Zeeland en het RIEC. Samen met de partners zoals de politie, het Openbaar Ministerie en de Belastingdienst wordt ondermijnende criminaliteit in Noord-Brabant en Zeeland integraal aangepakt. Om dit te faciliteren betaalt de gemeente Nuenen jaarlijks een bijdrage aan deze netwerksamenwerking. Vanaf 2021 wordt de bijdrage structureel verhoogd, omdat de mede-financiering door het Ministerie van Justitie en Veiligheid komt te vervallen.

Komende jaren wordt verder gewerkt aan het versterken van de bestuurlijke weerbaarheid van de zes gemeenten binnen basisteam Dommelstroom, met ondersteuning van de RIEC-accountmanager en de basisteamprogrammaleider. Het gaat dan om het versterken van de bestuurlijke weerbaarheid als het gaat om integriteit, Veilig Publieke Taak, actieplannen Ondermijning, Bibob en informatiepositie. Het verbeteren van de informatiepositie heeft prioriteit in 2021. Een effectieve aanpak van ondermijnende casuïstiek begint met het opstellen van een goed beeld van betreffende sub- en objecten vanuit alle partners. Gemeenten beschikken over een veelvoud aan gegevens over haar inwoners. Denk aan de BRP, de WOZ, uitkeringenbestand en het vergunningenbestand. Het, op subjectniveau, bij elkaar brengen van alle versnipperde informatie binnen een gemeente is een behoorlijke uitdaging. Dit heeft onder andere te maken met de diversiteit van alle (incompatible) informatiesystemen binnen de gemeentelijke organisaties. Een andere oorzaak is de, zich vaak herhalende, discussie of en in hoeverre informatie mag worden gedeeld tussen gemeentelijke diensten (AVG/privacy). Vanuit Den Haag wordt gewerkt aan de zogenaamde 'Ondermijningswet' waarbij onder meer gekeken wordt naar versoepeling van de wetgeving op gebied van intergemeentelijke informatiedeling. De komende jaren worden producten op dit gebied uitgerold. Vanaf 2021 willen we, samen met Son en Breugel, Geldrop-Mierlo en Dienst Dommelvallei, toewerken naar een geautomatiseerde koppeling van de beschikbare informatie in alle gemeentelijke systemen in de vorm van een zogenaamd VeiligheidsInformatieKnooppunt (VIK).

Ook op regionaal niveau wordt door de Taskforce/RIEC gestreefd naar het verhogen van de informatiepositie van gemeenten. Zo is de Intelligencetaak (het verwerken, duiden en interpreteren van de gemeentelijke gegevens voor het nemen van beslissingen) van de gemeente op gebied van ondermijning nog nauwelijks of niet geborgd. Door intensiever met elkaar samen te werken en een betere informatiepositie is de verwachting dat de stijgende lijn van het aantal RIEC-casussen wordt voorgezet.

Extra capaciteit nodig voor openbare orde en veiligheid.

In de samenleving spelen veiligheidsthema's een grote rol. Inwoners weten hun ongenoegen over onveilige situaties makkelijker te uiten. Daarnaast wordt de burgemeester steeds meer als een veiligheidsbestuurder gezien, er is sprake van een grote toename van bevoegdheden op het gebied van openbare orde, maar vooral op aanpalende terreinen, namelijk hulpverlening en veiligheid. Zo moet er bijvoorbeeld vanaf 2021 meer aandacht komen voor mensenhandel, omdat in 2022 elke gemeente een duidelijke aanpak mensenhandel moet hebben en deze moet vervolgens geborgd zijn. Onderdelen van de aanpak zijn preventie, signaleren, handhaven en hulpverlening. Daarnaast wordt een steeds groter beroep gedaan op capaciteit voor de bestrijding van ondermijning, door de professionalisering in de interne en externe samenwerkingsketen. Om het beleidsterrein openbare orde en veiligheid goed te kunnen blijven invullen is extra formatie in deze begroting opgenomen. De kosten worden gedekt uit bestaand budget en vacaturruimte.

Inzet Toezichthouder Sociaal Domein

In 2020 is voor één jaar extra budget ter beschikking gesteld voor de inzet van een toezichthouder Sociaal Domein in ondermijningscasussen (waaronder RIEC-casussen) en complexe (overlast) casussen zorg en veiligheid. Voor met name RIEC-casussen en inzet voor het Dommelstroom Interventieteam blijkt die inzet hoognodig, willen we het gemeentelijk nalevings- en handhavingbeleid voor het sociaal domein op een acceptabel niveau houden. Daarom willen we de inzet van toezichthouder Sociaal Domein verlengen tot en met 2022.

Toezicht en handhaving coronamaatregelen

Zo lang een effectief en veilig vaccin of behandeling van het coronavirus niet voorhanden is en we niet terug kunnen naar een normale situatie, blijven we toezien en handhaven op de regels. Als gevolg hiervan worden er meerkosten verwacht door onder andere de inzet van externe toezichthouders voor de horeca, winkels, openbare gebouwen, sport- en schoollocaties en de openbare ruimte. Overeenkomstig het voorlopige uitgangspunt dat de maatregelen nog tot 1 juli 2021 voortduren, gaan wij uit van € 25.000 meerkosten in 2021.

Beleidsindicatoren

Naam	Indicator	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Verwijzingen HALT*	aantal per 10.000 jongeren	90	59	59
Winkeldiefstallen*	aantal per 1.000 inwoners	0,4	0,9	0,8
Geweldsmisdrijven*	aantal per 1.000 inwoners	0,8	1,3	1,2
Diefstallen uit woningen*	aantal per 1.000 inwoners	2,6	2,2	2,1
Vernielen en beschadigingen (in de openbare ruimte)*	aantal per 1.000 inwoners	2,2	**	2,4
Aantal RIEC-casussen	aantal	4	2	6
Aantal Bibob-onderzoeken	aantal eigen toetsen plus aantal adviesaanvragen Landelijk Bureau	2	2	20
Aantal gesloten panden op basis van Wet Damocles	aantal	4	5	7

* verplichte indicator op grond van BBV.

** in begroting 2020 was deze indicator niet opgenomen

Bijdrage verbonden partijen aan dit programma

Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost

Bij veroorzakers van ernstige overlast of criminaliteit met complexe problemen op diverse gebieden zijn vaak meerdere partijen (zorgorganisaties, justitiële organisaties en/of gemeente) betrokken. Bij de aanpak van deze personen is het effectiever om de inspanningen van deze verschillende partijen op elkaar af te stemmen. Het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant-Zuidoost verzorgt onder andere de procesregie op complexe casuïstiek met het doel (nieuwe) strafbare feiten te verminderen en te voorkomen. Met deze aanpak levert het Veiligheidshuis een belangrijke bijdrage aan de veiligheid in alle 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant. In de Visie 2020-2022 staan de volgende aandachtspunten voor 2021 opgenomen:

- Borgen gerealiseerde organisatieontwikkeling 2020 voor wat betreft een efficiëntere bedrijfsvoering.
- Implementeren van de Visie 2020-2022, door onder andere het opzetten van een 'Persoonsgerichte aanpak voor personen met verward gedrag' en een 'Persoonsgerichte aanpak Mensenhandel'.
- Afstemmen gewenste ondersteuning aan gemeenten met eigen procesregie en hiervoor benodigde informatie-uitwisseling met ketenpartners.

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) behartigt de belangen van de gemeenten in het samenwerkingsgebied op de terreinen van: brandweerzorg, ambulancezorg, geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio, rampenbestrijding en crisisbeheersing en de gemeenschappelijke meldkamer, door:

- Adequaats te reageren op spoedeisende hulpvragen van burgers, instellingen en bedrijven;
- Het organiseren en coördineren van geneeskundige hulpverlening in de regio;
- Het voorkomen en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar en/of ongevallen bij brand en alles wat hiermee verband houdt. Ook het aanschaffen en onderhouden van gemeenschappelijk materieel en de coördinatie van de werkzaamheden op dit gebied behoort tot de taak van VRBZO;
- Het - samen met GGD BZO - organiseren, coördineren en uitvoeren van ambulancezorg, de bijbehorende procesregistratie en het bevorderen van adequate opname van zieken en ongevalsloffers in ziekenhuizen of andere instellingen voor intramurale zorg;
- Het organiseren van de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Eind 2020 wordt gestart met de ontwikkeling van nieuwe visie voor 2021 - 2025. Daarnaast is er in 2021 specifiek aandacht voor:

- De VRBZO sluit aan bij het Dommelstroom Interventieteam.
- Vanaf Brandveilig leven: vanaf eind 2020/begin 2021 stelt VRBZO een productengids (online) beschikbaar en gaat adviseren welke producten een meerwaarde hebben voor de betreffende gemeente of welke thema's aandacht verdienen gebaseerd op de specifieke risico's van die betreffende gemeente.
- Crisisplan 2021-2024: in 2021 zal een geactualiseerd crisisplan worden vastgesteld waarin de uitgangspunten van de bestuurlijke visie op crisisbeheersing én de geleerde lessen uit de coronacrisis voor de multidisciplinaire crisisbeheersingsorganisatie worden verwerkt.
- Risicocommunicatie: als vervolg op het beleidsplan risicocommunicatie 2015-2019 komt er geen nieuw Brabant-Breed beleidsplan 2021-2024. De VRBZO start in 2021 met het nieuwe beleidsplan risicocommunicatie zodra de Visie 2021-2025 VRBZO is vastgesteld.

Ook in 2021 kan bij de beheersing van de gevolgen van het coronavirus een coördinerende rol worden weggelegd bij VRBZO. Ook al wil het kabinet de noodverordeningen vervangen door de tijdelijke coronawet (Tijdelijke wet maatregelen COVID-19). En is het daarin de bedoeling dat burgemeesters meer bevoegdheden krijgen dan nu, toch blijft regionale coördinatie van belang. Afhankelijk van de keuzes die gemaakt worden in de Visie 2021-2025 kan VRBZO deze rol ook vervullen zonder opschaling van de multidisciplinaire crisisstructuur.

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

De ODZOB voert voor de gemeente alle milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) uit. Hiervoor wordt jaarlijks een dienstverleningsovereenkomst afgesloten en een werkprogramma afgesproken. De omgevingsdienst wordt ook ingeschakeld voor allerlei sectorale adviestaken, zoals bodem, geluid, asbest, geur, etc. De volgende ontwikkelingen vragen in het bijzonder aandacht in 2021:

- Omgevingswet; de invloed van deze wet op de ODZOB en de gemeenten is groot. Keuzes in de omgevingsvisie en - plannen van de deelnemende gemeenten hebben grote impact op de taakuitvoering en organisatie. De interne samenwerking en met de deelnemende gemeenten en met externe partijen wordt hierdoor steeds belangrijker.
- Advisering en kennisuitwisseling over grote inhoudelijk thema's die vanuit het VTH-domein veel impact hebben op de leefomgeving is aan de orde. Het gaat daarbij om de volgende thema's: klimaat & energie/duurzaamheid, toekomstbestendige veehouderij, bodem, asbest, gezondheid, ondermijning.
- Verdere ontwikkeling van de kwaliteit en efficiency vergt voortdurend aandacht met daarin een belangrijke positie voor standaardisering van werkprocessen en ontsluiting van informatie. Onderdeel van de informatievoorziening is een goede basisregistratie met een actueel regionaal inrichtingenbestand.
- De ODZOB sluit aan bij het Dommelstroom Interventieteam.

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en positief als er meer baten zijn dan lasten.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten						
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.100	1.156	1.184	1.184	1.184	1.184
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.236	1.040	1.074	1.014	908	908
Totaal Lasten	2.335	2.197	2.258	2.198	2.092	2.092
Baten						
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	36	36	36	36	36	36
1.2 Openbare orde en veiligheid	14	79	119	19	19	19
Totaal Baten	50	115	155	55	55	55
Saldo (baten -/- lasten)	-2.285	-2.081	-2.103	-2.143	-2.037	-2.037

Voorgestelde aanpassingen

Onderstaand de voorgestelde budgetaanpassingen van dit programma. Bedragen zijn in € waarbij negatieve bedragen een nadeel zijn en positieve bedragen een voordeel.

2. Veiligheid & Handhaving					
Bestaand beleid of autonome ontwikkelingen:	2021	2022	2023	2024	Toelichting
Bijdrage Veiligheidsregio VRBZO volgens programmabegroting 2021 VRBZO	- 25.421	- 25.421	- 25.421	- 25.421	Ten laste van stelpost inflatie (stelpost beleidsvoornemens, programma 8)
Uitvoering ROK (Regionaal Operationeel Kader) milieutoezicht	- 14.190	- 28.380	- 42.570	- 42.570	Was in 2020 voor vast bedrag opgenomen, maar moet olopend in 4 jaar
Structurele verhoging van bijdrage aan de netwerksamenwerking Taskforce Brabant-Zeeland en het RIEC; aframen veiligheid&leefbaarheid (is al op andere manieren ingevuld)	10.000	10.000	10.000	10.000	
Inzet toezichthouder sociaal domein in lokale en regionale ondermijningscasussen (inclusief Dommelstroom Interventieteam, Brp-controles en fraudeopsporing Participatiewet); verlenging tot en met 2022	- 22.000	- 22.000			Handhaving wordt ruimschoots gecompenseerd door beslaglegging agv fraudeopsporing Participatiewet, zie programma 3
Verwachte resultaten handhavingsacties	40.000				Ter dekking van formatieuitbreiding (zie programma 1)
Bestaand budget Aanpak georganiseerde criminaliteit	22.700				Ter dekking van formatieuitbreiding (zie programma 1)
Kleine aanpassingen < € 10.000	500	500	500	500	
Ombuigingen:	2021	2022	2023	2024	Toelichting
Eenmalig 2021: budget handhaving milieubeheer	1.500				
Financiële gevolgen coronacrisis 2021:	2021	2022	2023	2024	Toelichting
Verwachte meerkosten handhaving en toezicht agv corona	- 25.000				Wij verwachten te worden gecompenseerd door het Rijk. Bij programma 8 nemen wij hiervoor een stelpost op bij de algemene uitkering.
Totaal programma 2	- 11.911	- 65.301	- 57.491	- 57.491	

Programma 3. Werk (participatie), Zorg & Jeugd

Portefeuillehouder(s)

R. Stultiëns

Wat willen we bereiken?

Beoogd maatschappelijk effect	Doelstellingen
Zorgen voor een toekomstbestendige ondersteuning voor onze inwoners die zorg echt nodig hebben.	1. Stimuleren dat inwoners eerst kijken naar eigen mogelijkheden en die binnen hun sociaal netwerk. 2. Stimuleren dat inwoners meer gebruik maken van algemene voorzieningen (zie ook programma 4).
Alle kinderen uit Nuenen groeien op in een gezond opvoedingsklimaat.	3. Zorg dragen dat het aanbod aan jeugdhulp aansluit bij de rechtmatigheid en doelmatigheid van de vraag. 4. Faciliteren van vroegsignalering voor alle leeftijden in samenwerking met onderwijs en voorschoolse voorzieningen.
Zorgen dat iedereen kan deelnemen aan het maatschappelijk verkeer.	5. Stimuleren van maatschappelijke participatie.
Vergunninghouders kunnen zich zelfstandig redden in de Nuenense gemeenschap.	6. Stimuleren en faciliteren van deelname aan inburgeringstrajecten en participatietrajecten om zelfredzaamheid te vergroten.
Iedereen aan het werk	7. Bijstandsontvangers worden begeleid naar regulier werk en andere vormen van werkgelegenheid/dagbesteding.

Relevante beleidsnota's in dit programma

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Verordeningen Participatiewet	onbepaald	december 2014	onbepaald
Nota beleid sociaal domein	2016 - 2019	juni 2016	onbepaald
Actualisering beleid sociaal domein	2019 - 2021	september 2018	onbepaald
Beleid mantelzorg	2017	mei 2017	onbepaald
Dementievriendelijke gemeente	2017 - 2020	december 2018	onbepaald
Nota vrijwilligersbeleid 2020 - 2024	2020 - 2024	september 2020 (gepland)	2024
Projectplan huisvesting, inburgering en participatie vergunninghouders	2017 - 2020	mei 2017	2021
Wmo-verordening 2020	onbepaald	februari 2020	onbepaald
Verordening Jeugdhulp gemeente Nuenen 2020	onbepaald	mei 2020	onbepaald

Wat gaan we daarvoor doen?

Betaalbaar houden van zorg opdat inwoners die ondersteuning echt nodig hebben, die ook krijgen.

1. Stimuleren dat inwoners eerst kijken naar eigen mogelijkheden en die binnen hun sociaal netwerk

De wet gaat uit van de eigen verantwoordelijkheid van inwoners en hun omgeving/netwerk. In de praktijk betekent dit dat bij aanvragen voor maatwerkvoorzieningen bij ons Centrum voor Maatschappelijk Deelname (CMD) altijd eerst in onderling overleg onderzocht wordt welke mogelijkheden de cliënt zelf of binnen het eigen netwerk heeft alvorens tegemoet te komen aan de hulpvraag. Inwoners die zorg en ondersteuning nodig hebben, worden geacht steeds minder een beroep te doen op professionele organisaties. Ons uitgangspunt is dat zij zelf verantwoordelijkheid nemen en vooral gebruik maken van algemene voorzieningen die worden georganiseerd. Het gebruik van algemene voorzieningen wordt door de gemeente gestimuleerd en ondersteund. Mocht dit geen oplossing bieden voor degenen die niet kunnen meekomen en niet kunnen voldoen aan het principe van zelfredzaamheid, dan gaat de gemeente samen met hen op zoek naar maatwerkvoorzieningen. Dit geldt met name voor de meer kwetsbare inwoners die vaak niet deelnemen aan activiteiten en onvoldoende gebruik maken van algemene voorzieningen door gedragsproblematiek (GGZ), stress, financiële (on)mogelijkheden, onvoldoende taalbegrip en/of discriminatie. Het zijn deze inwoners die wel voor begeleiding en ondersteuning een beroep kunnen doen op de gemeente. Hiertoe maken we onder meer gebruik van software. Het contract met de huidige software leverancier is al maximaal verlengd. Daarom moet er een nieuwe aanbesteding plaats vinden. Hiertoe wordt een projectleider aangesteld. De kosten van deze projectleider worden gezamenlijk gedragen door de Dommelvallei organisaties.

Mogelijk dat als gevolg van het coronavirus we in 2021 nog steeds te maken hebben met beperkende maatregelen. Ook dan willen we ondersteuning en begeleiding blijven aanbieden. Wellicht lukt dit niet altijd op de gebruikelijke wijze en/ of overeenkomstig de wensen van de cliënt. Daarom zullen we ook in 2021 een beroep doen op de creativiteit en veerkracht van de Nuenense gemeenschap.

Binnen het fysiek ruimtelijke domein zijn we bezig met het opstellen van een omgevingsvisie. We willen met de omgevingsvisie bijdragen aan een gezonde en vitale leefomgeving voor onze inwoners. De inrichting van de openbare ruimte kan van invloed zijn op het elkaar ontmoeten en leren kennen en uitnodigen om te gaan bewegen. Dit alles kan de sociale cohesie bevorderen, waardoor er ook daadwerkelijk mogelijkheden voor onze inwoners ontstaan om invulling te geven aan de eigen verantwoordelijk en zelfredzaamheid. Daarom willen wij het sociaal domein uitdrukkelijk verbinden met het fysieke ruimtelijke domein en dit tot uitdrukking laten komen in de omgevingsvisie. Dit biedt kansen voor de Nuenense gemeenschap. We gaan er vanuit dat als gevolg van deze verbinding het beleid binnen het sociaal domein op onderdelen wordt herzien.

2. Stimuleren dat inwoners meer gebruik maken van algemene voorzieningen (zie ook programma 4)

Het CMD en de praktijkondersteuners Jeugd bij de huisartsen spelen een belangrijke rol bij het gebruik maken van de algemene voorzieningen door onze inwoners. Zij stimuleren inwoners om andere mogelijkheden te benutten, voordat een beschikking voor een Wmo-voorziening of jeugdhulp wordt afgegeven. Zij helpen tevens bij het zichtbaar maken van de mogelijkheden om mantelzorgers en vrijwilligers in de netwerken rond inwoners met een hulpvraag zichtbaar te maken en indien nodig te activeren. Het is belangrijk om de maatschappelijke energie van actieve inwoners te verbinden en te stimuleren, zodat er activiteiten worden ondernomen die een meerwaarde voor het sociaal domein hebben. Dit lukt ons niet zonder al die vrijwilligers die in Nuenen de handen uit de mouwen steken. De uitvoering van het in 2020 vastgestelde vrijwilligersbeleid krijgt dan ook in 2021 extra aandacht en middelen om de actiepunten uit dit beleid vorm te geven.

In 2021 wordt verder gewerkt aan het Lokaal Sportakkoord. Het gaat hierbij om een set van afspraken tussen de gemeente, sport- en beweegaanbieders, maatschappelijke partners en het bedrijfsleven. Bij dit Lokale Sportakkoord hoort ook de aanstelling van een sportfunctionaris voor de duur van twee jaar die zorgt voor de verbinding tussen de verschillende partijen.

Voor ouderen zijn de vrijwillige ouderenadviseurs (VOA) actief. Deze adviseurs geven voorlichting over voorzieningen speciaal voor ouderen.

In de praktijk zijn algemene voorzieningen complementair aan de reguliere (professionele) zorg, vooral in de jeugdzorg.

Alle kinderen uit Nuenen groeien op in een gezond opvoedingsklimaat.

3. Zorg dragen dat het aanbod aan jeugdhulp aansluit bij de rechtmatigheid en doelmatigheid van de vraag

Wij verwachten dat ongeveer 13% van de jeugdigen uit onze gemeente in 2021 gedurende een langere of kortere periode een beroep op geïndiceerde jeugdhulp zal doen. Het gaat dan om zowel lichte als zware vormen van hulp. Door eventuele problematiek vroegtijdig in beeld te brengen, proberen we tijdig in te grijpen om erger te voorkomen. Bij de beoordeling van aanvragen wordt steeds gekeken wat jeugdigen, hun ouders en hun netwerk zelf kunnen doen. We hebben oog voor normaliseren in plaats van problematiseren. Wanneer een indicatie voor jeugdhulp wordt afgegeven, monitoren we de inzet door regelmatig te evalueren.

In samenwerking met elf gemeenten kopen we de meeste vormen van jeugdhulp collectief in. De zwaardere vormen van jeugdhulp worden in de regio Zuidoost-Brabant of als landsdeel ingekocht. Door deze inkoop zijn alle vormen van jeugdhulp beschikbaar voor onze jonge inwoners. Het CMD kan hiermee maatwerk leveren.

Om de uitgaven voor jeugdhulp te beheersen worden meerdere acties ondernomen. De belangrijkste maatregel is het normaliseren en zoveel mogelijk gebruik maken van eigen kracht en de algemene voorzieningen. Dit is ook omschreven in de paragraaf 'Stimuleren dat inwoners eerst kijken naar eigen verantwoordelijkheid en die binnen sociaal netwerk'. Daarnaast kunnen de inzet van de praktijkondersteuners Jeugd van de huisartsen en het medisch verwijsprotocol positieve invloed hebben op de hoogte van de uitgaven. Tevens zetten we in op vroegsignalering, om op deze wijze zwaardere problematiek te voorkomen, waardoor de inzet van vaak duurdere hulp niet nodig is. Tot slot wordt actief gekeken of onderwijs in plaats van dagbesteding of uitstroom naar de Wet Langdurige Zorg mogelijk is.

4. Faciliteren van vroegsignalering voor alle leeftijden in samenwerking met onderwijs en voorschoolse voorzieningen

De gemeente Nuenen beschikt over een breed aanbod van algemene voorzieningen voor alle jeugdigen. Denk hierbij aan de jeugdgezondheidszorg, huisartsen, kinderopvang, peuterwerk en onderwijs. Op deze plaatsen waar alle jeugdigen komen, kunnen eventuele problemen vroegtijdig gesignaleerd worden. Als er problemen zijn of verwacht worden, zijn er mogelijkheden om in te grijpen. Denk hierbij aan extra ondersteuning in de vorm van voorschoolse educatie, een doorverwijzing naar een (medisch) specialist of naar het CMD. Door tijdig in te grijpen wordt erger voorkomen en kunnen achterstanden in de ontwikkeling verholpen of verminderd worden. Bovendien biedt dit ook mogelijkheden om de kosten voor jeugdhulp in de hand te houden. Door vroegtijdig hulp aan te bieden, kan mogelijk voorkomen worden dat op een later moment duurdere zorg moet worden ingezet.

In het lokaal jeugdbeleid staat wat de gemeente doet op het gebied van preventie en op welke onderwerpen extra inzet gepleegd gaat worden. Ons jeugdbeleid wordt op dit moment herzien en onze verwachting is dat het nieuwe jeugdbeleid in 2021 ter besluitvorming aan de raad kan worden aangeboden. Vervolgens willen we hier in 2021 uitvoering aan geven.

Zorgen dat iedereen kan deelnemen aan het maatschappelijk verkeer.

5. Stimuleren van maatschappelijke participatie

Het rijke verenigingsleven in Nuenen draagt in hoge mate bij aan de maatschappelijke participatie van onze inwoners. Om die reden stimuleert de gemeente door middel van haar subsidiebeleid verenigingen en ouderenbonden. De gemeente stelt in het kader van subsidie middelen beschikbaar voor onder meer:

- activiteiten in het kader van een dementie vriendelijke gemeente;
- ondersteuning van mantelzorgers via het mantelzorgsteunpunt;
- ondersteuning van vrijwilligers(organisaties) via het steunpunt vrijwilligerswerk;
- het activeren van mensen die al lang in de uitkering zitten, bijvoorbeeld via werkzaamheden in Het Goed.

Wij verwachten dat we ook in 2021 nog te maken kunnen krijgen met de gevolgen van het coronavirus. Hierdoor dient er rekening mee te worden gehouden dat aanvullende maatregelen en extra budget nog steeds nodig kunnen zijn. Gelet op de gemeentelijke financiële situatie kan er niet vanuit worden gegaan dat de extra/aanvullende kosten in verband met de activiteit automatisch voor subsidie in aanmerking komen. Wij doen dan ook een beroep op de creativiteit en veerkracht van de samenleving om activiteiten te blijven organiseren zonder dat hiervoor (aanvullende) subsidie nodig is.

Om de onderwijsparticipatie van Sinti-jongeren te bevorderen neemt de gemeente Nuenen deel aan een 3-jarige landelijke pilot. De pilot richt zich op extra inzet om schoolverzuim binnen deze groep jongeren te voorkomen en hulp te bieden bij overgangen naar vervolgonderwijs en werk. Met samenwerkingspartners en door gesprekken met belangrijke sleutelfiguren binnen de Sinti-gemeenschap te voeren, worden ingangen gezocht om deze jongeren te bereiken.

Vergunninghouders kunnen zich zelfstandig redden in de Nuenense gemeenschap.

6. Stimuleren en faciliteren van deelname aan inburgeringstrajecten en participatietrajecten om zelfredzaamheid te vergroten

Per 1 juli 2021 geldt een nieuw inburgeringsstelsel, dat gemeenten meer mogelijkheden geeft om regie te voeren op inburgering van statushouders. Het nieuwe inburgeringsstelsel heeft als doel dat iedereen mee doet, het liefst via betaald werk, en daar moet de inburgering aan bijdragen. Om deze doelstelling te bereiken wordt inburgering gepositioneerd als onderdeel van het brede sociale domein. Voor gemeenten betekent dat een aantal nieuwe verplichte taken, zoals een brede intake (al in het asielzoekerscentrum), financieel ontzorgen gedurende 6 maanden, inkoop van inburgeringstrajecten en het aanbod van modules gericht op kennis van de Nederlandse normen en waarden. De gemeente Nuenen heeft zich sinds 2017 voorbereid op deze nieuwe, verplichte taken door middel van nauwe samenwerkingen met ketenpartners en deelname aan landelijke pilots. In 2021 gaan we aan de slag met de verdere implementatie van deze wetgeving.

Iedereen aan het werk

7. Bijstandsontvangers worden begeleid naar regulier werk en andere vormen van werkgelegenheid/dagbesteding

Het doel van de Participatiewet (vroeger: bijstand) is dat iedereen in staat gesteld wordt als volwaardig inwoner mee te doen en bij te dragen aan de samenleving. Daarbij wordt uitgegaan van het principe dat iedereen werkt naar vermogen, bij voorkeur in een reguliere baan. Het doel is economische onafhankelijkheid. Wanneer regulier werk niet mogelijk blijkt, is werken naar vermogen een alternatief. Dan denken we bijvoorbeeld aan gesubsidieerd werk, werk met behoud van uitkering of tegenprestatie, beschut werk of dagbesteding. De gemeente werkt om dit te bereiken intensief samen met Dienst Dommelvallei en de Werkvoorzieningsschap De Dommel (WSD).

De gevolgen van het coronavirus hebben een grote impact op de economie. Landelijk zijn vier scenario's voor de bijstandsgroei in de komende jaren opgesteld. We hebben een landelijke rekentool gebruikt om een inschatting te maken van de mogelijke effecten van corona op het bijstandsvolume in onze gemeente. We gaan er vanuit dat de (extra) kosten in ieder geval grotendeels worden gecompenseerd door het Rijk; in het Rijksbudget voor bijstandsbetalingen of op een later moment via de vangnetregeling die het Rijk kent voor nadeelgemeenten. Dit neemt niet weg dat we mogelijke kosten in eerste instantie zelf moeten dragen (alvorens compensatie plaats vindt) en dat mogelijk een maximum van 10% van het meerdere als eigen risico voor rekening van de gemeente zelf komt. Vooralsnog wordt begrotingstechnisch met het aanvullend eigen risico op de BUIG in 2021 van € 125.338 als volgt omgegaan; er wordt 50% in de begroting opgenomen, zijnde een bedrag van € 62.500 en dit heeft betrekking op de periode tot 1 juli 2021. Eventuele financiële bijstellingen volgen in de loop van het jaar.

Om deze inkomstenverstrekking en begeleiding naar de arbeidsmarkt te organiseren is 0,75 fte extra nodig. Deze kosten zijn eveneens opgenomen in deze begroting bij programma 1. We zetten deze formatie-uitbreiding tijdelijk in en spelen in wanneer de arbeidsmarktontwikkelingen en de instroom gunstiger worden of gunstiger blijken te zijn. Onze verwachting is dat ook deze kosten worden gecompenseerd door het Rijk.

We gaan dus voor bovenstaande extra kosten in verband met de coronacrisis uit van een Rijkscompensatie vanuit de BUIG (bijstand) en de algemene uitkering (uitvoeringskosten). Deze inkomsten hebben we dan ook opgenomen in de begroting bij programma 8, het gaat om budgetneutrale consequenties voor de gemeentelijke begroting.

Beleidsindicatoren

Naam	Indicator	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Absoluut verzuim (5-18 jaar) *	% van het aantal leerplichtigen	0,22	0,3	0,3
Relatief verzuim (5-18 jaar) *	% van het aantal leerplichtigen	1,6	3,0	4,0
Jongeren met jeugdhulp*	% van het aantal jongeren (0-18 jaar)	9,2	9,2	13
Jongeren met jeugdreclassering*	% van het aantal jongeren (12-23 jaar)	0	0	0
Jongeren met jeugdbescherming*	% van het aantal jongeren (0-18 jaar)	0,7	0,7	0,6
Vroegtijdige schoolverlaters zonder kwalificatie (VSV-ers)*	% VO en Mbo'ers dat het onderwijs verlaat zonder startkwalificatie	1,96	1,4	1,4
Jongeren met delict voor rechter (12-21 jaar)*	% van het aantal jongeren (12-21 jaar)	0,82	0,82	0,82
Kinderen in uitkeringsgezin*	% van het aantal jongeren (0-18 jaar)	4,83	4,83	4,83
Jeugdwerkeloosheid*	% van het aantal jongeren (16-22 jaar)	1,1	1,1	1,1
Bijstandsuitkeringen*	aantal per 1.000 inwoners (vanaf 18 jaar)	25,7	25,7	25,7
Lopende re-integratievoorzieningen*	aantal per 1.000 inwoners (15-64 jaar)	5,8	8	8
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement *	aantal per 1.000 inwoners	42	43	43
Mantelzorgers **	aantal geregistreerde mantelzorgers bij de gemeente	685	510	650
Mantelzorg belasting **	% volwassenen dat mantelzorg verricht (minimaal 8 uur per week)	23	10	23
Vrijwilligerswerk ***	% inwoners (vanaf 19 jaar) dat vrijwilligerswerk verricht in georganiseerd verband			33,5
Transformatie: verschuiving naar algemene voorzieningen **	percentage gebruik 0e, 1e en 2e lijns voorzieningen	46/48/6	46/51/3	63/35/2
Inburgeringstrajecten **	aantallen persoonlijke ontwikkelingsplannen	13	10	10
Taakstelling huisvesting vergunninghouders **	% realisatie versus taakstelling		100	100
Taakstelling huisvesting vergunninghouders	absolute aantal gerealiseerd c.q. begroot	21	19	16

* verplichte indicator op grond van BBV

** uit Monitor sociaal domein Nuenen

*** nieuwe indicator

Bijdrage verbonden partijen aan dit programma

Dienst Dommelvallei

De Dienst Dommelvallei voert voor de gemeente de sociale dienstactiviteiten (Participatiewet en bijzondere bijstand) uit en levert bijdragen aan gemeentelijke taken in het sociaal domein. Daarnaast adviseert de dienst de gemeente beleidsmatig op het taakveld sociale zaken en arbeidsmarktbeleid. Dit wordt ondersteund door software die we volgend jaar moeten vervangen, omdat het contract met de huidige aanbieder niet langer meer verlengd kan worden op grond van regelgeving. Hiertoe wordt binnen de dienst tijdelijk een projectleider aangesteld die door de deelnemende gemeenten gezamenlijk wordt betaald.

In het CMD wordt samen gewerkt met de ketenpartners om de dienstverlening aan onze inwoners steeds verder te optimaliseren. De dienst is ook betrokken bij lokale en regionale samenwerkingsprojecten in het sociaal domein. Met de WSD worden in 2021 de projecten nader vorm gegeven.

Werkvoorzieningsschap de Dommel (WSD)

WSD voert de verplichtingen uit de voormalige Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit voor werknemers uit de gemeente Nuenen. Daarnaast begeleidt WSD inwoners die in het kader van de Participatiewet ondersteuning nodig hebben bij het vinden van werk.

In het kader van de nieuwe inburgeringswet neemt de gemeente samen met de WSD deel aan de volgende pilots.

- Pilot Brede Intake: De WSD ontwikkelde in 2017 een model voor de Brede Intake. Alle vanaf 2016 gehuisveste statushouders zijn gesproken en begeleid vanuit de Brede Intake. Vanaf 2019 neemt de gemeente Nuenen met dit project deel aan de landelijke pilot (1 van 6 gemeenten over geheel Nederland). De Brede Intake wordt verder vormgegeven binnen de Rijkspilot samen met WSD en aangepast aan de per 1 juli 2021 ingaande nieuwe inburgeringswet.
- Pilot Z-route: In september 2020 starten de eerste deelnemers met het door de WSD opgezette pilotprogramma, gericht op zelfredzaamheid van inburgeraars die uitgevallen zijn binnen de inburgering en een nieuwe methode door taal 'te doen'. Deze pilot wordt in 2021 voort gezet.

Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD)

De GGD Brabant-Zuidoost streeft – onder regie van de gemeenten – door middel van preventie naar gezondheidswinst van alle inwoners. Ook in 2021 richt de GGD Brabant-Zuidoost zich op het bestrijden van de coronapandemie. De GGD-Brabant-Zuidoost verwacht in 2021 extra kosten als gevolg van opgeschaalde corona- activiteiten, verminderde baten door afgeschaalde contracttaken en extra kosten voor inhaalactiviteiten. Het GGD bestuur heeft toegezegd de financiële gevolgen inzichtelijk te maken en indien noodzakelijk, via separate begrotingswijzigingen, voorstellen voor te leggen aan de gemeentebesturen van de deelnemende gemeenten. Vooral nog wordt er vanuit gegaan dat deze extra kosten door het Rijk worden vergoed.

Met ingang van 1 januari 2021 wordt de jeugdgezondheidszorg voor 0 tot 4-jarigen ondergebracht bij GGD Brabant-Zuidoost. Dit werd vorige jaren door ZuidZorg JGZ uitgevoerd. De coronapandemie heeft voornamelijk geen invloed op de overdrachtsdatum van 1 januari.

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en positief als er meer baten zijn dan lasten.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten						
4.1 Openbaar basisonderwijs	49	34	34	34	34	34
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	771	712	698	698	698	698
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	2.538	2.533	2.488	2.512	2.517	2.512
6.2 Wijkteams	381	368	369	369	369	369
6.3 Inkomensregelingen	5.782	6.074	6.179	6.117	6.117	6.117
6.4 Begeleide participatie	1.477	1.421	1.455	1.476	1.452	1.468
6.5 Arbeidsparticipatie	586	644	683	675	675	675
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	927	795	852	852	852	852
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	3.215	3.082	3.273	3.269	3.269	3.269
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	4.133	3.340	3.460	3.460	3.460	3.460
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	5	20	20	20	20	20
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	352	345	345	345	345	345
7.1 Volksgezondheid	775	825	816	833	850	868
Totaal Lasten	20.992	20.193	20.671	20.659	20.658	20.687
Baten						
0.10 Mutaties reserves	0	250	0	0	0	0
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	91	94	98	98	98	98
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	166	165	165	165	165	165
6.2 Wijkteams	109	87	87	87	87	87
6.3 Inkomensregelingen	4.730	4.966	4.966	4.966	4.922	4.922
6.5 Arbeidsparticipatie	0	0	0	0	0	0
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	3	0	0	0	0	0
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	171	218	218	218	218	218
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	5	0	0	0	0	0
Totaal Baten	5.275	5.780	5.534	5.534	5.490	5.490
Saldo (baten -/- lasten)	-15.716	-14.413	-15.137	-15.125	-15.168	-15.196

Voorgestelde aanpassingen

Onderstaand de voorgestelde budgetaanpassingen van dit programma. Bedragen zijn in € waarbij negatieve bedragen een nadeel zijn en positieve bedragen een voordeel.

3. Werk (Participatie), Zorg & Jeugd					
Bestaand beleid of autonome ontwikkelingen:	2021	2022	2023	2024	Toelichting
Bijdrage GGD volgens programmabegroting 2021 GGD	-8.989	-	-	-44.669	Ten laste van stelpost inflatie (stelpost beleidsvoornemens, programma 8)
Uitvoeringskosten jeugdzorg	-19.300	-	-	-19.300	Meer geld nodig voor uitvoering jeugdhulp 10 voor de jeugd
Restant stelpost armoedebeleid vervallen	35.000	35.000	35.000	35.000	Grotendeels ingezet in bijv. schuldhulp, restant niet benut
Inkomsten beslaglegging agv fraudeopsporing Participatiewet	44.000	44.000			Zie ook programma 2
Nota vrijwilligersbeleid 2020	-12.200	-	-	-12.200	
Pilot Roma en Sinti (oormerken vanuit meicirculaire 2020)	-35.000				Zie programma 8 algemene uitkering - meicirculaire 2020
Stelpost uitvoeringskosten wet inburgering (oormerken vanuit meicirculaire 2020)	-30.144	-	-	-73.703	Zie programma 8 algemene uitkering - meicirculaire 2020
Stijging kosten leerlingenvervoer	-30.000	-	-	-30.000	Sterke stijging aantal leerlingen, ca. 10%
Kosten van Het Goed die onder sociaal domein vallen	30.000	30.000	30.000	30.000	
Dekking binnen sociaal domein (re-integratie/wmo)	-30.000	-	-	-30.000	
Septembercirculaire 2020: Brede aanpak dak- en thuisloosheid	-32.051				Zie programma 8 algemene uitkering - septembercirculaire 2020
Kleine aanpassingen < € 10.000	300	300	300	300	
Ombuigingen:	2021	2022	2023	2024	Toelichting
Leges kinderopvang	4.000	4.000	4.000	4.000	
Actualisatie budget sociaal-cultureel werk	13.000	13.000	13.000	13.000	
Actualisatie budget maatwerk chronisch zieken	10.000	10.000	10.000	10.000	
Financiële gevolgen coronacrisis 2021:	2021	2022	2023	2024	Toelichting
Verwachte meerkosten bijstand (BUIG) agv coronamaatregelen	-62.500				Wij verwachten te worden gecompenseerd door het Rijk. Bij programma 8 nemen wij hiervoor een stelpost op bij de algemene uitkering.
Totaal programma 3	123.884	39.957	99.661	117.572	

Programma 4. Verenigingen & Accommodaties

Portefeuillehouder(s)

J. Pernot

Wat willen we bereiken?

Beoogd maatschappelijk effect	Doelstellingen
Alle kinderen uit Nuenen groeien op in een gezonde (fysieke en sociale) leefomgeving.	1. Zorgen voor adequate onderwijshuisvesting.
Verminderen van lichamelijke of psychische klachten van onze inwoners en leefbaarheid verhogen.	2. Vergroten deelname aan lokale maatschappelijke activiteiten. 3. Instandhouden van de verenigingsdichtheid en verscheidenheid in onze gemeente. 4. Handhaven adequaat niveau van accommodaties.
Aanbieden van zorg voor inwoners die ondersteuning nodig hebben.	5. Faciliteren van initiatieven van algemene voorzieningen via subsidiebeleid.

Relevante beleidsnota's in dit programma

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Meerjarenspreidingsplan onderwijshuisvesting 2015	2015 - 2035	juli 2015	onbepaald
Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Nuenen, Gerwen en Nederwetten 2017.	onbepaald	juli 2017	onbepaald
Algemene Subsidieverordening	vanaf 2017	mei 2016	onbepaald
Nota Accommodatiebeleid	vanaf 2017	september 2017	2021

Wat gaan we daarvoor doen?

Alle kinderen uit Nuenen groeien op in een gezond opvoedingsklimaat.

1. Zorgen voor adequate onderwijshuisvesting

Wij voeren de wettelijke verplichtingen op het gebied van onderwijshuisvesting uit. Nuenen telt acht basisscholen en één school voor voortgezet onderwijs. Twee basisscholen zijn gevestigd in (school) gebouwen die eigendom zijn van Helpt Elkander. De gemeente huurt de onderwijslokalen en geeft deze in gebruik aan het onderwijs. De overige gebouwen zijn in juridisch eigendom van de schoolbesturen of de gemeente.

Verminderen van lichamelijke of psychische klachten van onze inwoners.

2. Vergroten deelname aan lokale maatschappelijke activiteiten

In 2019 hebben we een start gemaakt met een Lokaal Sportakkoord. Dit akkoord moet leiden tot een actieprogramma voor de jaren 2020 en 2021. Via een participatietraject met verenigingen is dit akkoord opgesteld. Om hier vervolgens uitvoering aan te kunnen geven is in deze begroting budget opgenomen voor een sportfunctionaris bij de LEVgroep voor 2 jaren. Het is bekend dat voorkoming van eenzaamheid respectievelijk het zorgen dat onze oudere inwoners deelnemen aan activiteiten, psycho-somatische problemen helpt voorkomen. Onze beide ouderenbonden (Senergie en Pvge) spelen daarbij een belangrijke rol. Inwoners die de 80 jarige leeftijd bereiken worden door onze vrijwillige ouderenadviseurs aan huis bezocht. Voor een deel van onze inwoners is deelname een kwestie van het organiseren van mobiliteit. Het project Automaatje voorziet hierin. In 2021 gaat het project Fietsmaatjes van start, waarbij inwoners in een beginnend stadium van dementie met een vrijwilliger op pad gaan. Vaak zijn met name oudere inwoners al geholpen als activiteiten dichtbij hun woonadres georganiseerd worden. Wij letten bij subsidieaanvragen daarom niet alleen op vergroting van de verenigingsdichtheid, maar ook van de spreiding ervan.

Voor onze jeugd vinden wij het belangrijk dat ze opgroeien in een sociaal veilige omgeving waarbij ze in contact komen met mensen uit andere culturen. Daardoor ontstaat respect voor elkaar en het verhoogt het besef van de noodzaak om 'samen' te leven.

Het elkaar ontmoeten en met elkaar in contact komen vinden we belangrijk. Dit willen we stimuleren. Mogelijk dat als gevolg van het coronavirus we in 2021 nog steeds te maken hebben met beperkende maatregelen. In dat geval doen we een beroep op onze eigen creativiteit en dat van de samenleving om toch mogelijkheden te creëren om met elkaar in contact te blijven.

3. Instandhouden van de verenigingsdichtheid en verscheidenheid in onze gemeente

Het verenigingsleven wordt gefaciliteerd met een gemeentelijk subsidie- en accommodatiebeleid. Er mogen geen verenigingen 'omvallen' als gevolg van het subsidiebeleid. Er is echter geen sprake van een onbegrensd budget, dus we zullen keuzes moeten maken. We kunnen niet alles subsidiëren en daarom doen we ook een beroep op de creativiteit en verkracht van de samenleving om activiteiten mogelijk te maken. Daarnaast streven wij ernaar om pluriformiteit te vergroten, waarbij we de activiteit subsidiëren en niet de vereniging of organisatie zelf. Het maakt met andere woorden niet uit wie de activiteit organiseert, als de activiteit maar wordt georganiseerd.

Instandhouding van activiteiten impliceert ook de aanwezigheid van voldoende vrijwilligers. Op dit moment zijn er signalen waaruit blijkt dat er krapte ontstaat bij het aantal vrijwilligers. Het verminderen van het collectieve verantwoordelijkheidsgevoel en de voorkeur voor afgebakende taken (in plaats van structureel en langdurig vrijwilligerswerk) ligt hieraan ten grondslag. Wij maken ons daarover zorgen. We zien ook een trend waarbij de babyboom-generatie zich terugtrekt uit vrijwilligersfuncties (vanwege hun hoge leeftijd), maar dat opvolgende generaties X nauwelijks voorhanden zijn en de navolgende generaties Y en Z anders tegen vrijwilligerswerk aankijken. In het coalitieakkoord wordt deze zorg gedeeld. De acties die ertoe moeten leiden dat het vrijwilligerswerk een nieuwe impuls krijgt zijn beschreven in een nieuwe nota vrijwilligersbeleid die in het najaar van 2020 ter besluitvorming aan de raad is voorgelegd. In 2021 willen we hieraan uitvoering geven.

4. Handhaven adequaat niveau van accommodaties

We verwachten eind 2020 de nota integraal accommodatiebeleid ter besluitvorming voor te leggen aan de raad. In 2021 gaan we aan dit nieuwe accommodatiebeleid uitvoering geven.

In Gerwen is gestart met een participatietraject met betrekking tot de MFA D'n Heuvel. Doelstelling is dat de Gerwense gemeenschap zelf invulling gaat geven aan wat verstaan wordt onder een toekomstbestendige accommodatie voor Gerwen. In dit geval een gebouw waar activiteiten plaatsvinden die de leefbaarheid van Gerwen in stand houden en borgen.

Het interieur van het sociaal-culturele centrum Het Klooster wordt heringericht en krijgt intern een nieuwe vormgeving en exploitatieopzet. Deze vormgeving moet ook voorwaarden scheppen om een heel nieuw scala aan activiteiten te faciliteren en uitnodigen tot deelname van alle Nuenense inwoners. Op 9 juli 2020 heeft de raad ingestemd met het voorlopig ontwerp (met beheer- en exploitatiemodel).

De besluitvorming omtrent de Hongerman/Scarabee vergt tijd. Medio 2020 is besloten tot renovatie op de huidige locatie met een optie voor een kleine uitbreiding (voor de sportactiviteiten en/of sociaal culturele activiteiten). In het najaar van 2020 is een definitief programma van eisen en een beheer en exploitatieplan opgesteld. Daarin zijn de te verwachten ontwikkelingen in Nuenen-Zuid (Jo van Dijkhof en Goudvinkhof) verwerkt. Aanbesteding en bouwactiviteiten starten in 2021.

Betaalbaar houden zorg opdat inwoners die ondersteuning echt nodig hebben dat ook krijgen

5. Faciliteren van initiatieven van algemene voorzieningen via subsidiebeleid

In programma 3 werd gewezen op het stimuleren van algemene voorzieningen. Deze voorzieningen zijn vaak een aanvulling op professionele zorg of kunnen de zwaarte van de professionele zorg verminderen. Het is niet zo dat deze algemene voorziening in de plaats van de professionele hulp komt. Met name in de jeugdzorg is dat van toepassing, waardoor hier toch nog vaak een beroep wordt gedaan op een maatwerkvoorziening. Het is onze taak om in 2021 een subsidiebeleid voor algemene voorzieningen op te stellen. In 2020 hebben we een onderzoeksbureau opdracht gegeven om uit te zoeken in hoeverre algemene voorzieningen van invloed zijn op de zorgconsumptie (i.c. jeugdzorg en Wmo). De resultaten van dit onderzoek worden na verwachting in het najaar van 2020 gepresenteerd. De resultaten van het onderzoek geven naar verwachting aanleiding tot het extra stimuleren van algemene voorzieningen, waarbij ook goed gekeken wordt welke rol ons subsidiebeleid hierin kan spelen.

Beleidsindicatoren

Naam	Indicator	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Niet-sporters (19 jaar en ouder) *	% van het aantal inwoners	niet bekend**	38,5	37
Goede onderwijshuisvesting	Aantallen klachten over huisvestingsklimaat	Er zijn geen nieuwe klachten ingekomen.	0	0
Deelname aan sport/cultuur/recreatie vergroten	% leden sportverenigingen van inwoners	20,5	21	21,5
Voorkomen van eenzaamheid/sociaal isolement	aantal groepen / aantal deelnemers dagopvang	5 groepen	4 groepen/8 gemiddeld	4 groepen/8 gemiddeld
	aantal groepen / aantal deelnemers huiskamerprojecten	2 groepen	2 groepen/8 gemiddeld)	3 groepen/8 gemiddeld

* verplichte indicator op grond van BBV

** geen cijfers beschikbaar

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en positief als er meer baten zijn dan lasten.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten						
0.10 Mutaties reserves	728	0	700	0	0	0
4.2 Onderwijshuisvesting	1.095	1.103	1.176	1.175	1.173	1.167
5.1 Sportbeleid en activering	100	107	143	143	99	99
5.2 Sportaccommodaties	1.169	1.030	1.153	1.153	1.363	1.358
5.6 Media	436	439	439	439	439	439
Totaal Lasten	3.529	2.678	3.611	2.909	3.073	3.063
Baten						
0.10 Mutaties reserves	373	23	737	37	234	234
4.2 Onderwijshuisvesting	103	70	70	70	70	70
5.1 Sportbeleid en activering	0	0	20	20	0	0
5.2 Sportaccommodaties	597	195	195	195	195	195
Totaal Baten	1.073	288	1.022	322	499	499
Saldo (baten -/- lasten)	-2.456	-2.391	-2.589	-2.588	-2.574	-2.564

Voorgestelde aanpassingen

Onderstaand de voorgestelde budgetaanpassingen van dit programma. Bedragen zijn in € waarbij negatieve bedragen een nadeel zijn en positieve bedragen een voordeel.

4. Verenigingen & accommodaties					
Bestaand beleid of autonome ontwikkelingen:	2021	2022	2023	2024	Toelichting
Regulier onderhoud hybrideveld Gerwen	- 21.500	- 21.500	- 21.500	- 21.500	Voor passend onderhoud om kwaliteit te borgen
Regulier onderhoud hybrideveld Nederwetten	- 21.500	- 21.500	- 21.500	- 21.500	Idem
Kleine aanpassingen < € 10.000	-4.000	3.500	3.500	-4.000	
Nieuw beleid:	2021	2022	2023	2024	Toelichting
Lokaal sportakkoord	- 43.680	- 43.680			Sportfunctionaris bij LEVgroep voor 2 jaar
Rijksbijdrage Lokaal sportakkoord	20.000	20.000			
Ombuigingen:	2021	2022	2023	2024	Toelichting
Actualisatie budget onderwijshuisvesting	20.000	20.000	20.000	20.000	
Totaal programma 4	- 50.680	- 43.180	- 19.500	- 27.000	

Programma 5. Wonen & Leefomgeving

Portefeuillehouder(s)

C. van Brakel

Wat willen we bereiken?

Beoogd maatschappelijk effect	Doelstellingen
Prettig wonen voor verschillende doelgroepen.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Naast Nuenen-West ook faciliteren van kleinere woningbouwprojecten om zodoende te komen tot een gedifferentieerd woningaanbod 2. Vergroten van de sociale huurvoorraad. 3. Bereikbaar maken van koopwoningen voor starters op de woningmarkt 4. Verbeteren van de woonsituatie op woonwagelocaties. 5. Voldoen aan de huisvestingstaakstelling met betrekking tot vergunninghouders.
De kwaliteit van de leefomgeving en gezonde levensstijl verbeteren.	<ol style="list-style-type: none"> 6. Gezondheid als de verbindende factor. 7. Bevorderen van een kwalitatief hoogwaardige woonomgeving.
We maken gewenste ontwikkelingen mogelijk.	<ol style="list-style-type: none"> 8. Faciliteren en inkaderen van initiatieven voor ruimtelijke ontwikkelingen.

Relevante beleidsnota's in dit programma

Naam	Periode	Vastgesteld door de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Programma Wonen 2020-2030	2020-2030	juli 2020	2030
Visie op Wonen Stedelijk Gebied Eindhoven	2019 e.v.	juli 2019	onbepaald
Programma woonwagelocaties	2018-2022	november 2017	onbepaald
Nota grondbeleid	2019 e.v.	juli 2019	onbepaald

Wat gaan we daarvoor doen?

Prettig wonen voor verschillende doelgroepen.

1. Naast Nuenen-West ook faciliteren van kleinere woningbouwprojecten om zodoende te komen tot een gedifferentieerd woningaanbod

De vraag naar woningen kent een gedifferentieerd beeld. Binnen de woningbouwprojecten wordt zorg gedragen dat er voor iedere doelgroep een aanbod ontstaat. Hierbij wordt extra de nadruk gelegd op de sociale huur- en koopwoningen. Dit is ook een onderwerp waaraan aandacht wordt besteed in ons geactualiseerde woonbeleid, het Programma Wonen 2020 - 2030.

Arbeidsmigranten leveren een wezenlijke bijdrage aan de lokale en regionale economie. De komst van arbeidsmigranten heeft onder meer gevolgen voor de huisvesting en arbeidsomstandigheden. Samen met de gemeente Son en Breugel gaan we verder met de voorbereiding van een beleidskader voor de huisvesting van arbeidsmigranten.

We gaan in gesprek met ontwikkelende partijen om waar mogelijk het programma van bestaande plannen beter aan te laten sluiten bij de kwalitatieve woningbehoefte, met name het vergroten van het aantal betaalbare huur- en koopwoningen voor starters en geschikte appartementen voor senioren. Nieuwe woningbouwplannen moeten inspelen op de verwachte woningbehoefte en een substantiële bijdrage leveren aan de ambities in het Programma Wonen. Nieuwe woningbouwinitiatieven worden daarop getoetst op basis van diverse kwantitatieve en kwalitatieve criteria.

We willen ons ook focussen op andere woningtypes via transformatie en inbreiding, waaronder op centrumlocaties. Hiertoe willen we in 2021 richting woningeigenaren communiceren welke mogelijkheden er zijn voor splitsing. Daarnaast verkennen we de haalbaarheid om bij woningbouwplannen gericht op kleine en/of betaalbare woningen (bijvoorbeeld in de sociale huur), op een andere manier met parkeren om kunnen gaan (bijvoorbeeld andere mobiliteitsstromen, minder parkeerplaatsen, meer gericht op leenauto's, OV-abonnementen, etc.). Enerzijds bedoeld om zuiniger en duurzamer met de beschikbare ruimte om te gaan, anderzijds met als doel om woningen betaalbaarder te houden.

2. Vergroten van de sociale huurvoorraad

We zetten in op het uitbreiden van de sociale huurvoorraad met oog voor de specifieke doelgroepen, zoals mensen die uitstromen uit beschermd wonen, kwetsbare jongeren in de jeugdzorg dan wel die hieruit stromen, jongeren die nog niet veel geld te besteden hebben en vergunninghouders. Om in de behoefte aan sociale huur te voorzien worden de komende tien jaar minimaal 325 sociale huurwoningen aan de woningvoorraad toegevoegd (netto). Dit is ook een belangrijk thema in de jaarlijkse prestatieafspraken met corporaties. Hierover zijn we ook in gesprek met Helpt Elkander onder meer over nieuwbouw aan de Wederikdreef en herontwikkeling van de Vinkenhofjes. Uitgangspunt is dat per nieuwbouwproject minimaal 30% in het sociale segment (huur of koop) wordt gerealiseerd. Om nieuwbouw in het sociale segment voor lange tijd voor dit prijssegment te behouden, stellen we een minimale instandhoudingstermijn in bij realisatie van 30% sociaal: voor sociale huur geldt een instandhoudingstermijn van 20 jaar, bij sociale koop geldt een termijn van minimaal 5 jaar. In Nuenen kennen we een subsidieregeling voor sociale volkshuisvesting. Een ontwikkelaar kan een aanvraag doen voor een bijdrage voor het toevoegen van een sociale huurwoning aan de voorraad. De komende jaren willen we tot een substantiële afname van de gemiddelde wachttijd voor een sociale huurwoning komen. Dit vergt eerst nadere cijfers en duiding. Samen met corporaties gaan we de woonlasten van huurders in de corporatie- en particuliere sector scherper in beeld brengen en waar nodig maatregelen nemen. Vanuit de regio (SGE) wordt voorts gewerkt aan de pilot standaard sociale huurwoning. Deze willen we in 2021 ook in Nuenen toepassen.

3. Bereikbaar maken van koopwoningen voor starters op de woningmarkt

We blijven ook in 2021 de starterslening aanbieden, met een subsidieplafond van € 500.000,-.

4. Verbeteren van de woonsituatie op woonwagenlocaties

Samen met Helpt Elkander formuleren we een wederzijdse opdracht waarbij een due diligence-onderzoek wordt uitgevoerd. Dit type onderzoek borgt een gepaste zorgvuldigheid. De opdracht heeft betrekking op het beoordelen en waarderen van de standplaatsen op de woonwagenlocaties, op bewoning en gebruik, geld en risico's die spelen. Door middel van de due diligence trachten we een snellere overdracht van de woonwagenlocaties naar Helpt Elkander te bereiken. Hierdoor worden zij sneller dé beheerder en mede hierdoor ook nadrukkelijker in positie gezet om een rol te kunnen pakken in de reconstructie van de locaties.

Naast de rol van beheerder krijgt Helpt Elkander een grotere rol als partner voor de reconstructie van de woonwagenlocaties, die in goed overleg met de Sinti gemeenschap zal plaatsvinden. Dit geeft ons inziens een betere invulling aan de intentie die in 2017 is uitgesproken dat Helpt Elkander de rol van (volks)huisvester van de gemeente overneemt. Door elkaar in de juiste positie te brengen kunnen we sneller tot overdracht van de woonwagenlocaties naar Helpt Elkander overgaan.

5. Voldoen aan de huisvestingstaakstelling met betrekking tot vergunninghouders

We bieden ruimte voor de ontwikkeling van tijdelijke woonconcepten, gericht op vraag naar betaalbare woonconcepten onder mensen die met spoed op zoek zijn naar deze woonvorm, waaronder vergunninghouders.

De kwaliteit van de leefomgeving en gezonde levensstijl verbeteren.

6. Gezondheid als de verbindende factor

We maken een omgevingsvisie voor geheel Nuenen. Het wordt een samenhangende visie waarin we de ontwikkelrichting van ons dorp bepalen. In de omgevingsvisie komen alle beleidsvelden samen die met "de omgeving" te maken hebben samen. Per beleidsterrein wordt aangegeven hoe dat bijdraagt aan een gezonde leefomgeving. We leggen de omgevingsvisie in het voorjaar van 2021 ter besluitvorming voor aan de raad.

7. Bevorderen van een kwalitatief hoogwaardige woonomgeving

De bestaande woningvoorraad willen we energiezuiniger en levensloopbestendiger krijgen, waarbij de woningeigenaar of woningbouwcorporatie verantwoordelijk is en de gemeente primair een informerende/faciliterende rol heeft. Mede vanuit het uitvoeringsplan duurzaamheid vindt ook in 2021 communicatie richting particuliere woningeigenaren plaats om deze te informeren om hen zodoende te stimuleren actief aan de slag te gaan met het verduurzamen van de eigen woning. Ook verkennen we in 2021 de mogelijkheid van financiële arrangementen voor het levensloop besteding maken van woningen (blijverslening, verzilverlening).

Conform de Regionale Visie op Wonen dienen alle nieuwe woningen energieneutraal te worden opgeleverd. We toetsen woningbouwontwikkelingen aan de Brainport Principes. Nieuwe appartementen dienen geschikt te zijn voor bewoning door alle leeftijdsgroepen (levensloopgeschied) en dus ook door ouderen of mensen met een lichte zorgvraag.

We zetten in op differentiatie van het woningaanbod om onze doelgroepen te bedienen en doorstroming op gang te brengen, zowel in de bestaande bouw als in de nieuwbouw. Bij nieuwbouwprojecten, waarbij woningen in het goedkope koopsegment worden gerealiseerd (< € 200.000), kijken we of we een antispeculatiebeding of zelfbewoningsplicht kunnen toepassen. We vergroten de mogelijkheden voor mantelzorg / meergeneratiewonen. We kijken of kavels die in verkoop zijn, vanuit de gemeente kleiner kunnen worden gemaakt.

Onze inwoners wonen met veel plezier in onze gemeente. We hebben een actieve gemeenschap met een rijk verenigingsleven en een goed voorzieningsniveau. Maar om dat zo te houden is meer nodig dan het bouwen en onderhouden van woningen. Net zo belangrijk is het investeren in een leefbare en levensloopgeschikte woonomgeving. We starten een pilot waarbij een integrale (datagedreven) analyse wordt gemaakt van de verschillende fysieke en sociale aspecten van leefbaarheid en vitaliteit, inclusief een doorkijk naar de toekomst: welke acties zijn nodig om de vitaliteit te behouden / versterken? En vooral: hoe kunnen we bewoners faciliteren om hierin het initiatief te nemen? We starten door bestaande data vanuit diverse domeinen en organisaties bij elkaar te leggen en met betrokken partijen tot een gezamenlijke analyse te komen.

In het kader van de prestatieafspraken met woningbouwcorporatie en huurdersverenigingen hebben we in 2020 met corporaties, huurders en andere maatschappelijke instanties de sociaal-maatschappelijke opgaven in Nuenen verkend. Vraag was onder meer wat de opgaven zijn en hoe partijen op een andere manier hierin samen kunnen optrekken. Dit krijgt in 2021 mogelijk een vervolg in de vorm van experimenten. Hier zijn nog geen besluiten over genomen.

We gaan verder met de uitvoering van De wereld van Van Gogh en het versterken van het centrum van Nuenen. Hierin worden we gesterkt met de uitkomsten van de gesprekken met de bewoners in het kader van de Omgevingsvisie.

We maken gewenste ontwikkelingen mogelijk.

8. Faciliteren en inkaderen van initiatieven voor ruimtelijke ontwikkelingen

Aan ontwikkelingen die bijdragen aan een positieve ontwikkeling van Nuenen wordt meegewerkt, onder meer aan de projecten Nuenen-West, Gerwen ZO en Nuenen-Zuid (o.a. Vinkenhofjes, Wederikdreef, Mijlpaal en gezondheidscentrum). Daarnaast verwachten we het project Emmastraat in uitvoering te kunnen nemen. Ook willen we onderzoeken of er mogelijkheden zijn om het project Gerwen ZO te versnellen door de tweede fase eerder ter hand te nemen dan gepland. Ook willen we plannen voor de Kloostertuin ontwikkelen. Bij (woning)bouwprojecten zijn bestaande beleidsuitgangspunten in principe leidend, maar bij totaal nieuwe initiatieven kan daarvan gemotiveerd worden afgeweken. Er wordt gewerkt vanuit het ja-mits principe in plaats van het nee-tenzij principe. Overigens verwachten we dat als gevolg van de coronacrisis, er minder omgevingsvergunningen aangevraagd worden dan begroot in de begroting 2020 e.v. Daarom hebben we in deze begroting voor de periode tot 1 juli 2021 minder inkomsten uit leges opgenomen.

We werken verder aan het Programma Centrum, als nadere uitwerking van de Omgevingsvisie. Hierin worden voorstellen gedaan die bij zullen dragen aan het toekomstbestendig maken van het centrum. Ook zal de actualisatie van de bestemmingsplannen voor Gerwen en Nederwetten worden opgepakt. Voor het bestemmingsplan Gerwen zal dat gebeuren in de vorm van een omgevingsplan (pilot). Daarnaast wordt een aantal bestemmingsplannen in procedure gebracht om diverse projecten planologisch mogelijk te maken. Voor het woongebied Nuenen Zuidoost wordt een reparatieplan in procedure gebracht.

We werken verder aan de invoering van de Omgevingswet. Hiervoor wordt nieuwe software aangeschaft en worden extra opleidingen voor de medewerkers aangeboden. Het is de bedoeling dat de gemeenten dan zelf ook omgevingsplannen gaat maken; onder andere moeten alle bestemmingsplannen worden omgezet naar een omgevingsplan.

Tot slot verwachten we voor 2021 dat het aantal begravingen op de openbare begraafplaats weer op het oude niveau zal plaatsvinden. Op dit moment wordt de begraafplaats beheerd door de Stichting Beheer Gemeentelijke Begraafplaats Oude Landen. Deze stichting zorgt voor de dagelijkse gang van zaken op de begraafplaats. Initiatieven voor de bouw van een uitvaartcentrum, al dan niet in combinatie met een kleinschalig crematorium, krijgen geen vervolg in 2021, omdat Yarden zijn plannen hiertoe heeft ingetrokken en zich geen andere initiatiefnemers bij de gemeente hebben gemeld.

Beleidsindicatoren

Naam	Indicator	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Nieuwbouw woningen *)	aantal per 1.000 woningen	9,5	5	19
Demografische druk *)	% van het aantal inwoners van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot aantal inwoners van 20 tot 65 jaar.	87,8	87,8	87,8
Sociale huurwoningen	totaal aantal	1.655	1.638	1.670

* Verplichte indicator op grond van BBV

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en positief als er meer baten zijn dan lasten.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten						
0.10 Mutaties reserves	228	59	194	194	194	194
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	671	106	78	78	78	78
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	18	21	0	0	0	0
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	112	84	84	84	84	84
8.1 Ruimtelijke ordening	665	762	858	806	806	806
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	3.959	22.109	7.431	4.323	4.383	4.384
8.3 Wonen en bouwen	1.435	2.715	1.282	1.229	1.242	1.344
Totaal Lasten	7.087	25.855	9.927	6.715	6.788	6.891
Baten						
0.10 Mutaties reserves	503	1.193	100	100	100	100
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	437	164	199	199	199	199
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	77	93	93	93	93	93
8.1 Ruimtelijke ordening	134	0	0	0	0	0
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	6.987	21.607	6.983	3.875	3.936	3.937
8.3 Wonen en bouwen	705	984	918	951	931	910
Totaal Baten	8.843	24.041	8.293	5.218	5.259	5.239
Saldo (baten -/- lasten)	1.756	-1.814	-1.634	-1.496	-1.529	-1.652

Voorgestelde aanpassingen

Onderstaand de voorgestelde budgetaanpassingen van dit programma. Bedragen zijn in € waarbij negatieve bedragen een nadeel zijn en positieve bedragen een voordeel.

5. Wonen & Leefomgeving					
Bestaand beleid of autonome ontwikkelingen:	2021	2022	2023	2024	Toelichting
Pachtinkomsten Nuenen-West	15.000	15.000	15.000	15.000	
Extra kosten personeel BAG / BGT in Geldrop-Mierlo	- 15.000	- 15.000	- 15.000	- 15.000	Voor het goed borgen van de taken op het gebied van BAG/BGT op een centrale locatie (i.c. bij gemeente Geldrop-Mierlo)
Nieuwe wetgeving BRO	- 10.000				Implementatiekosten basisregistratie ondergrond
Kleine aanpassingen < € 10.000	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500	
Nieuw beleid:	2021	2022	2023	2024	Toelichting
Implementatie Omgevingswet	0	- 16.000	- 16.000	- 16.000	Voortschrijdend inzicht nu consequenties implementatie Omgevingswet voor praktijk bekend worden
Ombuiging/dekkingsvoorstel:	2021	2022	2023	2024	Toelichting
Actualisatie budget Wabo inhuur	35.000	35.000	35.000	35.000	
Actualisatie budget volkshuisvesting	1.408	1.408	1.408	1.408	
Financiële gevolgen coronacrisis 2021:	2021	2022	2023	2024	Toelichting
Minder leges omgevingsvergunningen agv corona	- 50.000				Wij verwachten te worden gecompenseerd door het Rijk. Bij programma 8 nemen wij hiervoor een stelpost op bij de algemene uitkering.
Totaal programma 5	- 25.092	18.908	18.908	18.908	

Programma 6. Ruimtelijk beheer, Milieu & Verkeer

Portefeuillehouder(s)

C. van Brakel en J. Pernot

Wat willen we bereiken?

Beoogd maatschappelijk effect	Doelstellingen
We zijn in staat de gevolgen van een veranderend klimaat op te vangen.	1. Voorkomen van wateroverlast, besmettingsgevaar en droogte.
Nuenen doet mee aan verantwoorde en weloverwogen ontwikkelingen die zeker op de lange(re) termijn – maar mogelijk al veel eerder – positief zullen bijdragen aan ons gezamenlijke woon-, leef- en werkklimaat.	2. Verduurzamen van onze gebouwvoorraad
Goede bereikbaarheid van de gemeente Nuenen c.a.	3. Stimuleren van initiatieven tot verduurzaming.
In 2020 bestaat slechts 5% van het afval uit restafval.	4. Verbeteren van de (boven-)lokale mobiliteit.
Groenste gemeente van Nederland.	5. Stimuleren van hergebruik van grondstoffen.
Levendige en aantrekkelijke gemeente.	6. Bevorderen van de bewustwording van het belang van het openbare groen voor een duurzame leefomgeving
	7. Versterken van de leefbaarheid, het gebruik en de beleving van de openbare ruimte.

Relevante beleidsnota's in dit programma

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beleidsplan Openbare verlichting 2018-2027	2018-2027	juli 2017	eind 2027
Beheerplan Wegen 2015-2019	2015-2019	november 2014	begin 2021
verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2019-2023	2019-2023	december 2018	eind 2023
Verordening Ondergrondse Infrastructuur	2015 e.v.	februari 2015	onbepaald
Beleidsplan Spelen en bewegen	2017 - 2020	juli 2017	onbepaald
Groenbeheerplan	2020 - 2026	december 2019	eind 2026
Bomenbeleidsplan	2017 - 2031	februari 2017	eind 2031
Groenstructuurplan	2011 - 2020	november 2010	eind 2022
Beheerplan gemeentebossen	2017 - 2022	mei 2017 (vastgesteld door het college)	eind 2022
Mobiliteitsvisie Nuenen, uit te werken in beleidsmodules	2018 e.v.	december 2017	onbepaald
Beleidsmodules per vervoerswijze (als uitwerking Mobiliteitsvisie)	2019 e.v.	december 2019	onbepaald
Strategisch Meerjarenplan Blink 2018-2022	2018-2022	juni 2018	onbepaald
Afvalstoffenverordening Nuenen 2016	onbepaald	maart 2016	onbepaald
Nota Duurzaamheid	2019-2023	december 2019	eind 2023
Beheerplan Civiele kunstwerken	2020-2024	februari 2020	2024

Wat gaan we daarvoor doen?

We zijn in staat de gevolgen van een veranderend klimaat op te vangen.

1. Voorkomen van wateroverlast, besmettingsgevaar en droogte

In het verbrede Gemeentelijk Rioleringsplan 2019 - 2023 (vGRP) is vastgelegd welk beleid de gemeente gaat voeren ten aanzien van klimaatadaptatie. In deze begroting zijn diverse maatregelen opgenomen ter vermindering van de aan water en riolering gerelateerde soorten overlast. Verder speelt klimaatadaptatie een belangrijke rol bij de totstandkoming van de Omgevingsvisie. Naast de omgevingsvisie willen wij in 2021 een Uitvoeringsplan Ruimtelijke Adaptatie opstellen. Dit doen we onder meer aan de hand van input die we hebben opgehaald uit de klimaatdialogen die in het najaar 2020 zullen plaatsvinden.

De transitievisie warmte wordt naar verwachting het vierde kwartaal van ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.

In deze begroting, bij investeringen, zijn diverse projecten opgenomen waarbij met name het risico op wateroverlast wordt verminderd.

Nuenen doet mee aan verantwoorde en weloverwogen ontwikkelingen die zeker op de lange(re) termijn – maar mogelijk al veel eerder – positief zullen bijdragen aan ons gezamenlijke woon-, leef- en werkklimaat.

2. Verduurzamen van onze gebouwenvoorraad

In 2021 willen we een Duurzaam Meerjarenonderhoudsplan (DMJOP) voor de gemeentelijke gebouwen vaststellen. Hierin wordt onder andere de aanleg van zonnepanelen op de gemeentelijke panden opgenomen.

3. Stimuleren van initiatieven tot verduurzaming

Er zijn verschillende duurzaamheidsmaatregelen waarop we lokaal in 2021 in gaan zetten:

- Het hele jaar door creëren van draagvlak en bewustwording onder inwoners en bedrijven door voorlichting via verschillende communicatiekanalen;
- Stimuleren van isolatie, energiebesparing en zonnepanelen onder inwoners door langer lopende projecten zoals Buurkracht, Verenigde Straten van Nuenen en Winst uit je woning. Er zijn (gemeentelijke) subsidies beschikbaar voor duurzame maatregelen aan particuliere woningen;
- Initiatieven voor grootschalige, duurzame energieopwekking worden getoetst aan het afwegingskader zonne- en windenergie dat we eind 2020/begin 2021 willen vaststellen.

Binnen de MRE-samenwerking wordt gewerkt aan het opstellen van een Regionaal Energie Strategie (RES). We verwachten de RES 1.0 in het tweede kwartaal van 2021 te besluitvorming aan de raad te kunnen voorleggen.

Goede bereikbaarheid van de gemeente Nuenen c.a.

4. Verbeteren van de (boven-)lokale mobiliteit

Bereikbaarheid en transport zijn belangrijke voorwaarden voor ons dagelijks leven. De behoefte aan verplaatsingen (tussen wonen, werken en recreëren) is van gemeentegrensoverschrijdend belang. Om daar integraal op te sturen is eind 2017 de Nuenense Mobiliteitsvisie vastgesteld, welke is opgebouwd uit verschillende modules. Vervolgens zijn de beleidsmodules (uitwerking van mobiliteitsvisie) in december 2019 vastgesteld. De modules bevatten beleid en onderbouwingen voor specifieke verkeerskundige onderzoeken en maatregelen. Dat vormt de basis voor het beleid van Nuenen voor de komende jaren.

Verder is een brede regionale aanpak nodig om mobiliteit ook in de toekomst mogelijk te houden. Regionaal wordt hieraan gewerkt via verschillende projecten (en subsidies) vanuit de Bereikbaarheidsagenda en –akkoord. Dit valt uiteen in alle vervoerswijzen en ‘smart mobility’.

Voor de gemeente Nuenen c.a. liggen er een aantal concrete kansen t.a.v. mobiliteit en verkeer:

- Met de planstudie Nuenen ontstaat de kans om meer regie te pakken op het gebruik en de inrichting van de hoofdwegen, waaronder de A270;
- De Smits van Oyenlaan is aan onderhoud toe. De komende jaren wordt daarom een reconstructie voorbereid, waarbij de hiervoor genoemde planstudie Nuenen als uitgangspunt dient;

- De Opwettenseweg biedt kansen t.a.v. de verbinding tussen Nuenen en Eindhoven. Deze weg bevindt zich namelijk in de invloedssfeer van bestemmingsplan Nuenen West, en daarmee samenhangende alternatieven voor de ontsluiting van Nuenen Zuidwest op de A270;
- De verbinding Nuenen-Geldrop en de bereikbaarheid van Eeneind West kan significant worden verbeterd door de aanleg van een nieuwe tunnel t.h.v. de Collse Hoefdijk onder het spoor door. Daarmee zou ook de veiligheid op en bij het spoor zijn gediend. Dit zal nader worden uitgewerkt in onderling overleg met stakeholder ProRail.

We zien vele uitdagingen op ons af komen op het gebied van verkeer. Daarom is in de begroting extra capaciteit opgenomen voor een beleidsmedewerker mobiliteit en verkeer (zie programma 1).

In 2020 bestaat slechts 5% van het afval uit restafval.

5. Stimuleren van hergebruik van grondstoffen

In 2012 hebben alle regiogemeenten het Manifest voor een Afvalloze samenleving getekend, waarin is overeengekomen dat gemeenten maatregelen gaan nemen om in 2020 nog maar maximaal 5% restafval (25 kg per inwoner) te hebben. Al het overige afval wordt apart ingezameld, zodat dit kan worden hergebruikt. Wij streven nog steeds naar maximaal 5% restafval.

Afval = Grondstof, maar afval komt alleen voor hergebruik in aanmerking als dit aan de nodige kwaliteitseisen voldoet. Door de afvalscheiding te verbeteren wordt niet alleen de kwantiteit, maar ook de kwaliteit positief beïnvloed. Door toepassing van de principes van de circulaire economie zal de bewustwording dat afval grondstof is, toenemen. Ook door de tariefstelling wordt inwoners met een financiële prikkel de goede richting gewezen. Zo doende gaan we op weg naar 25 kg restafval (zijnde 25 kg) per inwoner per jaar. In 2020 wordt de 25kg restafval per inwoner niet gehaald. Het streven wordt voortgezet in 2021.

De kosten voor diverse afvalstromen zijn hoger in 2021. Dit is meegenomen in de berekeningen voor de afvalstoffenheffing. We ontkomen er niet aan om deze heffing te verhogen.

Groenste gemeente van Nederland.

6. Bevorderen van de bewustwording van het belang van het openbare groen voor een duurzame leefomgeving

De landelijke uitverkiezing Groenste gemeente is in 2018 voor de laatste maal georganiseerd. Bij de begrotingsbehandeling 2020 is daarom het budget hiervoor komen te vervallen. Een groene omgeving vinden wij een kernkwaliteit van Nuenen, waar we zuinig mee omgaan en waar mogelijk willen versterken. Dit betalen we uit de reguliere budgetten.

Levendige en aantrekkelijke gemeente.

7. Versterken van de leefbaarheid, het gebruik en de beleving van de openbare ruimte

In 2017 is het beleidsplan Spelen en bewegen vastgesteld. Een belangrijke doelstelling van dit plan is om in de openbare ruimte veel, gevarieerde en veilige speelruimte te realiseren en/of in stand te houden. Hierdoor vergroten we ook de leefbaarheid en stimuleren we het gebruik van de openbare ruimte.

Voor 2021 zetten we in op het realiseren van een centrale speelvoorziening bij Lissevoort. Dit wordt gefinancierd binnen al beschikbaar gestelde middelen.

Beleidsindicatoren

Naam	Indicator	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Fijn huishoudelijk restafval*	kg per inwoner	70,6	75	75
Hernieuwbare energie*	% hernieuwbare energie t.o.v. de totale hoeveelheden gebruikte energie	8,6**	6,4	6,4

* verplichte indicator op grond van BBV

** betreft het jaar 2018 over 2019 zijn nog geen cijfers bekend

Bijdrage verbonden partijen aan dit programma

GR BLINK

BLINK is een belangrijke partij voor uitvoering van de plannen van de gemeente betreffende:

1. inzameling, transport en verwerking van het huishoudelijk afval.
2. reiniging van en onkruidbestrijding in de gemeente.

Voor de periode t/m 2022 heeft Blink het Strategisch Meerjarenplan (SMP) opgesteld voor realisatie van de jaarlijkse resultaten en doelen. Dit plan is gebaseerd op de volgende pijlers:

- verder ontwikkeling van Blink als excellente uitvoeringsorganisatie
- ontwikkeling en rol van Blink gerelateerd aan de transitie naar een circulaire economie en de rol die gemeenten hierin lokaal en in de regio hebben.

Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB)

De ODZOB voert voor de gemeente alle milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) uit. Hiervoor wordt jaarlijks een dienstverleningsovereenkomst afgesloten en een werkprogramma afgesproken. De omgevingsdienst wordt ook ingeschakeld voor allerlei sectorale adviestaken, zoals bodem, geluid, asbest, geur, etc. De volgende ontwikkelingen vragen in het bijzonder aandacht in 2021:

- Omgevingswet; de invloed van deze wet op de ODZOB en de gemeenten is groot. Keuzes in de omgevingsvisie en - plannen van de deelnemende gemeenten hebben grote impact op de taakuitvoering en organisatie. De interne samenwerking en met de deelnemende gemeenten en met externe partijen wordt hierdoor steeds belangrijker.
- Advisering en kennisuitwisseling over grote inhoudelijk thema's die vanuit het VTH-domein veel impact hebben op de leefomgeving is aan de orde. Het gaat daarbij om de volgende thema's: klimaat & energie/duurzaamheid, toekomstbestendige veehouderij, bodem, asbest, gezondheid, ondermijning.
- Verdere ontwikkeling van de kwaliteit en efficiency vergt voortdurend aandacht met daarin een belangrijke positie voor standaardisering van werkprocessen en ontsluiting van informatie. Onderdeel van de informatievoorziening is een goede basisregistratie met een actueel regionaal inrichtingenbestand.

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en positief als er meer baten zijn dan lasten.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten						
0.10 Mutaties reserves	115	68	0	125	0	0
2.1 Verkeer en vervoer	3.211	1.950	2.984	3.084	3.283	3.728
2.2 Parkeren	4	11	8	8	8	7
2.5 Openbaar vervoer	83	31	15	15	15	15
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.146	1.870	2.067	2.109	2.072	2.100
7.2 Riolering	1.408	1.035	991	1.047	1.102	1.123
7.3 Afval	1.773	2.094	2.224	2.248	2.277	2.318
7.4 Milieubeheer	593	764	522	522	522	472
Totaal Lasten	9.332	7.823	8.811	9.157	9.279	9.764
Baten						
0.10 Mutaties reserves	1.294	195	61	196	81	61
2.1 Verkeer en vervoer	500	-768	80	80	80	81
2.5 Openbaar vervoer	65	0	0	0	0	0
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1	0	0	0	0	0
7.2 Riolering	2.249	1.947	1.937	1.996	2.057	2.102
7.3 Afval	2.247	2.777	3.036	3.068	3.106	3.162
7.4 Milieubeheer	-3	366	0	0	0	0
Totaal Baten	6.353	4.517	5.114	5.340	5.324	5.406
Saldo (baten -/- lasten)	-2.979	-3.306	-3.697	-3.817	-3.955	-4.358

Voorgestelde aanpassingen

Onderstaand de voorgestelde budgetaanpassingen van dit programma. Bedragen zijn in € waarbij negatieve bedragen een nadeel zijn en positieve bedragen een voordeel.

6. Ruimtelijk beheer, Milieu & Verkeer					
Bestaand beleid of autonome ontwikkelingen:	2021	2022	2023	2024	Toelichting
Wegenlegger				- 40.000	
Areaaluitbreiding overig (o.m. Europalaan, Gerwen ZO, Luistruik, Beekse Tuin)	- 79.000	- 73.500	- 73.500	- 79.000	Gedeeltelijk ten laste van stelpost areaaluitbreiding (programma 8)
Planvorming bomenbestand	0	- 10.000	0	0	komt uit 2020; niet uitgevoerd vanwege corona
Opname beeldkwaliteitbeplanting	0	-7.500	0	0	komt uit 2020; niet uitgevoerd vanwege corona
Inhuur ODZOB medewerker	- 20.000	- 20.000	- 20.000	- 20.000	
Resultaat riolering en afval incl. reiniging wegen (o.m. achterblijvende btw)	18.394	16.296	15.718	46.789	
Kleine aanpassingen < € 10.000	-500	-500	-500	-500	
Nieuw beleid:	2021	2022	2023	2024	Toelichting
Inhuur riolering (subsidie afkoppeling); tlv riolheffing	- 40.000	- 40.000	- 40.000	- 40.000	
Baten riolheffing ivm subsidie afkoppeling	40.000	40.000	40.000	40.000	
Ombuigingen:	2021	2022	2023	2024	Toelichting
Actualisatie budget onderhoud bossen	5.000	5.000	5.000	5.000	
Actualisatie budget verkeer	5.800	3.300	3.300	3.300	
Totaal programma 6	- 70.306	- 86.904	- 69.982	- 84.411	

Programma 7. Economie, Toerisme & Recreatie

Portefeuillehouder(s)

R. Stultiëns en J. Pernot

Wat willen we bereiken?

Beoogd maatschappelijk effect	Doelstellingen
Nuenen c.a. is een ondernemersvriendelijke gemeente.	1. Bevorderen van een toekomstbestend centrum. 2. Vitaliseren van bestaande bedrijventerreinen. 3. Actief bijdragen aan Brainportambities.
Economische betekenis van de toeristische sector vergroten.	4. Versterken van de toeristische aantrekkingskracht. 5. Bevorderen van de ontwikkeling Landgoed Gulbergen.

Relevante beleidsnota's in dit programma

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Intergemeentelijke structuurvisie Rijk van Dommel en Aa			onbepaald
Detailhandelsvisie Stedelijk Gebied Eindhoven	2015 e.v.	september 2015	onbepaald
Regionale programmering bedrijventerreinen Stedelijk Gebied Eindhoven	2017 e.v.	2017	2021
Verordening reclamebelasting 2017	2017 e.v.	december 2016	onbepaald
Structuurvisie ruimtelijke beeldkwaliteit kern Nuenen - De Wereld van Van Gogh	2019 e.v.	februari 2020	onbepaald

Wat gaan we daarvoor doen?

Nuenen c.a. is een ondernemersvriendelijke gemeente.

1. Bevorderen van een toekomstbestend centrum

Het bevorderen van een toekomstig bestend centrum is één van de doelstellingen die is meegenomen in de omgevingsvisie en die wordt uitgewerkt in het Programma Centrum. In 2021 worden de aanbevelingen uit het actieplan van het Platform De Nieuwe Winkelstraat verder uitgewerkt. Centraal hierbij staat het verder uitbouwen van de onderlinge samenwerking tussen gemeente, centrummanagement en vastgoedeigenaren. Hierbij zoeken we nadrukkelijk de andere twee partijen op.

Met de opbrengst uit de reclamebelasting, die gebaseerd is op de Verordening reclamebelasting 2017, wordt de subsidie aan de Stichting Centrummanagement Nuenen gefinancierd. Uit de evaluatie van de reclamebelasting eind 2019 kwam als advies naar voren om andere instrumenten te onderzoeken voor de financiering van het centrummanagement. De uitwerking van deze aanbeveling loopt gelijk op met het verder uitwerken van de samenwerking.

2. Vitaliseren van bestaande bedrijventerreinen

Met betrokken stakeholders stellen wij in 2021 een aanpak bedrijventerreinen vast met projecten en acties om de kwaliteit van bedrijventerreinen te verbeteren en het ondernemersklimaat te bevorderen. Hier ligt nadrukkelijk een link met het nog op te stellen investeringsprogramma voor de bestemmingsreserve Parkmanagement. Een van de maatregelen die wordt getroffen is de inzet van de Relatiemanager Bedrijventerreinen Nuenen en het tijdelijk toepassen van cameratoezicht op Eeneind. Zie ook programma 2, Veiligheid en Handhaving voor de aanpak op bedrijventerrein Eeneind.

3. Actief bijdragen aan Brainportambities

We geven uitvoering aan het Regionaal Ontwikkelingsfonds Werklocaties. We werken de regionale en subregionale detailhandelsvisies uit. Vanuit de samenwerkingsagenda van het SGE werken we aan de herprogrammering van bedrijventerreinen. We verwachten deze in 2021 voor te kunnen leggen aan de negen gemeenteraden ter besluitvorming.

Wij spreken met ondernemers en hebben contacten met onze Brainport-partners. Vanuit deze positie willen wij verbindingen tot stand brengen tussen de Nuenense ondernemers en Brainport, zodat zij de gelegenheid krijgen om bij te dragen aan en te profiteren van de Brainport-strategie.

We zijn binnen de Metropoolregio Eindhoven samenwerking voornemens om een gezamenlijke herstel aanpak in te richten omwille van de coronacrisis. De uitwerking hiervan vindt regionaal plaats en definitieve besluitvorming moet nog plaatsvinden.

Economische betekenis van de toeristische sector vergroten

4. Versterken van de toeristische aantrekkingskracht

Nuenen heeft met het erfgoed van Van Gogh, de ligging in het Van Gogh National Park en het Vincentre grote toeristische trekkers. We werken samen met de Van Gogh Heritage Foundation, Van Gogh Village Nuenen en andere Van Gogh-gemeenten om dat erfgoed te beschermen en te benutten. In 2020 is gestart met het eerste project uit het uitvoeringsprogramma van De Wereld van Van Gogh, namelijk de herinrichting van het openbaar gebied rondom park Houtrijk, kerkje, gemeentehuis en gemeentevijver. Realisatie volgt in 2021 en 2022. Met de uitbreiding van Vincentre en de herinrichting van het openbaar gebied ontstaat ruimte voor een groter programma en experience om nog meer bezoekers te trekken. Dit levert een belangrijke bijdrage aan de Van Gogh-beleving in het dorp en de profilering van het dorp. Tegelijk is Nuenen meer dan van Gogh, dus kijken we in 2021 naar een bredere positionering van Nuenen. Naast toerisme is ook de ontwikkeling en relatie met recreatie van belang. Dit komt samen in de uitgangspunten voor een uitvoeringsagenda ten aanzien van de vrijetijdseconomie.

Als uitwerking van de nog vast te stellen omgevingsvisie stellen we in 2021 een cultuurhistorische waardenkaart op. Deze cultuurhistorische waardenkaart gaat een bouwsteen vormen voor toekomstige omgevingsplannen.

In het SGE werken we samen aan de bekendheid en bereikbaarheid van onze voorzieningen. Niet alleen voor de toerist, maar ook voor de (toekomstige) inwoner van de regio is het van belang om informatie hierover goed te ontsluiten. Hiervoor wordt er gewerkt aan een Digitaal Platform regio Eindhoven. Een platform (website) wat de regio in de etalage zet en waar per gemeente informatie op wordt gezet.

Volgens planning wordt het Van Gogh Nationaal Park in 2021 daadwerkelijk aangewezen als Nationaal Park. De gemeente Nuenen neemt deel als onderdeel van het SGE. Met name ambtelijk zijn we intensief betrokken bij deze samenwerking om onze specifieke rol als Van Gogh dorp naar voren te brengen.

In het voorjaar 2020 is de erfpachtovereenkomst met betrekking tot Enode geëindigd door tijdsverloop. We verwachten eind 2020 nieuwe afspraken over Enode te kunnen maken die in 2021 worden geëffectueerd. Financiële consequenties van de nieuwe afspraken kunnen dan pas in beeld worden gebracht.

5. Bevorderen van de ontwikkeling Landgoed Gulbergen

De wens om Landgoed Gulbergen samen met de gemeente Geldrop-Mierlo te ontwikkelen tot een recreatief gebied met regionale uitstraling is nog steeds actueel. In 2021 verwachten we dat de rolverdeling tussen de Metropool Regio Eindhoven (eigenaar) en Attero (erfpachter) duidelijk wordt. Deze duidelijkheid is noodzakelijk voor een derde partij om daadwerkelijk een plan te ontwikkelen voor een recreatief gebied en vervolgens dit gebied te exploiteren. Hierbij worden ook onderwerpen als de grootschalige energieopwekking en het aanplanten van extra bos in verband met de klimaatopgave meegenomen.

Beleidsindicatoren

Naam	Indicator	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Funcziemenging *	verhouding tussen banen en woningen, bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.	43,3**	43,3	43
Vestigingen *	per 1.000 inwoners (15-64 jaar)	137,8**	141,6	140
Netto arbeidsparticipatie *	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.	68,1**	68,1	68
Banen *	per 1.000 inwoners (15-64 jaar)	429,1**	443,6	440
Aantal banen in de recreatie en toerisme sector	aantal banen	22,8**	21,6	20
Cijfer voor ondernemersklimaat gegeven door ondernemers	rapportcijfer	niet bekend***	6,5	6,8
Bezoekersaantallen Vincentre	aantal	17.362	20.000	12.000
Opbrengst toeristenbelasting	€	12.000	24.150	24.150

* verplichte indicator op grond van BBV

** cijfers over 2019 nog niet bekend, daarom cijfer over 2018 opgenomen

*** in 2019 is er geen ondernemerspeiling uitgevoerd

Bijdrage verbonden partijen aan dit programma

Metropoolregio Eindhoven

Deze strategische en voornamelijk bestuurlijke samenwerking richt zich op de thema's economie, mobiliteit, energietransitie en transitie landelijk gebied, waarbij aansluiting wordt gezocht bij de Nationale Brainport Agenda. Via de Metropoolregio Eindhoven zijn wij vertegenwoordigd in de stichting Brainport. Binnen deze samenwerkingen staat het behouden en versterken van Brainport als toptechnologieregio centraal. Opgaven die op het gebied economische ontwikkeling centraal staan zijn het verbinden van gemeentelijke en subregionale agenda's met de Brainportagenda, bevorderen van kennis en innovatie & versterken van de basiseconomie. In 2021 gaan we actief aan de slag met de Brainport Actieagenda en proberen we meer rijks gelden naar de regio te halen.

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en positief als er meer baten zijn dan lasten.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten						
0.10 Mutaties reserves	1.593	2.894	0	0	0	0
3.1 Economische ontwikkeling	115	203	122	122	122	122
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	26	22	1	1	1	1
3.4 Economische promotie	122	135	55	55	55	55
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	643	903	961	983	1.358	1.356
5.4 Musea	1	17	68	68	68	68
5.5 Cultureel erfgoed	24	60	38	40	37	37
Totaal Lasten	2.523	4.234	1.245	1.269	1.641	1.639
Baten						
0.10 Mutaties reserves	1.593	2.986	67	67	183	183
3.1 Economische ontwikkeling	33	12	12	12	12	12
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	5	3	3	3	3	3
3.4 Economische promotie	42	57	35	35	35	35
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	29	7	7	7	7	7
Totaal Baten	1.701	3.065	124	124	240	240
Saldo (baten -/- lasten)	-822	-1.169	-1.121	-1.145	-1.401	-1.399

Voorgestelde aanpassingen

Onderstaand de voorgestelde budgetaanpassingen van dit programma. Bedragen zijn in € waarbij negatieve bedragen een nadeel zijn en positieve bedragen een voordeel.

7. Economie, Toerisme & Recreatie					
Bestaand beleid of autonome ontwikkelingen:	2021	2022	2023	2024	Toelichting
Cultuurhistorische waardekaart	-15.000				
Marktgelden lopen terug	-10.100	-10.100	-10.100	-10.100	
Pachtvereenkomst Enode afgelopen per 31-12-2019	-13.615	-13.615	-13.615	-13.615	
Kleine aanpassingen < € 10.000	-6.400	-6.400	-6.400	-6.400	
Nieuw beleid:	2021	2022	2023	2024	Toelichting
Erfgoedbeleid		-5.000			
Ombuigingen:	2021	2022	2023	2024	Toelichting
Actualisatie budget villagemarketing	10.000	10.000	10.000	10.000	
Actualisatie budget musea	10.000	10.000	10.000	10.000	
Enmalig 2021: budget monumentenbeleid	12.500				
Totaal programma 7	-12.615	-15.115	-10.115	-10.115	

Programma 8. Financiën & Belastingen

Portefeuillehouder(s)

J. Pernot

Wat willen we bereiken?

Beoogd maatschappelijk effect	Doelstellingen
Verantwoord financieel huishoudboekje is te allen tijde leidend.	1. Reëel en structureel sluitende meerjarenbegroting.
Lastenverlichting die voor alle inwoners merkbaar is (ook in de zin van goede dienstverlening, zie programma 1).	2. Verlagen OZB indien er financiële ruimte is.

Relevante beleidsnota's in dit programma

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Financiële verordening 2017	2017 e.v.	mei 2017	onbepaald
Nota reserves en voorzieningen	2019 e.v.	februari 2019	onbepaald
Nota risicomanagement en weerstandsvermogen	2015 e.v.	februari 2015	onbepaald
Nota activering, waardering en afschrijving	2006 e.v.	januari 2006	onbepaald
Belastingverordeningen	jaarlijks	november 2019	november 2020

Wat gaan we daarvoor doen?

Verantwoord financieel huishoudboekje is te allen tijde leidend.

1. Reëel en structureel sluitende meerjarenbegroting

In de begroting moet altijd sprake zijn van structureel en reëel evenwicht. Dat is niet alleen een uitdrukkelijke eis van uw raad, maar ook van onze toezichthouder, de provincie Noord-Brabant. De provincie heeft de wettelijke taak om te beoordelen of er sprake is van structureel en reëel evenwicht. Zij hanteert hierbij het medio 2019 landelijk vastgestelde Gemeenschappelijk Toezichtkader (GTK 2020).

Structureel evenwicht betekent dat structurele lasten gedekt worden door structurele baten. De incidentele lasten mogen worden gedekt door structurele en door incidentele baten. Het GTK geeft handvatten wanneer baten en lasten als incidenteel kunnen worden aangemerkt en wanneer niet. Het (meerjarige) overzicht van incidentele baten en lasten biedt inzicht in welk deel van de baten en lasten incidenteel is en welk structureel. Dit overzicht is opgenomen in de financiële begroting. In de algemene inleiding geven wij al inzicht in het structureel begrotingssaldo door de eindcijfers uit het overzicht van incidentele baten en lasten te betrekken bij het overzicht van de (totale) baten en lasten. Met reëel evenwicht wordt bedoeld dat de geraamde baten en lasten in de begroting en meerjarenraming volledig en realistisch zijn. We hebben daarom in deze begroting mede rekening gehouden met extra kosten en minder opbrengsten tot 1 juli 2021 als gevolg van de coronacrisis.

Lastenverlichting die voor alle inwoners merkbaar is (ook in de zin van goede dienstverlening, zie programma 1).

2. Verlagen OZB indien er financiële ruimte is

De voorliggende begroting 2021 biedt weinig ruimte voor nieuw beleid en daarom zijn er scherpe keuzes gemaakt. Dit heeft tot gevolg dat in deze begroting nauwelijks nieuw beleid is opgenomen. Daarnaast hebben wij kritisch gekeken of er mogelijkheden zijn om bezuinigingen op bestaand beleid door te voeren, waarbij het huidige voorzieningenniveau kan worden gehandhaafd. De mogelijkheden om hiermee structureel ruimte te creëren blijken beperkt te zijn. Ook is het onzeker in welke mate het coronavirus nog financiële consequenties heeft in 2021. Daarom zien wij geen mogelijkheden om op dit moment de onroerendezaakbelasting te verlagen.

Beleidsindicatoren

Naam	Indicator	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
gemiddelde WOZ-waarde woningen *	duizend euro	314	335	351
Woonlasten meerpersoonshuishoudens *	euro	912	924	#
Woonlasten éénpersoonshuishoudens *	euro	704	717	#
Woningen in bezwaar	aantal / %	270 / 2,61	353 / 3,35	-
Niet-woningen in bezwaar	aantal / %	29 / 1,85	23 / 2,29 **	-
Gegronde WOZ-bezwaren woningen	aantal / %	85 / 31,60	55 / 15,36 ***	-
Gegronde WOZ-bezwaren niet-woningen	aantal / %	17 / 60,71	9 / 39,13 ***	-

* verplichte indicator op grond van BBV

** in 2020 zijn er minder niet-woningen doordat wegen, straten en pleinen (die voorheen als aparte objecten waren geregistreerd) zijn samengevoegd.

*** voorlopige (eigen) cijfers voor belastingjaar 2020. Op 1-9-2020 was 59% van de bezwaren beoordeeld (70% van de niet-woningen en 58% van de woningen).

cijfers zijn afkomstig van www.waarstaatjegemeente.nl, 2021 is hier nog niet bekend. De eigen inschatting van de woonlasten in 2021 staat in de paragraaf lokale heffingen.

Bijdrage verbonden partijen aan dit programma

Dienst Dommelvallei

Dienst Dommelvallei is de sparringspartner voor onze gemeente op het gebied van de bedrijfsvoeringstaken, waaronder financiën, belastingen en planning & control. Integraal, adaptief en innovatief adviseurschap staat hierbij centraal. Zij volgen hierbij nauwgezet wettelijke en andere in- en externe ontwikkelingen op de genoemde terreinen. Ook onderhouden zij contact met de accountant en met de provincie als financieel toezichthouder. Daarmee monitoren zij onder meer het voldoen aan financiële regelgeving en het structureel sluitend zijn van de meerjarenbegroting. Binnenkort start het aanbestedingstraject voor een nieuwe accountant, die de jaarrekening vanaf 2021 gaat controleren.

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en positief als er meer baten zijn dan lasten.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten						
0.10 Mutaties reserves	9.674	0	0	0	0	0
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	1.348	-16	102	685	209	537
0.5 Treasury	358	11	195	157	117	76
0.61 OZB woningen	128	112	132	132	132	132
0.62 OZB niet-woningen	20	27	30	30	30	30
0.64 Belastingen overig	43	46	51	51	51	51
0.8 Overige baten en lasten	66	225	492	776	1.537	1.396
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	46	0	0	0	0	0
Totaal Lasten	11.682	406	1.002	1.831	2.078	2.223
Baten						
0.10 Mutaties reserves	9.426	118	0	0	0	0
0.5 Treasury	762	9	197	160	120	79
0.61 OZB woningen	4.671	4.636	4.839	5.004	5.174	5.349
0.62 OZB niet-woningen	1.311	1.339	1.327	1.356	1.386	1.417
0.64 Belastingen overig	74	78	75	75	75	75
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	27.714	28.274	30.134	30.648	31.274	31.927
0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0
Totaal Baten	43.958	34.455	36.572	37.243	38.029	38.847
Saldo (baten -/- lasten)	32.276	34.049	35.570	35.412	35.952	36.624

Voorgestelde aanpassingen

Onderstaand de voorgestelde budgetaanpassingen van dit programma. Bedragen zijn in € waarbij negatieve bedragen een nadeel zijn en positieve bedragen een voordeel.

8. Financiën & Belastingen					
Bestaand beleid of autonome ontwikkelingen:	2021	2022	2023	2024	Toelichting
Aanpassing gemeentefonds aan meircirculaire 2020	321.030	511.604	328.622	77.464	Dit bedrag bevat ook taakmutaties waarvoor we extra middelen hebben opgenomen bij: - programma 3 (pilot Roma en Sinti en invoeringsbudget wet inburgering) - dit programma (stelpost voor voogdij/18+)
Aanpassing aan meircirculaire 2020: ruimte onder plafond btw-compensatiefonds	73.000	73.000	73.000	73.000	
Stelpost voogdij/18+ (oormerken vanuit meircirculaire 2020)	-125.000	-125.000	- 125.000	- 125.000	
Aanvulling stelpost inflatie		-200.000			De stelpost inflatie moet toereikend zijn om de verwachte prijsstijgingen in de toekomst op te vangen. In 2022 bleek de stelpost ontoereikend.
Herberekening OZB	-18.700	-40.100	-62.900	-86.900	Nadeel houdt verband met de lagere inflatie (van 2,5% naar 2,2%)
Aanpassing gemeentefonds aan septembercirculaire 2020	320.221	114.817	101.708	124.267	Dit bedrag bevat ook taakmutaties waarvoor we extra middelen hebben opgenomen bij: - programma 3 (brede aanpak dak- en thuisloosheid) - dit programma (stelpost kleine taakmutaties)
Stelposten kleine taakmutaties vanuit septembercirculaire 2020	-6.900	-6.900	-6.900	-6.900	
Cao-stijging lonen dekking uit stelpost inflatie	315.734	313.458	313.458	381.893	Zie programma 1
Indexering bijdrage MRE en RhcE dekking uit stelpost inflatie	10.131	10.131	10.131	10.131	Zie programma 1
Indexering bijdrage DDV 2024 dekking uit stelpost inflatie	0	0	0	86.538	Zie programma 1
Indexering bijdrage VRBZO dekking uit stelpost inflatie	25.421	25.421	25.421	25.421	Zie programma 2
Indexering bijdrage GGD dekking uit stelpost inflatie	8.989	17.761	26.758	44.669	Zie programma 3
Inzet stelpost areaaluitbreiding (stelpost beleidsvoornemens)	44.000	44.000	44.000	44.000	Zie programma 6
Kleine aanpassingen < € 10.000	4.093	4.093	4.093	4.093	
Nog te verdelen over programma's:	2021	2022	2023	2024	Toelichting
Actualisatie planning lopende investeringen (niet gereed in 2020 maar pas in 2021)	106.412	0	0	0	Afschrijving begroot in 2021 vervalt eenmalig in 2021
Actualisatie staat van activa (planning investeringen 2021-2024)	53.656	253.897	119.611	138.173	Wijzigingen in kapitaallasten als gevolg van het gewijzigde overzicht van investeringen
Toerekening salariskosten aan gesloten huishoudingen (afval, riolering, grexen)	46.013	46.013	46.013	46.013	
Toerekening salariskosten aan investeringsprojecten	94.249	94.249	94.249	94.249	
Toerekening salariskosten aan gesloten huishoudingen (afval, riolering, grexen)	-50.017	-70.886	-84.210	-76.388	
Financiële gevolgen coronacrisis 2021:	2021	2022	2023	2024	Toelichting

Stelpost voor overige meerkosten of minderopbrengsten agv corona	-50.000				
Verwachte rijksbijdrage coronamaatregelen (AU/BUIG)	240.000				Stelpost voor verwachte aanvullende uitkering van het Rijk voor de coronamaatregelen. De kosten staan bij programma 1, 2, 3 en 5 en een stelpost bij 8. Per saldo gaan wij vooralsnog uit van volledige compensatie.
Totaal programma 8	1.412.332	1.065.558	908.054	854.723	

Paragrafen

Lokale heffingen

Inleiding

Deze paragraaf geeft op hoofdlijnen een overzicht van de lokale heffingen en belastingen.

Beleid

Bij het heffen en invorderen van belastingen zijn we onder meer gebonden aan:

- de Algemene Wet inzake Rijksbelastingen (AWR);
- de Algemene wet bestuursrecht (Awb), (inclusief de algemene beginselen van behoorlijk bestuur);
- de Invorderingswet 1990;
- de Gemeentewet;
- diverse uitvoeringsbesluiten.

De wet geeft duidelijke kaders aan voor de heffing, invordering en kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. Het maken van uitzonderingen op wettelijke regels is niet toegestaan. Dit om rechtsongelijkheid voor de inwoners te voorkomen.

Het tarievenbeleid is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Geen algemene lastenstijging. De gemiddelde lasten voor de inwoners mogen niet meer toenemen dan de inflatiecorrectie. Lastenverzwaring voor inwoners blijft achterwege en indien enigszins mogelijk zullen we gemeentelijke belastingen, tarieven, heffingen en/of leges verlagen.
- Streven naar kostendekkendheid in de tariefstelling voor leges en retributies.
- Het profijtbeginsel bij de overige heffingen hanteren.

In overeenstemming met deze beleidsuitgangspunten stellen wij voor de tarieven voor 2021 als volgt aan te passen:

- Voor de OZB stellen wij voor om rekening te houden met de WOZ-waardeontwikkeling en de tarieven met de inflatiecorrectie van 2,2% te verhogen.
- Leges en tarieven in de tarieventabel worden verhoogd met de inflatiecorrectie van 2,2%.
- Het vastrecht afvalstoffenheffing voor 2021 stijgt met 39,74%. De ledigingstarieven voor gft stijgen met 33,33% en de ledigingstarieven voor restafval blijven gelijk. De ledigingstarieven voor restafval van ondergrondse containers stijgen met 18,2% (60 liter) en 23,1% (30 liter).
- Het tarief voor de rioolheffing wordt met 6,71% verlaagd naar € 1,39 per kubieke meter water.

Onroerendezaakbelastingen (OZB)

We heffen op grond van artikel 220 van de Gemeentewet twee directe belastingen op de onroerende zaken die binnen de gemeente liggen, de zogenaamde onroerendezaakbelastingen:

- Een gebruikersbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar een onroerende zaak die niet in hoofdzaak tot woning dient, al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht, gebruikt.
- Een eigenarenbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar van een onroerende zaak het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht.

De hoogte van de OZB is afgeleid van de WOZ-waarde (een percentage). Jaarlijks worden nieuwe WOZ-waarden vastgesteld. De aanslagen zijn gebaseerd op de WOZ-waarden met een waardepeildatum die 1 jaar voorafgaand aan het belastingjaar ligt. Er is geen wettelijk maximum gesteld aan de jaarlijkse stijging van de OZB-tarieven.

De tarieven voor 2021 zijn bijgesteld aan de hand van de ontwikkeling van de nieuwe WOZ-waarden zodat er sprake is van een gelijkblijvend niveau van de opbrengst onroerendezaakbelastingen, exclusief de areaaluitbreiding en de tariefaanpassing. Het voorstel voor vaststelling van de tarieven wordt tegelijk met de begroting aangeboden aan de raad.

De inschatting van de totale WOZ-waarde voor 2021 (voorlopige stand per 1 september 2020) ten opzichte van de werkelijke WOZ-waarde over 2020 is als volgt:

Omschrijving	2020	2021
Totale waarde woningen	3.519.500.000	3.776.000.000
Totale waarde niet-woningen	355.000.000	355.000.000

De belastingcapaciteit heeft een relatie met de inkomsten die een gemeente ontvangt via het gemeentefonds. Hoeveel geld een individuele gemeente uit het gemeentefonds krijgt, hangt namelijk af van de kenmerken en de belastingcapaciteit van de gemeente. De belastingcapaciteit geeft aan hoeveel belasting een gemeente jaarlijks kan innen. Het aandeel van een gemeente in het gemeentefonds is kleiner naarmate het vermogen om belastingen te heffen groter is. Het gaat hier om de WOZ-waarde van onroerende zaken in de gemeente, berekend tegen een voor alle gemeenten gelijk tarief.

In onderstaande tabel geven we de korting op het gemeentefonds weer ten opzichte van werkelijke opbrengst. We doen dit op basis van de waarde 1-1-2020 omdat dit de laatst vastgestelde waarde is.

Belastingsoort	Waarde	Ons tarief	Opbrengst	Kortingstarief	Korting	Saldo
OZB eigenaren woningen	3.519.500.000	0,1332%	4.687.974	0,07512%	2.643.848	2.044.126
OZB gebruikers niet-woningen	333.000.000	0,1826%	608.058	0,08890%	296.037	312.021
OZB eigenaren niet-woningen	355.000.000	0,2274%	807.270	0,11032%	391.636	415.634
			6.103.302		3.331.521	2.771.781

De ramingen voor de baten OZB 2021 zijn als volgt:

Omschrijving	2021
Eigenaren woning	4.830.900
Eigenaren niet-woning	800.000
Gebruikers niet-woning	527.000

Afvalstoffenheffing / reinigingsrechten

De gemeente is verplicht huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen. Op grond van artikel 15.33 van de Wet milieubeheer en de Verordening afvalstoffenheffing en reinigingsrechten wordt afvalstoffenheffing geheven van degene die in de gemeente feitelijk gebruik maakt van een perceel waarvoor de gemeente verplicht is huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen. De tarieven van de afvalstoffenheffing zijn verdeeld in twee componenten:

1. Een vast deel: hiertoe behoren kosten die niet in de invloedssfeer liggen van de individuele inwoners zoals de kosten van de milieustraat, glas-, papier- en plasticinzameling;
2. Een variabel deel: het gaat hier om het zogenaamd "de vervuiler betaalt" principe; hoe vaker iemand zijn rest- en gft-afval aanbiedt, hoe hoger de kosten voor deze aanbieder zijn.

Reinigingsrechten worden geheven van niet-woningen (bedrijven) die hebben aangegeven gebruik te maken van de inzameldienst voor huishoudelijke afvalstoffen. Het betreft hier geen bedrijfsafval. De tarieven van de afvalstoffenheffing worden bepaald waarbij de geraamde kosten niet boven de geraamde baten uitkomen. Bij het bepalen van de geraamde kosten wordt de volledige BTW over deze kosten meegenomen (artikel 229b van de Gemeentewet). We streven er kort gezegd naar dat de kosten voor 100% worden gedekt door de opbrengsten uit de heffingen.

Voor 2021 zal de afvalstoffenheffing omhoog gaan. Een aantal factoren vormt de oorzaak van de stijging:

1. Stijging inzamelkosten verschillende afvalstromen, zoals GFT en papier.
2. Verhoogde verwerkingskosten GFT door nieuw verwerkingscontract dat per 1-1-2021 ingaat.
3. Verlaagde opbrengsten papier.
4. Verhoogde exploitatie en verwerkingskosten op de milieustraat.
5. Vanuit het rijk opgelegde afvalstoffenbelasting op het te verbranden afval.
6. Verdere verlaging van de vergoeding door Nedvang voor de afvalstromen PMD.

Voor 2021 zijn de volgende beleidskeuzes gemaakt:

1. Vast tarief laten stijgen om verhoogde kosten op te vangen.
2. Verhoogde verwerkingskosten GFT doorvoeren in het variabel tarief voor GFT ledigingen.
3. Verhoging poorttarieven om de verhoogde kosten op de milieustraat op te vangen. De nieuwe tarieven zijn in lijn gebracht met de tarieven bij milieustraten in de regio.

Kortom de stijgende kosten leiden tot een forse verhoging van het vastrecht om de afvalstoffenheffing kostendekkend te maken. In 2021 worden beleidskeuzes gemaakt om de VANG(Van Afval Naar Grondstof)-doelstelling vastgelegd in het Manifest te kunnen realiseren en de afvalbeheerskosten beheersbaar te houden.

Rioolheffing

Op grond van artikel 229 van de Gemeentewet wordt rioolheffing geheven. De rioolheffing wordt opgelegd aan de gebruiker van een perceel waar afvalwater direct of indirect via de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd.

De tarieven van de rioolheffing worden zodanig vastgesteld dat de geraamde kosten niet boven de geraamde baten uitkomen. Bij het bepalen van de geraamde kosten mag ook de BTW over deze kosten meegenomen worden (artikel 229b van de Gemeentewet). We streven er kort gezegd naar dat de kosten voor 100% worden gedekt door de opbrengsten uit de heffingen.

Het tarief voor de rioolheffing is gebaseerd op het verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan 2019–2023 (vGRP).

De heffing en invordering loopt via Brabant Water. Hiervoor is eind 2016 een meerjarencontract afgesloten.

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing en rioolheffing

Op grond van het BBV zijn gemeenten verplicht de berekening van tarieven van heffingen inzichtelijk te maken. De tarieven en heffingen mogen hoogstens kostendekkend zijn. De geraamde baten mogen niet hoger zijn dan de geraamde lasten (artikel 229b Gemeentewet).

Onderstaande overzichten geven aan dat afval en riolering 100% kostendekkend zijn:

Dekkendheid afvalstoffenheffing	2021
Afval taakveld 7.3	
Lasten milieustraat	673.604
Lasten overige afvalstromen	1.482.052
Kapitaallasten	68.131
Mutatie voorziening	10
Totaal kosten afval taakveld 7.3	2.223.797
Toerekenbare kosten vanuit andere taakvelden	
Overhead taakveld 0.4	193.950
Kwijtschelding taakveld 6.3	71.308
Straatreiniging taakveld 2.1	176.563
BTW taakveld 0.11*	370.631
Totaal toerekenbaar	812.452
Totaal lasten	3.036.249
Opbrengst afvalstoffenheffing taakveld 7.3**	2.548.329
Baten milieustraat	116.350
Baten overige afvalstromen	371.570
Baten totaal	3.036.249
Dekkendheidspercentage afval	100%

*De geraamde stand van de voorziening afval bedraagt per 1-1-2021 € 68.297,-.

** De omzetbelasting rekenen we conform artikel 229B van de gemeentewet toe. Deze toerekening is het gevolg van de invoering van het BTW-compensatiefonds in 2003. Vanaf dat moment werd de BTW compensabel en werd tegelijkertijd een uitname uit het gemeentefonds gedaan.

Dekkendheid rioolheffing	2021
Riolering taakveld 7.2	
Beheer en onderhoud riolering	779.560
Kapitaallasten	371.600
Mutatie voorziening*	-159.723
Totaal kosten riolering taakveld 7.2	991.437
Toerekenbare kosten vanuit andere taakvelden	
Overhead taakveld 0.4	169.169
Kwijtschelding taakveld 6.3	60.000
Straatreiniging taakveld 2.1	278.393
Watertaken taakveld 5.7	124.229
BTW taakveld 0.11**	314.000
Totaal toerekenbaar	945.791
Totaal lasten	1.937.228
Opbrengst rioolheffing taakveld 7.2***	1.937.228
Baten totaal	1.937.228
Dekkendheidspercentage riool	100%

* De geraamde stand van de voorziening riolering bedraagt per 1-1-2021 € 3.960.961,-.

** De omzetbelasting rekenen we conform artikel 229B van de gemeentewet toe. Deze toerekening is het gevolg van de invoering van het BTW-compensatiefonds in 2003. Vanaf dat moment werd de BTW compensabel en werd tegelijkertijd een uitname uit het gemeentefonds gedaan.

*** De opbrengsten zijn gebaseerd op een tarief per m³ water. Het verwachte waterverbruik is gebaseerd op het gemiddelde verbruik van de afgelopen 5 jaren.

Leges

Wanneer de gemeente een bepaalde dienst levert, kunnen daarvoor leges worden geheven. De tarieven worden jaarlijks vastgesteld in de Tarieventabel behorende bij de Legesverordening. Net als riool- en afvalstoffenheffing moeten de tarieven dusdanig worden vastgesteld dat de geraamde baten niet boven de geraamde lasten uitkomen. Bij de vaststelling van een aantal tarieven, zoals voor reisdocumenten, moet rekening gehouden worden met van rijkswege gestelde maximumtarieven. De verschillende leges die worden geheven, worden in principe jaarlijks verhoogd met de daarvoor geldende inflatiecorrectie, met uitzondering van de leges/tarieven die zijn vastgesteld door het Rijk en in MRE-verband.

Kostendekkendheid leges

Op grond van het BBV moeten gemeenten inzichtelijk maken dat de tarieven en heffingen hoogstens kostendekkend zijn.

Per hoofdstuk van de legesverordening is hieronder de kostendekkendheid weergegeven op basis van de geraamde baten en lasten. Alleen hoofdstukken vanuit de modelverordening die zijn opgenomen in de legesverordening van Nuenen zijn opgenomen. Per titel in de legesverordening wordt gestreefd naar maximale kostendekkendheid, ondanks dat jurisprudentie de legesverordening als één geheel ziet en dus de legesverordening als geheel maximaal kostendekkend mag zijn. Tussen afzonderlijke hoofdstukken binnen een titel mag kruissubsidiëring worden toegepast. Opbrengsten uit leges van een bepaald hoofdstuk mogen kosten binnen een ander hoofdstuk compenseren. Onderstaande overzichten geven aan dat de leges hoogstens kostendekkend zijn.

De lasten zijn uitgesplitst in salaris, overhead en directe lasten. Hierbij is rekening gehouden met jurisprudentie over hetgeen wel en niet aan de leges mag worden toegerekend.

De salaris- en overheadlasten in titel 1 zijn toegerekend vanuit het taakveld 0.2 Burgerzaken. Op basis van de toegerekende salarislasten is het opslagpercentage voor de overhead bepaald.

		Baten	Salaris	Overhead	Lasten	Percentage
Titel 1	Algemene Dienstverlening					
Hoofdstuk 1	Burgerlijke stand	-36.000	36.923	32.529	1.124	51%
Hoofdstuk 2	Reisdocumenten	-175.087	98.461	86.744	36.625	79%
Hoofdstuk 3	Rijbewijzen	-107.000	77.948	68.672	45.000	56%
Hoofdstuk 4	Verstrekingen uit de Basisregistratie personen	-9.750	36.923	32.529	1.800	14%
Hoofdstuk 7	Bestuursstukken	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 8	Vastgoedinformatie	-	8.205	7.229	-	0%
Hoofdstuk 9	Overige publiekszaken	-12.750	41.025	36.143	900	16%
Hoofdstuk 10	Gemeentearchief	-	8.205	7.229	-	0%
Hoofdstuk 11	Huisvestingswet	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 12	Leegstandwet	-	8.205	7.229	-	0%
Hoofdstuk 16	Kansspelen	-	12.308	10.843	-	0%
Hoofdstuk 17	Telecommunicatie	-12.500	8.205	7.229	-	81%
Hoofdstuk 18	Verkeer en vervoer	-688	12.308	10.843	-	3%
Hoofdstuk 19	Kinderopvang	-	8.205	7.229	-	0%
Hoofdstuk 20	Diversen	-2.750	24.615	21.686	-	6%
	Totaal titel 1	-356.525	381.536	336.133	85.449	44%

De salaris- en overheadlasten in titel 2 zijn (voornamelijk) toegerekend vanuit het taakveld 8.3 Wonen en Bouwen, waaronder de bouwvergunningen vallen. Ook hier is op basis van de toegerekende salarislasteren de overhead bepaald. De baten en lasten binnen titel 2 van de legesverordening hebben voornamelijk betrekking op hoofdstuk 2 en 3, vandaar is vanwege de samenhang besloten alle lasten toe te rekenen aan hoofdstuk 3 binnen titel 2 en is dit niet verder uitgesplitst.

		Baten	Salaris	Overhead	Lasten	Percentage
Titel 2	Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving / omgevingsvergunningen					
Hoofdstuk 1	Begripsomschrijvingen	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 2	Principe verzoek / vooroverleg / beoordeling conceptaanvraag	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 3	Omgevingsvergunning	-732.875	414.370	365.060	159.557	78%
Hoofdstuk 4	Vermindering	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 5	Teruggaaf	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 6	Intrekking omgevingsvergunning	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 7	Wijziging omgevingsvergunning als gevolg van wijziging project	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 8	Bestemmingswijzigingen zonder activiteiten	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 10	In deze titel niet benoemde beschikking	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 11	Gefaseerde bouwvergunning, tweede fase	-	-	-	-	-
	Totaal titel 2	-732.875	414.370	365.060	159.557	78%

De salaris- en overheadlasten in titel 3 zijn voornamelijk toegerekend vanuit het taakveld 0.2 Burgerzaken.

		Baten	Salaris	Overhead	Lasten	Percentage
Titel 3	Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn					
Hoofdstuk 1	Horeca	-8.250	8.205	7.229	-	53%
Hoofdstuk 2	Organiseren evenementen of markten	-688	12.308	10.843	-	3%
Hoofdstuk 3	Seksbedrijven	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 5	Marktstandplaatsen	-	4.103	3.614	-	0%
Hoofdstuk 6	Winkeltijdenwet	-5.500	4.103	3.614	-	71%
Hoofdstuk 7	In deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	-	-	-	-	-
	Totaal titel 3	-14.438	28.718	25.300	-	27%

Overige belastingen

Baatbelasting

Als de gemeente voorzieningen gaat aanleggen waar maar een deel van de inwoners (bijzonder) bij gebaat is kan de gemeente hen een baatbelasting opleggen. De belasting wordt ineens dan wel jaarlijks geheven gedurende maximaal 30 achtereenvolgende jaren. Momenteel is nog maar één baatbelasting van kracht. De betreffende voorziening is de aanleg van de rotonde op de Europalaan ("industrieterrein Berkenbos").

Toeristenbelasting

Op grond van artikel 225 van de Gemeentewet wordt toeristenbelasting geheven van diegene die mensen tegen vergoeding laat overnachten onder andere in hotels, pensions, vakantieonderkomens en op vaste standplaatsen. Het geldt alleen als de persoon die hier verblijft geen inwoner van de gemeente is.

Vermakelijkhedenretributie

Op grond van artikel 229 van de Gemeentewet wordt vermakelijkhedenretributie geheven bij de organisatoren van evenementen waarbij entree wordt geheven. Deze retributie wordt pas geheven als meer dan 2.000 betalende bezoekers het evenement hebben bezocht. Er wordt alleen geheven als er gebruik wordt gemaakt van voorzieningen die door of met medewerking van het gemeentebestuur tot stand zijn gebracht. De tarieven voor 2021 blijven gelijk aan die van 2020.

Marktgelden

Marktgelden worden geheven van degene die een standplaats inneemt (of van degene aan wie een standplaats is toegewezen) op de wekelijkse warenmarkt. Marktgelden zijn afhankelijk van het aantal strekkende meters frontlengte van de standplaats.

Reclamebelasting

Reclamebelasting wordt geheven in het vastgestelde centrumgebied ten behoeve van het ondernemersfonds. Het tarief voor 2021 blijft gelijk aan het tarief van 2020.

Kwijtscheldingsbeleid

De kwijtscheldingsregels zijn vastgelegd in de Invorderingswet 1990 en de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. De gemeente heeft, als gevolg van artikel 255 van de Gemeentewet, slechts op 2 onderdelen beleidsvrijheid:

- De raad kan bepalen dat er helemaal geen dan wel gedeeltelijke kwijtschelding wordt verleend.
- De raad kan regels stellen met betrekking tot de wijze waarop de kosten van bestaan in aanmerking worden genomen die er toe leiden dat in ruimere mate kwijtschelding wordt verleend.

Op grond van het laatste onderdeel heeft de gemeente gekozen voor het voor 100% meenemen van de kosten van bestaan. Het bestaande beleid wordt hiermee voortgezet. Kwijtschelding kan worden aangevraagd voor de volgende heffingen:

- onroerendezaakbelastingen;
- afvalstoffenheffing;
- rioolheffing.

Overzicht tarieven

	2019	2020	2021
OZB Eigenaar Woning	0,1412%	0,1332%	0,1284%
OZB Eigenaar Niet-woning	0,2297%	0,2274%	0,2324%
OZB Gebruiker Niet-woning	0,1844%	0,1826%	0,1866%
Afvalstoffenheffing vastrecht (per jaar)	107,40	109,92	153,60
Afvalstoffenheffing 25 liter gft-afval	0,00	0,00	0,00
Afvalstoffenheffing 80, 140 of 240 liter gft-afval	1,00	1,50	2,00
Afvalstoffenheffing 25 liter restafval	1,85	2,25	2,25
Afvalstoffenheffing 80 liter restafval	6,05	7,25	7,25
Afvalstoffenheffing 140 liter restafval	10,85	13,00	13,00
Afvalstoffenheffing 240 liter restafval	18,10	21,75	21,75
Afvalstoffenheffing 30 liter ondergronds	-	1,35	1,60
Afvalstoffenheffing 60 liter ondergronds	2,30	2,75	3,25
Rioolheffing (per m ³ water)	1,60	1,49	1,39

Vergelijking buurgemeenten

In onderstaande tabel worden de eenheden gebruikt die het COELO toepast voor het bepalen van de woonlasten. Onderstaande tabel geeft inzicht in de gegevens over 2020 (afgerond op hele euro's).

	Son en Breugel	Nuenen	Eindhoven	Best	Geldrop-Mierlo
OZB Eig. woning	0,0881%	0,1332%	0,1168%	0,0906%	0,0778%
OZB Eig. niet-woning	0,1649%	0,2274%	0,3016%	0,1922%	0,1610%
OZB Gebr. niet-woning	0,1407%	0,1826%	0,2189%	0,1543%	0,1308%
Afvalstoffenheffing *) (meerpers. huishouden)	217	354	319	263	321
Rioolheffing	133	204	144	172	188

*) Diftar gemeenten worden door het COELO berekend op basis van vastrecht plus een gemiddeld aantal ledigingen (18 maal een grijze container van 140 liter en 7 maal een groene container van 140 liter). De aantallen van het COELO zijn gebaseerd op een landelijk gemiddelde. In de meeste diftar gemeenten is het gemiddelde aantal ledigingen lager. Bij de tabel hieronder, Ontwikkeling lokale lastendruk, gaan we uit van het gemiddelde aantal ledigingen in Nuenen.

Ontwikkeling lokale lastendruk

	2019	2020	2021
WOZ-waarde	314.000	331.000	351.000
Wijziging WOZ-waarde	6,08%	5,41%	6,04%
OZB	443,-	441,-	451,-
Afvalstoffenheffing #)	201,-	224,-	272,-
Rioolheffing ##)	219,-	204,-	190,-
Totaal	863,-	869,-	913,-
Lastenontwikkeling		0,7%	5,1%

#) Uitgangspunt hierbij is het gemiddeld aantal ledigingen restafvalcontainers (8) en gft-afvalcontainers (7) in Nuenen, herrekend naar alsof er alléén 140-liter containers zijn.

##) Uitgangspunt hierbij is het gemiddelde waterverbruik per huishouden van 137m³.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Deze paragraaf geeft inzicht in de financiële positie van de gemeente Nuenen. Hiervoor geven we een overzicht van de risico's. Vervolgens zetten we deze af tegen de aanwezige weerstandscapaciteit. Als laatste worden de financiële kengetallen gepresenteerd.

Ontwikkelingen: coronavirus

Met de coronacrisis is bevestigd dat een ongekende crisis realiteit kan worden. Een pandemie is in deze paragraaf al langer gekwalificeerd als risico. Daarmee moet ook in de toekomst rekening gehouden worden.

Het benodigde weerstandsvermogen is niet veranderd ten opzichte van voorgaande jaren. Een belangrijke reden daarvoor is dat het Rijk heeft aangegeven dat gemeenten financieel niet de dupe mogen worden van de huidige coronacrisis.

Beleid betreffende de weerstandscapaciteit en de risico's

In de Nota risicomangement en weerstandsvermogen 2015 wordt het beleidskader voor het weerstandsvermogen beschreven. Dit kader luidt als volgt:

- De gemeenteraad wordt via de planning- en controldocumenten (begroting en jaarrekening) geïnformeerd over de 15 belangrijkste risico's, de beschikbare weerstandscapaciteit en de ratio van het weerstandsvermogen;
- De 'Nota risicomangement en weerstandsvermogen' wordt als basis gehanteerd voor de opstelling van de verplicht voorgeschreven paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de meerjarenprogrammabegroting en de jaarrekening;
- Uitgegaan wordt van een gewenste minimale score voor de ratio weerstandsvermogen van 'voldoende' (ratio > 1);
- Als de ratio weerstandsvermogen door de toename van risico's onder de 1 uitkomt zal ofwel de beschikbare weerstandscapaciteit worden aangevuld, of zullen extra inspanningen worden gedaan om de benodigde weerstandscapaciteit terug te brengen. In deze situatie zal het college voorstellen doen aan de gemeenteraad die ervoor moeten zorgen dat het weerstandsvermogen weer op het gewenste niveau komt.

Inventarisatie van de risico's

In veel gevallen kunnen we de exacte waarde van een risico niet bepalen. Om de risico's toch te kwantificeren werken we met klassengemiddelden. Deze klassengemiddelden leiden tot de financiële gevolgen in de onderstaande tabel. De risicowaarde bepalen we vervolgens aan de hand van de volgende berekening:

$$\text{Risicowaarde in €} = \text{percentage kans} \times \text{gevolg in €}$$

Het totaal aan risicowaarden vormt de benodigde weerstandscapaciteit. Omdat niet alle risico's zich tegelijk manifesteren wordt hierbij gerekend met een zekerheidspercentage van 90%.

Hoewel zorgvuldig is geprobeerd om alle risico's in beeld te brengen, kan het voorkomen dat een risico niet is opgenomen. Zoals eerder genoemd is risicomangement een dynamisch proces en voortschrijdend inzicht zorgt voor een steeds vollediger beeld.

Het is onmogelijk en onwenselijk om te sturen op alle geïdentificeerde risico's. Door de risico's te kwantificeren wordt de lijst geordend. Op deze manier ligt de focus op de risico's die de grootste impact op de organisatie hebben. Zowel de kans dat een risico zich manifesteert als de impact die het risico met zich meebrengt moet worden bepaald.

Er wordt een inschatting gemaakt van de waarschijnlijkheid dat het risico daadwerkelijk optreedt. Vervolgens wordt er een inschatting gemaakt van het bedrag dat de gemeente kwijt is indien het risico optreedt. Het kwantificeren van risico's is een proces van taxeren en inschatten en heeft daarmee altijd in bepaalde mate een subjectief karakter.

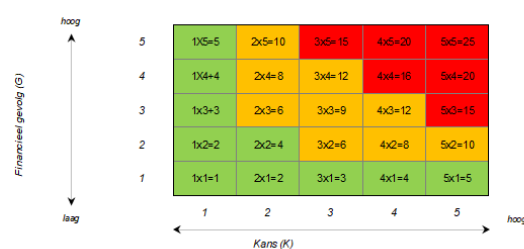
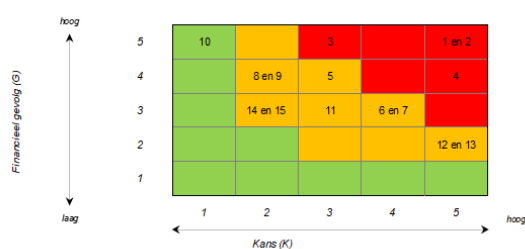
Hieronder vind je de verdeling van de klassen waarop de inschatting wordt gebaseerd terug in 2 tabellen. Tabel 1 is de verdeling van klassen naar kans, tabel 2 is de verdeling van klassen in financieel gevolg:

Klasse	Kans (Waarschijnlijkheid)	Klasse gemiddelde (%)	Klasse	Financieel gevolg (€)	Klasse gemiddelde (€)
1	Eén keer per 10 jaar of minder (1-20%)	10%	1	< 50.000	25.000
2	Eén keer per 5 à 10 jaar (21-40%)	30%	2	50.000 – 100.000	75.000
3	Eén keer per 2 à 5 jaar (41-60%)	50%	3	100.000 – 250.000	175.000
4	Eén keer per 1 à 2 jaar (61-80%)	70%	4	250.000 – 500.000	375.000
5	Eén keer per jaar of vaker (81-99%)	90%	5	> 500.000	-

Matrix (kans x gevolg top 15 risico's)

Voor de bepaling van de score in de risicomatrix worden de klassescores bepaald. Onderstaand 2 tabellen. In de eerste tabel is de top 15 opgenomen. Het getal in de matrix correspondeert met het risiconummer uit de top 15. Zo is zichtbaar welk risico in het groen, oranje of rood is opgenomen. In de tweede tabel is de scoreberekening van de kans x gevolg opgenomen.

Top 15 risico's

Risico		Kans in %	Kans in €	Risicowaarde
1	Exploitatie grond Het bedrag is ten opzichte van de jaarrekening 2019 gestegen. Voor een nadere toelichting zie de risicorapportages met risicoanalyse per project.	Concrete	berekening	16.804.653
2	Wmo en jeugd Wmo/Jeugd is een open-einde regeling. Ondanks bijstelling van de begroting is het risico groot dat de zorgvraag hoger is.	Concrete	berekening	900.000
3	Op orde brengen standplaatsen woonwagens Eventuele meerkosten voor de verbetering van woonwagens kunnen voor risico komen van de gemeente.	Concrete	berekening	425.000
4	Saneringskosten grond Om de standplaatsen van de woonwagens op orde te brengen dient de grond voor een deel gesaneerd te worden. Deze meerkosten zijn voor rekening en risico van de gemeente	Concrete	berekening	187.500
5	Attero- Compensatie overeenkomst Momenteel ligt er een claim van Attero over 2015 t/m januari 2017. Er is een uitspraak gedaan door de arbitragecommissie en de gemeenten zijn daarin in het ongelijk gesteld. Er is een procedure gestart bij het gerechtshof om dit vonnis te vernietigen. Tot hierover meer duidelijkheid ontstaat wordt er nog niet verrekend.	Concrete	berekening	169.835
6	Legesopbrengsten Het is moeilijk exact te voorspellen hoeveel aanvragen omgevingsvergunningen ingediend gaan worden. Dit is ook mede afhankelijk van de economische omstandigheden. In het eerste halfjaar van 2020 zijn de inkomsten ongeveer conform begroting. Door de onzekerheid over de economische ontwikkeling en de invloed van de milieumaatregelen is sprake van een financieel risico. Daarnaast zijn de leges omgevingsvergunningen als gevolg van corona voor 2021 verlaagd.	70%	175.000	122.500
7	Algemene uitkering gemeentefonds Via circulaire wordt de gemeente 2 maal per jaar geconfronteerd met aanpassingen vanuit het gemeentefonds. De afspraak tussen het Rijk en de gemeenten is 'samen de trap op, samen de trap af'. Indien het Rijk bezuinigt, wordt er ook minder geld in het gemeentefonds gestort. Deze schommelingen in de algemene uitkering kunnen problemen veroorzaken voor het sluitend krijgen van de begroting. Op de hoogte van de algemene uitkering kan geen invloed worden uitgeoefend. De geplande herijking van de totale algemene uitkering uit het gemeentefonds is doorgeschoven van 2021 naar 2022. Het doorschuiven van de ingangsdatum geldt zowel voor het deel Sociaal Domein als voor de rest van de algemene uitkering. Als onderdeel van het compensatiepakket Coronamaatregelen zijn VNG en de Fondsbeheerders overeengekomen de accessen 2020 en 2021 te fixeren op de stand van de meicirculaire 2020. Voor die jaren staat de afrekening dus min of meer vast. Het voorbehoud dat is gemaakt voor onverwachte grote afwijkingen van de werkelijkheid en deze standen mag niet te groot zijn. Bevriezen komt tegemoet aan de wens van rust en stabiliteit van de algemene uitkering.	70%	175.000	122.500
8	Cybercriminaliteit Cybercriminaliteit is criminaliteit met ICT als middel én doelwit. Cybercriminaliteit is veelvoorkomend. Er zijn verschillende vormen van cybercriminaliteit. Een onoplettende medewerker of een goed uitgevoerde vorm van cybercriminaliteit kan leiden tot problemen op financieel gebied, het verlies van productieve uren of tot grote privacyrisico's. De kans hierop neemt toe, er zijn cyberaanvallen geweest op gemeentes, ziekenhuizen, MKB bedrijven enzovoorts.	30%	375.000	112.500
9	Planschade Door wijzigingen in bestemmingsplannen is er mogelijk een kans op planschades.	30%	375.000	112.500
10	Crisisbeheersing Iedere gemeente kan te maken krijgen met incidenten, die de status van een crisis krijgen. Deze kunnen plaatsvinden zowel in het fysieke als het sociale domein. Ook kunnen crises lokaal, regionaal of bovenregionaal van karakter zijn.	10%	1.000.000	100.000

11	Dienst Dommelvallei De samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering en dienstverlening verloopt via de Gemeenschappelijke Regeling Dienst Dommelvallei. Omdat Dienst Dommelvallei geen eigen reserves heeft, wordt het totaal van de risico's van de dienst via de verdeelsleutel belegd bij de drie deelnemende gemeenten.	Concrete	berekening	80.325
12	Bodemverontreiniging/-sanering De gemeente loopt voortdurend het risico geconfronteerd te worden met schade aan het milieu door bijvoorbeeld bodemverontreinigingen.	90%	75.000	67.500
13	GGD De Gemeenschappelijke Regeling GGD Brabant Zuidoost heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de publieke gezondheidszorg en de ambulancezorg. Op basis van de begroting wordt financieel bijgedragen. Het onafgedekte risico, zijnde € 2.300.000, dient te worden opgenomen in de eigen risicoparagraaf van de deelnemende gemeentes, herrekend naar de risicowaarde per gemeente.	Concrete	berekening	58.344
14	Vennootschapsbelasting Met ingang van 1 januari 2016 is de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen in werking getreden. Dit houdt in dat jaarlijks een fiscale aangifte moet worden ingediend. Eerst wordt een voorlopige aangifte gedaan, gevolgd door de definitieve.	30%	175.000	52.500
15	Belastingaangifte De gemeente is aansprakelijk voor fouten in loonbelastingopgaves, BTW aangiften, opgave BTW compensatiefonds en de WKR. Bovendien kan de gemeente aansprakelijk worden gesteld voor belastingschulden van andere bedrijven op basis van inleners of ketenaansprakelijkheid.	30%	175.000	52.500
<i>Subtotaal top 15</i>				19.368.157
<i>Overige risico's</i>				389.084
<i>Onvoorzien</i>				250.000
<i>Totaal</i>				20.007.241
Totaal o.b.v zekerheidspercentage (90%)				18.006.517

Wijzigingen:

Ten opzichte van de jaarrekening 2019 is de totale risicowaarde toegenomen met € 1.902.920,-. De toename is grotendeels toe te schrijven aan het risico grondexploitaties, dit is verhoogd van € 14.893.995,- naar € 16.804.653,-. Daarnaast is het risico op planschade nieuw opgenomen in de top 15. Door wijzigingen in bestemmingsplannen is er mogelijk een kans op planschades. Hiervoor is een bedrag van € 112.500,- opgenomen. Door deze verschuiving is het risico's beveiligingsincident niet meer in de top 15 meegenomen maar bij de overige risico's.

Inventarisatie van de beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit is de verzamelterm van al die bronnen waaruit niet voorziene financiële tegenvallers bekostigd kunnen worden.

Er zijn minder reserves doordat de raad bij de Nota reserves en voorzieningen in februari 2019 enkele reserves heeft opgeheven. De bedragen zijn overgeheveld naar de algemene reserve. In het totaalbedrag maakt dat dus geen verschil.

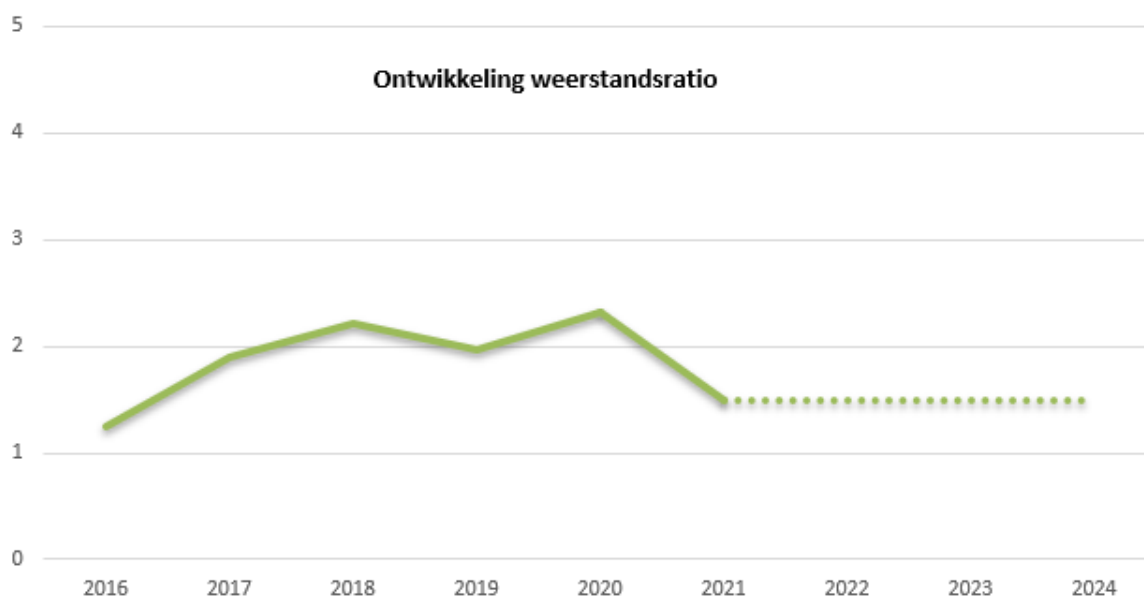
Weerstandscapaciteit	Incidenteel	Structureel
Algemene reserve	4.951.690	-
Algemene reserve bouwgrond	13.001.305	-
Algemene reserve bouwgrond winstnemingen	8.647.843	-
Stille reserve	pm	-
Raming onvoorziene uitgaven	0	143.000
Onbenutte belastingcapaciteit	-	0
Totale weerstandscapaciteit	26.600.838	143.000

Weerstandvermogen

De ratio weerstandsvermogen kan als volgt worden vastgesteld:
 $26.743.838 / 18.006.516 = 1,49$

Wij concluderen hiermee dat het weerstandsvermogen voldoende is om de risico's op te vangen. In onderstaande grafiek is weergegeven wat het te verwachten verloop van de ratio weerstandsvermogen voor de komende 4 jaar is. Uitgangspunt is dat de risico's de komende jaren gelijk blijven. Conform de meerjarige geprognosticeerde balans zal, ondanks een afname van € 700.000,- van de reserves, bij gelijkblijvende risico's, de ratio slechts licht dalen met 0,04 punt.

Financiële kengetallen

Kengetallen geven inzicht in bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen bijdragen aan het beoordelen van de financiële positie van de gemeente. De combinatie van de kengetallen geven een indicatie over de financiële positie van de gemeente. Daarnaast bieden kengetallen de mogelijkheid om gemeenten onderling te vergelijken.

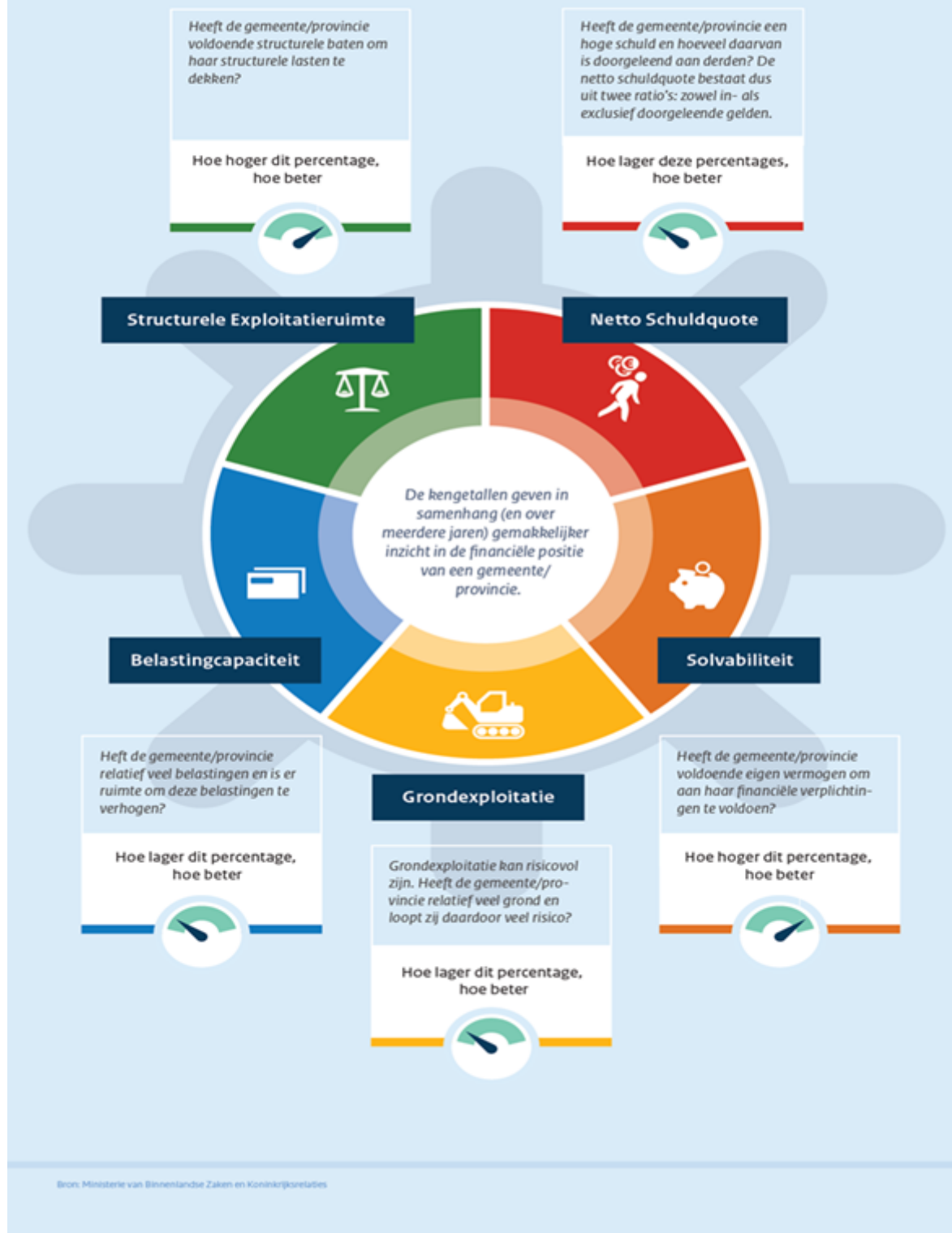
De volgende financiële kengetallen moeten in de paragraaf weerstandsvermogen opgenomen worden:

- netto schuldquote;
- netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- solvabiliteitsratio;
- grondexploitatie;
- structurele exploitatieruimte;
- belastingcapaciteit.

Sturen met financiële kengetallen

Financiële situatie gemeente / provincie

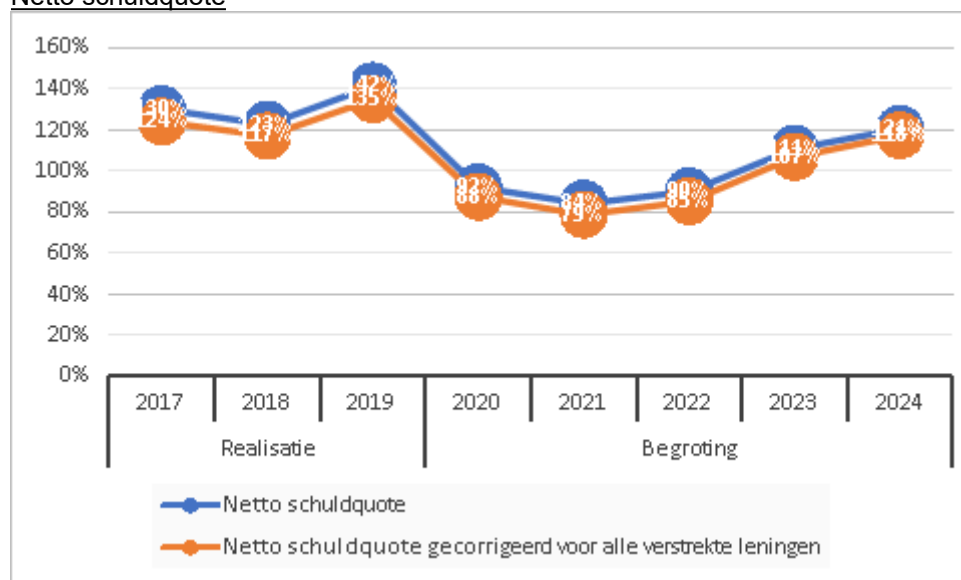
Uitgangspunten

Voor de kolommen realisatie is uitgegaan van de balans zoals opgenomen in de betreffende jaarrekening. De kengetallen voor de begroting 2020 zijn afkomstig uit de meerjarenbegroting 2020-2023. De kengetallen voor 2021-2024 zijn afkomstig uit voorliggende meerjarenbegroting.

Omschrijving	Realisatie			Begroting				
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Netto schuldquote	130%	123%	142%	92%	84%	90%	111%	121%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	124%	117%	135%	88%	79%	85%	107%	118%
Solvabiliteitsratio	25%	28%	27%	30%	34%	34%	30%	29%
Grondexploitatie	123%	121%	137%	74%	65%	59%	52%	46%
Structurele exploitatieruimte	1%	2%	-3%	1%	2%	2%	1%	2%
Belastingcapaciteit	122%	121%	117%	119%	118%	118%	118%	118%

Hieronder volgt per kengetal een korte toelichting.

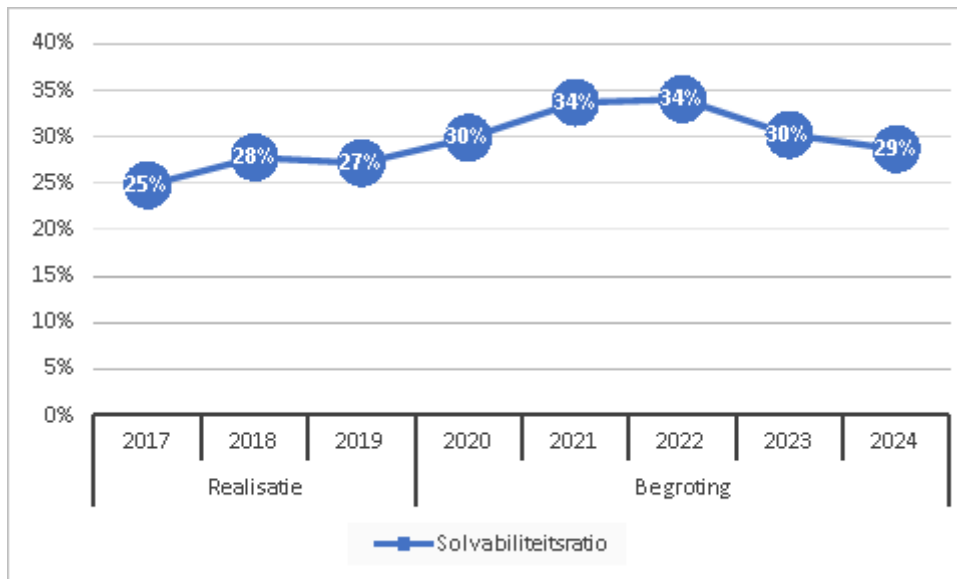
Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen).

De netto schuldquote laat vanaf 2022 een stijging zien. Dit komt doordat er dan geldleningen moeten worden opgenomen.

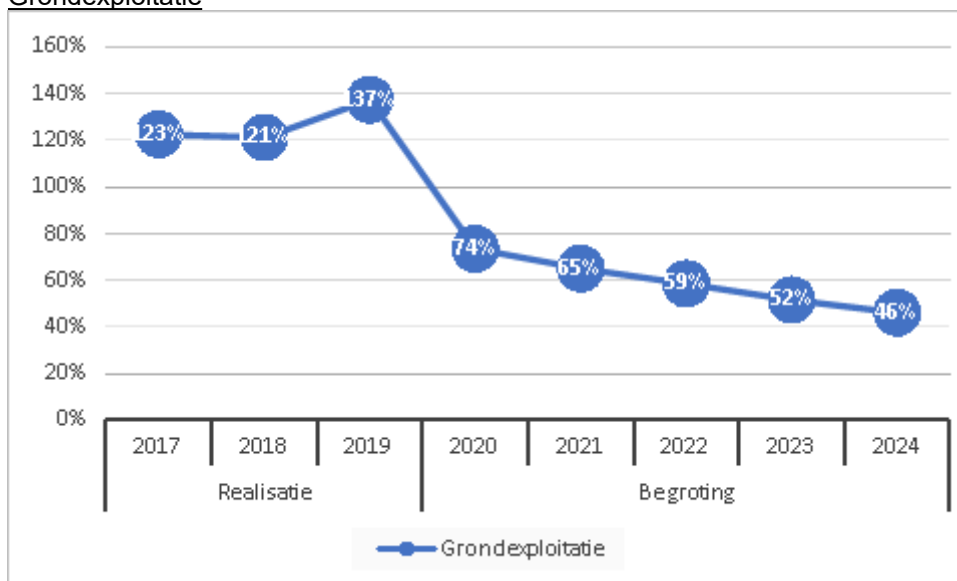
Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van een gemeente.

De solvabiliteitsratio stijgt eerst maar daalt vanaf 2023, zoals zichtbaar is in bovenstaande grafiek.

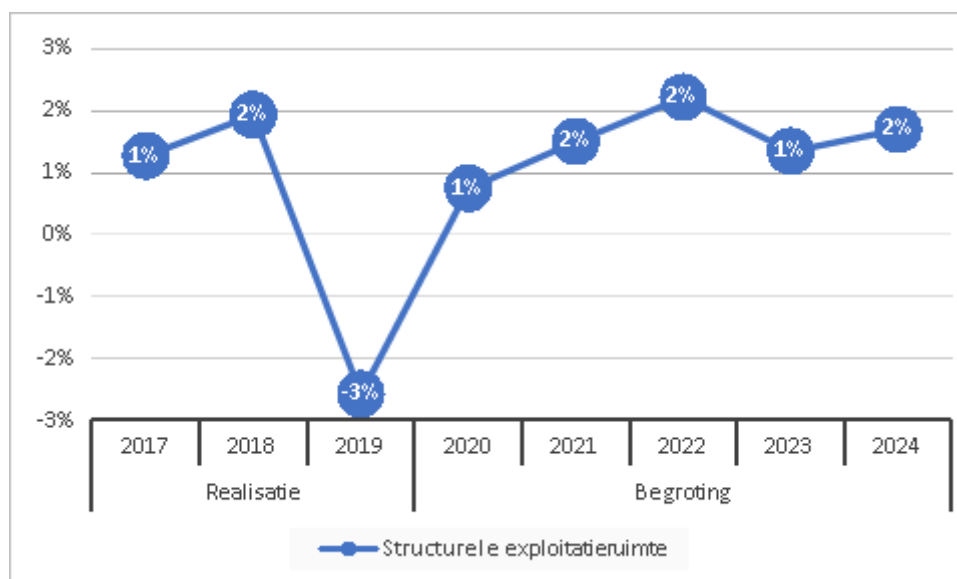
Grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. Indien gemeenten leningen hebben afgesloten om grond te kopen voor een (toekomstig) woningbouwproject hebben zij een schuld. Bij de beoordeling van een dergelijke schuld is het van belang om te weten of deze schuld kan worden afgelost wanneer het project wordt uitgevoerd. Van de opbrengst van de verkochte gronden kan immers de schuld worden afgelost. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten.

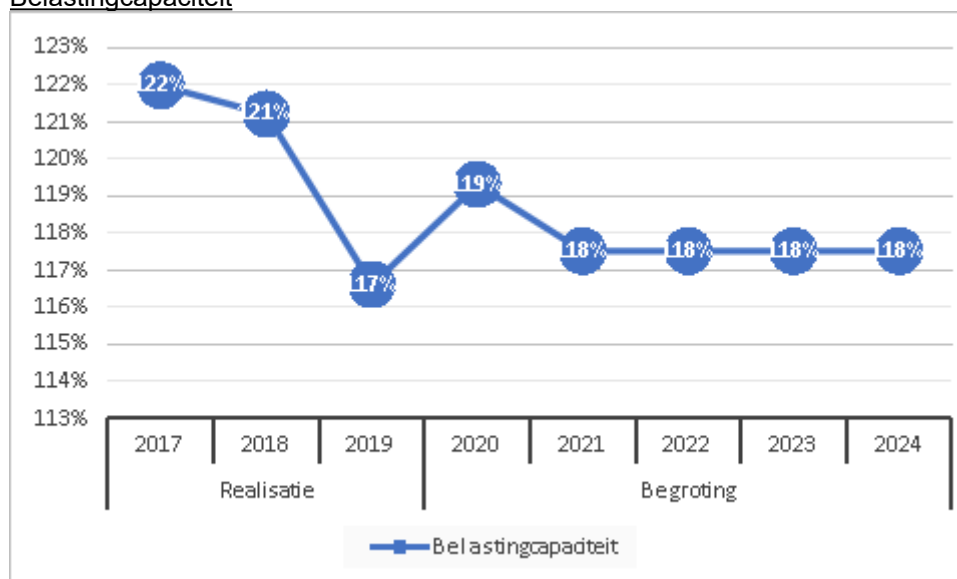
Zoals blijkt uit bovenstaande grafiek laat het kengetal grondexploitatie een daling zien. Dit komt doordat de boekwaarde van de grondexploitatie afneemt naarmate meer grondexploitatieprojecten gerealiseerd worden.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken. In 2021 is de structurele exploitatieruimte 2%. Dit is positief en dit betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar deze kan worden opgevangen of dat er ruimte is voor nieuw beleid. Om deze ruimte weer te kunnen geven is een ijkpunt nodig. In dit geval landelijk gemiddelde tarieven. Voor de gemeenten wordt de belastingcapaciteit gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en reinigingsheffing). Naast de OZB wordt tevens gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing omdat de heffing niet kostendekkend hoeft te zijn, maar ook lager mag worden vastgesteld.

De belastingcapaciteit is met 118% hoger dan het landelijk gemiddelde dat op 100% is gesteld.

Conclusie

Het opnemen van geldleningen is van grote invloed op bovenstaande financiële kengetallen. Door deze invloed gaat de netto schuldquote stijgen vanaf 2022, de solvabiliteitsratio stijgt eerst maar daalt vanaf 2023, en het kengetal grondexploitatie daalt. De belastingcapaciteit is gedaald ten opzichte van voorgaand jaar en dat kan als positief worden bestempeld.

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De gemeente Nuenen heeft een uitgestrekt buitengebied en een intensief bebouwd binnengebied met een totale oppervlakte van 3.361 ha. De gemeente is verdeeld over vier kernen: Nuenen, Gerwen, Nederwetten en Eeneind. Zowel binnen als buiten de kernen vinden tal van activiteiten plaats zoals wonen, werken en recreëren. Om deze activiteiten in goede banen te leiden zijn kapitaalgoederen nodig: wegen, openbare verlichting, civieltechnische kunstwerken, groen, riolering, gebouwen, speeltoestellen, verkeersregelingen en ten slotte beelden en platiëken.

De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud daarvan is bepalend voor het voorzieningenniveau en de (jaarlijkse) lasten. Met het onderhoud van deze kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. Deze paragraaf geeft inzicht in het beleid en de financiële consequenties van het onderhoud van de kapitaalgoederen.

Wegen

De gemeente beschikt over een uitgebreid wegennet ten behoeve van de verbinding binnen de kernen, tussen de kernen en de aansluiting op het regionale wegennet. Op dit moment bestaat dit wegennet uit ruim 228 kilometer verharde wegen.

Beleid

In het vastgestelde beheerplan heeft de raad gekozen voor cyclisch onderhoud. Bij deze systematiek wordt het onderhoud zodanig gepland dat gedurende de gehele levensduur van de verhardingen periodiek grootschalig onderhoud kan worden uitgevoerd. Financieel gezien betekende dit de eerste 10 jaar een uitgave van gemiddeld € 973.000,-. Eerder was de planning dat een nieuw beheerplan in 2019 zou worden vastgesteld, maar door gebrek aan personele capaciteit is de planning verschoven naar 2021. In het nieuwe beheerplan blijft het beleid zoals dit was opgenomen in het beheerplan 2015-2019 gehandhaafd. De financiële berekening uit dit plan wordt daarom gehandhaafd voor de berekening voorziening wegen.

Beleidsplan

Voor het beleidsveld Wegen is geen apart beleidsplan opgesteld. De beleidskaders zijn benoemd in het Beheerplan wegen 2015-2019 en blijven gelden.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beheerplan Wegen 2015-2019	2015-2019	6-11-2014	1e kwartaal 2021

Uitgangspunten

Naast de theoretische berekening van het cyclisch onderhoud is de wegeninspectie mede bepalend voor de planning van uit te voeren werkzaamheden.

Jaarlijks groot onderhoudsbudget en investeringsmiddelen

Financieel	2021	2022	2023	2024
Groot onderhoud (storting voorziening)	837.086	837.086	837.086	837.086
Klein onderhoud (incl. inspectie)	112.620	127.620	112.620	167.620
Totaal	949.706	964.706	949.706	1.004.706

Jaarlijks wordt volgens het programma uit het beheerplan wegen het benodigd (gemiddeld) bedrag (€ 837.086,-) gestort in deze voorziening. De storting is bestemd voor cyclisch onderhoud. De werkelijke uitgaven fluctueren. Voor reconstructie en rehabilitatie van de wegen zijn geen middelen beschikbaar in de onderhoudsvoorziening. Indien hier middelen voor nodig zijn wordt apart aan de raad om budget gevraagd. Eind 2021 resteert in de voorziening een bedrag van € 288.394,-.

Achterstallig onderhoud

Het achterstallig onderhoud is een indicator van het CROW (uitgedrukt in kosten) en is gedefinieerd als onderhoud op wegvakonderdelen waarbij de richtlijn al is overschreden, met andere woorden waarbij het onderhoud al eerder uitgevoerd had moeten worden.

Jaarlijks wordt een inspectie uitgevoerd. Het ene jaar op klein onderhoud, het daarop volgende jaar een gehele inspectie van het areaal. Op basis van deze inspecties vindt (kleinschalig) onderhoud plaats, met name op wegvakonderdelen waarbij de richtlijn is overschreden. Daarmee houden wij de wegen veilig en heel en is er dus geen sprake van achterstallig onderhoud.

Openbare verlichting

De gemeente Nuenen heeft ca. 6.000 lichtmasten en 6.300 armaturen. De kosten voor openbare verlichting bestaan uit de jaarlijkse kosten voor elektriciteit en klein onderhoud en de kosten voor vervangingsinvesteringen.

Beleid

Het beleidsplan Openbare verlichting is vastgesteld op 6 juli 2017.

Beleidsplan

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beleidsplan OVL 2018-2027	2018-2027	6-7-2017	eind 2027

Uitgangspunten

Bij het streven naar een duurzame, schone en veilige openbare ruimte is het uitgangspunt dat lichtmasten gemiddeld na 40 jaar worden vervangen en armaturen na 20 jaar. In het beleidsplan OVL is opgenomen dat de komende 10 jaar de verouderde armaturen en lichtmasten worden vervangen door energiezuinige (led)verlichting. Ook worden de armaturen met een hoog energieverbruik vervangen. Hiervoor is een investering van circa € 2.420.000,- benodigd. De energiekosten en de kosten voor onderhoud dalen hierdoor. Ook heeft de gemeente de intentie om gehoor te geven aan het SER energieakkoord.

In het beleidsplan openbare verlichting wordt voorgesorteerd op het toepassen van Smart Lighting. Armaturen worden daarom uitgerust met communicatie modules. Hiermee kan informatie vanuit het armatuur verkregen worden (bijvoorbeeld energieverbruik) en kan bijvoorbeeld een nieuw dimregime naar het armatuur verzonden worden.

Jaarlijks groot onderhoudsbudget en investeringsmiddelen

Voor de vervanging van masten en armaturen is in 2021 een bedrag opgenomen van € 242.000,-. Naast middelen voor de vervangingsinvesteringen is nog een bedrag voor regulier onderhoud, zoals remplace en masten schilderen, opgenomen van € 108.177,-.

Achterstallig onderhoud

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Civiele kunstwerken

Met civiele kunstwerken worden bruggen, viaducten etc. bedoeld. Voor het groot onderhoud hiervan is een voorziening gevormd.

Beleid

In het vastgestelde beheerplan Civiele kunstwerken heeft de raad gekozen voor het onderhouden van de civiele kunstwerken op C-niveau. Bij dit niveau ligt de nadruk op veilig en heel. Enkele kunstwerken, zoals in het centrumgebied en op diverse gemeentegrenzen, worden op A-niveau onderhouden.

Beleidsplan

Het beheerplan Civiele kunstwerken is vastgesteld op 13 februari 2020.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beheerplan Civiele kunstwerken	2020-2024	13 februari 2020	2024

Uitgangspunten

Voor het vervangen van civiele kunstwerken bij einde levensduur zijn geen middelen beschikbaar in het onderhoudsfonds. Indien hier middelen voor nodig zijn wordt hiervoor apart aan de raad om budget gevraagd.

Jaarlijks groot onderhoudsbudget en investeringsmiddelen

Financieel	2021	2022	2023	2024
Groot onderhoud	115.122	115.122	115.122	115.122
Klein onderhoud	20.000	20.000	20.000	20.000
Totaal	135.122	135.122	135.122	135.122

Jaarlijks wordt volgens het beleidsplan civiele kunstwerken het benodigd (gemiddeld) bedrag van € 115.122,- gestort in deze voorziening. De storting is bestemd voor het planmatig onderhoud. De werkelijke uitgaven fluctueren (jaarlijks gemiddeld € 162.000,-). Voor de vervanging van civiele kunstwerken zijn geen middelen beschikbaar in de onderhoudsvoorziening. Indien hier middelen voor nodig zijn wordt apart aan de raad om budget gevraagd. Eind 2021 resteert in de voorziening een bedrag van € 385.024,-.

Achterstallig onderhoud

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud. Soms wordt onderhoud uitgesteld om schaalvoordeel te kunnen behalen. Dit uitstel wordt alleen gedaan wanneer de veiligheid niet in het geding is.

Groen

De groenstructuur van de gemeente Nuenen wordt enerzijds bepaald door de historische en moderne wegenstructuur, anderzijds door de diverse grotere (historische) groen- en parkgebieden en waterstructuren binnen de kern. Om dit optimaal tot zijn recht te laten komen dient het groen goed beheerd te worden. De gemeente Nuenen draagt zorg voor het gemeentelijk groen. Het openbaar groen heeft een grote waarde wat betreft gezondheid, veiligheid, beleving en duurzaamheid. Samen met onze inwoners nemen we maatregelen om verzorgd en gebruiksvriendelijk openbaar groen te realiseren.

Beleid

Gemeentebossen

De gemeente is verantwoordelijk voor het beheer van de gemeentebossen. Het bosbezit van de gemeente Nuenen is in totaal circa 65 ha groot en ligt verspreid over vijf grotere gebieden in de gemeente en enkele kleinere bospercelen in en rond het dorp Nuenen. Door middel van een beheerplan zijn het beheer en onderhoud van de gemeentebossen voor de periode 2017 – 2022 vastgelegd.

Bomen

De gemeente Nuenen is een groene gemeente en zal dat ook blijven. Bomen dragen in belangrijke mate bij aan een prettig leefklimaat. Het is daarom belangrijk te zorgen en blijven zorgen voor een gezond bomenbestand.

Uit bijdragen van inwoners aan het Bomencafé is duidelijk geworden dat de inwoners graag bomen in de eigen omgeving hebben, maar er ook iets over te zeggen willen hebben.

Zoals met ieder plan zijn ook met het uitvoeren van het Bomenbeleidsplan kosten gemoeid. In het nog op te stellen Groenbeheerplan zal het benodigde budget mede op basis van het Bomenbeleidsplan geactualiseerd worden.

Openbaar groen

Centrale vraag in het Groenstructuurplan is waar groen kan verdwijnen en waar het beeldbepalend en onmisbaar is voor de groene uitstraling en prettige leefomgeving van de gemeente Nuenen. Verder is in het Groenstructuurplan aangegeven waar belangrijke structuren ontbreken. Het Groenstructuurplan is de basis voor verder beleid, beheer en planvorming.

Bermen en Watergangen

Bermen: binnen de gemeente Nuenen hebben we ruim 78 ha aan bermgras. Bermen bestaan uit een vegetatie van gras en kruiden. Bermen met bermgras vervullen meerdere functies zoals:

- verhoging van de stabiliteit van de weg;
- opvang van regenwater;
- bieden van ruimte voor bomen, kabels, leidingen, lichtmasten, bebakening, verkeersborden, uitwijkmanoeuvres en parkeren;
- ecologische functie voor planten, insecten en kleine zoogdieren;
- ontsluitingsmogelijkheden bieden aan naastliggende percelen;
- verfraaiing dorpsaangezicht/verbetering woon- en leefklimaat.

Watergangen: het voornaamste doel is het bergen en/of afvoeren van water. Daarom is het beheer erop gericht dit mogelijk te maken. Afhankelijk van de watergang in het waterafvoerend systeem wordt regelmatig onderhoud zelfs verplicht door het Waterschap dat éénmaal per jaar een schouwronde uitvoert op het uitgevoerde werk. Het beheer van de A-watergangen valt onder de verantwoordelijkheid van de waterschappen De Dommel en Aa en Maas. Het beheer van de B- en C-watergangen wordt uitgevoerd door de aangelanden, waaronder de gemeente Nuenen.

Beleidsplan

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beheerplan gemeentebossen	2017-2022	23-5-2017 (vastgesteld door college)	eind 2022
Bomenbeleidsplan	2017-2031	9-2-2017	eind 2031
Groenstructuurplan	2011-2020	25-11-2010	eind 2022
Groenbeheerplan	2020-2026	12-12-2019	eind 2026

Bermen

In het kader van ecologisch bermbeheer en de biodiversiteit is de maaifrequentie aangepast naar maximaal 1x tot 2x per jaar. Bij het maaien wordt het maaisel afgevoerd. Bij iedere maaibeurt blijft 20% overstaan. Om verruiging te voorkomen wordt het overstaande deel bij de volgende maaibeurt mee gemaaid, en blijft op andere delen 20% overstaan. De toetsing van goed maaibeheer van bermen en watergangen is vastgelegd in Kleurkeur van de Vlinderstichting. Door deze nieuwe standaard kunnen opdrachtgevers en aannemers zich beter voorbereiden op een insectenvriendelijk bermbeheer. In het maaibestek van bermen en watergangen zijn de richtlijnen van Kleurkeur opgenomen en geeft het een garantie dat het maaibeheer gericht is op het verhogen van de ecologische kwaliteit.

Watergangen

Beheer en onderhoud van watergangen (sloten) met een afvoerende en een bergende functie van het oppervlaktewater binnen het stroomgebied van de waterschappen De Dommel en Aa en Maas. Overeenkomstig de Keur oppervlaktewateren betreft dit sloten met een beperkt belang, niet zijnde in onderhoud bij de bovengenoemde waterschappen.

Bossen

Op sobere wijze in stand houden van de kwaliteit en functionaliteit van de bossen ten behoeve van de openlucht recreatie en het milieu.

Landschappelijke beplanting

Op sobere wijze in stand houden van lintvormige en kleinschalige landschapselementen (wegbeplantingen, houtsingels, poelen etc.), ten behoeve van:

- beeld, milieu;
- verbindingen tussen landschapselementen;
- coulissenwerking.

Openbaar groen

Op sobere wijze in stand houden van de kwaliteit en functionaliteit van de groenvoorziening voor een groene uitstraling van de gemeente voor haar eigen inwoners en gebruikers (inwoners van buiten de gemeente en toerisme). Het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau is C.

Bomen

Nuenen is een bolwerk van bomen. De gemeente Nuenen staat ervoor om dat bolwerk te laten bestaan uit gezonde bomen waar zowel inwoners als de gemeente trots op zijn. Gezonde bomen waar de gemeente haar groene karakter mee behoudt, een prettig leefklimaat heeft en ook in de toekomst zal behouden. Het boombeheer gaat over nu en over later.

Financieel	2021	2022	2023	2024
Bossen	15.775	15.775	15.775	15.775
Watergangen	80.880	80.880	80.880	80.880
Landschappelijke beplanting	20.765	20.765	20.765	20.765
Openbaar groen	1.315.492	1.334.992	1.289.992	1.302.992
Totaal	1.432.912	1.452.412	1.407.412	1.420.412

Achterstallig onderhoud

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Riolering

De gemeentelijke riolering bestaat uit ca. 150 km vrij vervalriolering (binnen de bebouwde kommen) en ca. 60 km drukriolering (in het buitengebied). Daarnaast zijn er nog voorzieningen zoals bergbezinkbassins en gemalen.

Beleid

De gemeente heeft zorgplichten op het gebied van stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater. Hoe de gemeente om gaat met deze zorgplichten is vastgelegd in het beleidsplan

Beleidsplan

Het vigerende Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) heeft een looptijd tot en met 2023. In het vGRP staan de beleidsdoelen, geplande projecten, onderzoeken en nieuwe ontwikkelingen. Verder maakt de rioolheffingsberekening deel uit van het vGRP.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2019 – 2023 (vGRP)	2019-2023	13-12-2018	2023

Uitgangspunten

Op 13 december 2018 is de gemeenteraad akkoord gegaan met het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2019-2023 (vGRP). De doelen vastgelegd in het vGRP zijn:

- Een goede inzameling en transport van stedelijk afvalwater;
- Inzameling, transport en / of verwerking van afvloeiend hemelwater, voor zover dit redelijkerwijs niet kan door particulieren;
- Voorkomen van structureel nadelige gevolgen van te hoge of te lage grondwaterstanden, voor zover dit onder de gemeentelijke zorgplicht valt;
- Klimaatbestendig ontwerpen.

Jaarlijks groot onderhoudsbudget en investeringsmiddelen

De jaarlijks benodigde budgetten voor groot onderhoud zijn vastgesteld in het vGRP. Wanneer in een jaar meer geld ontvangen is dan uitgegeven wordt dit bedrag gestort in de voorziening riolering. Dit geld blijft daardoor beschikbaar voor de doelen uit het GRP.

Financieel	2021	2022	2023	2024
Onderhoudskosten riolering	333.514	338.850	344.270	349.780
Totaal	333.514	338.850	344.270	349.780

Eind 2021 resteert in de voorziening een bedrag van € 3.801.238,-.

Achterstallig onderhoud

Er is geen achterstallig onderhoud. Soms wordt onderhoud wel uitgesteld om schaalvoordeel te kunnen behalen. Dit uitstel wordt enkel gedaan als de veiligheid niet in het geding is.

Gebouwen

De gemeente heeft de nodige gebouwen in beheer. Deze zijn onder te verdelen in gebouwen voor eigen gebruik, algemene gebouwen, sociaal culturele accommodaties en sportaccommodaties.

Beleidsplan

De gemeenteraad heeft in de vergadering van 9 november 2017 het beheerplan gebouwen 2018-2032 vastgesteld.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beheerplan gebouwen	2018-2032	9-11-2017	2020

Uitgangspunten

Voor de gebouwen die economisch eigendom zijn van de gemeente Nuenen en waarvoor de gemeente verantwoordelijk is voor het groot onderhoud, is een voorziening gevormd. Uitgangspunt voor deze voorziening is wat minimaal nodig is om de gebouwen veilig, heel en functioneel te houden op basis van sober en doelmatig onderhoud. Het uitgangspunt is conditieniveau 3.

Jaarlijks onderhoudsbudget en investeringsmiddelen

(op basis van het meerjarenonderhoudsplan incl. HE-gebouwen)

Financieel	2021	2022	2023	2024
Dotatie voorziening	422.634	422.634	422.634	422.634
Besteding uit voorziening	313.367	313.367	313.367	313.367
Mutatie voorziening	109.267	109.267	109.267	109.267

Eind 2021 bedraagt de voorziening € 1.134.006,-.

Status onderhoud

Het benodigde onderhoud aan gebouwen wordt bepaald aan de hand van inspecties. Elk gebouw wordt om de 3 jaar geïnspecteerd. Het beheerplan gebouwen is gebaseerd op de cijfers die voortvloeien uit de inspecties. Recent zijn de gebouwen opnieuw geïnspecteerd. Dit kan leiden tot een financiële bijstelling van de voorziening. Het geactualiseerde beheerplan zal worden voorgelegd aan de raad.

Bij een aantal gebouwen moet nog politieke besluitvorming plaatsvinden over het toekomstige gebruik en/of eigendom van de gebouwen. Grootschalig investeren in onderhoud is dan een vorm van kapitaalvernietiging. De beschikbaar gestelde budgetten voor onderhoud dienen echter wel beschikbaar te blijven, zodat direct na bestuurlijke besluitvorming actie ondernomen kan worden.

Speeltoestellen

Beleid

Spelen en bewegen in de openbare ruimte 'Speelruimtebeleidsplan 2017-2020'

Beheerplan speelvoorzieningen 2011 – 2020

Warenwetbesluit Attractie- en speeltoestellen

Beleidsplan

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Spelen en bewegen in de openbare ruimte	2017-2020	6-7-2017	nvt

Uitgangspunten

Het speelruimtebeleid is via co-creatie tot stand gekomen waarbij is samengewerkt met inwoners, verenigingen en andere belanghebbenden als gelijke partners. De belangrijkste uitgangspunten van het beleid zijn:

- Spelen voor alle leeftijden (jong en oud);
- Risicovol spelen in een natuurlijke omgeving;
- Gebruik maken van (aanwezige elementen in) de gehele openbare ruimte;
- Ontmoeten als belangrijk onderdeel van de al gerealiseerde en nog aan te leggen "Centrale speelgelegenheden Nuenen";
- Aansluiten bij de behoeftes van de omgeving en trends.

Jaarlijks groot onderhoudsbudget en investeringsmiddelen

Jaarlijks wordt bij de investeringen een bedrag van € 85.000,- opgenomen voor vervanging bij einde levensduur en nieuw beleid. Naast deze middelen is nog een bedrag voor regulier onderhoud beschikbaar van € 41.500,-.

Achterstallig onderhoud

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Verkeersregelingen

Beleid

Voor het vervangen van verkeersborden, verkeerstekens, wegmarkeringen, etc. is budget in de exploitatie beschikbaar.

Uitgangspunten

Verkeersborden worden vervangen wanneer ze beschadigd of verdwenen zijn. Ook worden ze één maal per jaar schoongemaakt. Voor het onderhoud aan wegmarkeringen en verkeersregelinstallaties zijn onderhoudscontracten afgesloten.

Jaarlijks onderhoudsbudget en investeringsmiddelen

Financieel	2021	2022	2023	2024
Groot en klein onderhoud verkeerslichten, -borden en wegwijzers	47.750	47.750	47.750	47.750
Totaal	47.750	47.750	47.750	47.750

Achterstallig onderhoud

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Beelden en Plastieken

Beleid

Het beleid- en beheerplan beelden en plastieken inclusief de noodzakelijke financiële middelen is niet voorgelegd aan de raad in december 2019. Dit is verplaatst naar 2021.

Beleidsplan

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beleidsplan beelden en plastieken	2021-2024		2021

Jaarlijks onderhoudsbudget en investeringsmiddelen

Financieel	2021	2022	2023	2024
Onderhoud Beelden en Plastieken	5.000	5.000	5.000	5.000

Achterstallig onderhoud

Medio 2019 heeft inspectie aangetoond dat er achterstallig onderhoud is ter waarde van € 75.769,-. Voor dit bedrag is een voorziening gevormd. Het achterstallig onderhoud wordt in 2020 opgepakt, zodat de voorziening eind 2020 volgens planning leeg is.

Financiering

Inleiding

Het opstellen van de paragraaf financiering in de begroting en de jaarstukken is in zowel het BBV als in de wet Fido verplicht gesteld. Financiering betreft de wijze waarop de gemeente Nuenen de benodigde geldmiddelen aantrekt en (tijdelijke) overtollige geldmiddelen belegt. De uitvoering van deze paragraaf vindt plaats binnen de wettelijke kaders van het BBV en de wet Fido. Naast deze wetgeving is een treasurystatuut vastgesteld. In dit statuut zijn nadere regels opgenomen om daarmee de financieringsfunctie te sturen, te beheersen en te controleren. De paragraaf geeft inzicht in de rentelasten en -baten, het renteresultaat, de financieringsbehoefte en de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-.

Interne en externe ontwikkelingen

Extern

De ECB blijft in de komende twaalf maanden een ruim monetair beleid voeren. De lange rentetarieven blijven op een zeer laag niveau. (BNG sept 2020)

Intern

Voor de begroting zijn de volgende interne rentepercentages gebruikt, de berekening volgens BBV:

Renteschema	%
Rente over voorziening verliesgevende complexen bouwgrond	2,00%
Rente grondexploitatie	0,58%
Rente activa	0,50%

In onderstaand schema is het renteresultaat berekend volgens BBV:

Stap	Renteschema	2021	2022	2023	2024
	De externe rentelasten over de aangetrokken geldleningen niet zijnde projectfinanciering	472	62	43	68
	De externe rentelasten over de aangetrokken geldleningen voor projectgefinancierde grondexploitatie	0	0	0	0
	De externe rentelasten over de aangetrokken geldleningen die doorgezet zijn aan derden	94	75	55	34
	De externe rentelasten over de aangetrokken geldleningen voor projectgefinancierd overig	0	0	0	0
	De externe rentelasten over de verwachte nieuw aan te trekken korte en lange financiering	0	0	30	46
	De externe rentebaten	-8	-8	-8	-8
1	Saldo rentelasten en rentebaten	558	130	121	140
	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-232	-28	-28	-37
	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	0	0	0
	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-94	-75	-55	-34
2	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	-325	-102	-83	-71
3	Rente over eigen vermogen	0	0	0	0
3	Rente voorzieningen	54	55	56	58
4	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente (1+2+3)	287	83	94	127
5	De aan taakvelden toegerekende rente	-268	-302	-373	-420
	Renteresultaat op het taakveld treasury (4+5)	19	-220	-279	-294

Het genoemde renteresultaat komt terug op het taakveld treasury, maar is niet het enige resultaat op dat taakveld. Ook bijvoorbeeld ontvangen dividend wordt geraamd op het taakveld, maar maakt geen onderdeel uit van het renteschema.

Financieringsbehoefte

Op basis van de begroting 2021 wordt een meerjarige financieringsbehoefte opgesteld.

Boekwaarde 1-1	2021	2022	2023	2024
Activa	56.684	62.632	77.357	86.140
Grondexploitatie	37.713	32.213	28.930	26.313
Geldleningen OG	-51.724	-51.284	-37.345	-36.887
Reserves en voorzieningen	-46.075	-45.742	-44.852	-44.662
	-3.403	-2.182	24.091	30.904

Uit bovenstaand schema blijkt dat er vanaf 2023 € 24 miljoen gefinancierd moet worden oplopend naar € 31 miljoen in 2024.

Beleidsvoornemen financiering

Het beleid is erop gericht om de financieringsbehoefte af te dekken met kortlopende financiering, omdat de rente op de kortlopende middelen lager is dan de rente op langlopende middelen. Hierbij wordt rekening gehouden met de kasgeldlimiet. Deze bepaalt dat de gemiddelde vlottende schuld, over 3 maanden gezien, niet boven de 8,5% van het begrotingstotaal mag uitkomen. Gezien de rentevisie, waarbij er vanuit wordt gegaan dat de rente dit jaar laag blijft en komende jaren licht kan gaan oplopen, kan voorlopig aan deze strategie worden vastgehouden. Zodra de rentevisie wijzigt en uitgaat van een stijgende rente op korte termijn, kan de overweging gemaakt worden om een groter deel van de financieringsbehoefte te financieren met langlopende leningen.

Renterisicobeheer

De overheid heeft twee instrumenten voor het toetsen van het renterisico: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet vormt de bovengrens waarmee een tijdelijk liquiditeitstekort gefinancierd kan en mag worden met een kortlopende geldlening (korter dan 1 jaar). Als het liquiditeitstekort een structureel karakter draagt moet een langlopende geldlening worden aangetrokken. Indien voor het derde achtereenvolgende kwartaal de kasgeldlimiet wordt overschreden moet de toezichthouder hiervan op de hoogte worden gesteld. Ook moet de kwartaalrapportage en een plan om binnen de kasgeldlimiet te blijven ter goedkeuring worden voorgelegd aan de toezichthouder. De kasgeldlimiet is vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal.

Stap	Omschrijving	2021
	Bepalen toegestane kasgeldlimiet	
	Omvang begrotingstotaal	57.331
	Percentage regeling	8,50%
1	Toegestane kasgeldlimiet	4.873
	Vlottende korte schuld	
	Opgenomen gelden < 1 jaar	5.000
	Schuld in rekening courant	0
	Gestorte gelden door derden < 1 jaar	6
	Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	0
2	Totaal vlottende korte schuld	5.006
	Vlottende middelen	
	Contante gelden in kas	3
	Tegoeden in rekening courant	2.907
	Overige uitstaande gelden < 1 jaar	0
3	Totaal vlottende middelen	2.910
4	Totaal netto vlottende schuld (2-3)	2.097
	Ruimte(+)/Overschrijdingen(-) (1-4)	2.776

Voor 2021 is er een liquiditeitstekort en wordt met kasgeldleningen gewerkt tot de bovengrens van de kasgeldlimiet.

Renterisiconorm

De renterisiconorm stelt een grens aan het te lopen renterisico op de vaste schuld. De risiconorm houdt in dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en renteherzieningen niet hoger mogen zijn dan 20% van het begrotingstotaal (zie tabel hieronder).

Stap	Omschrijving	2021	2022	2023	2024
1	Renteherzieningen	0	0	0	0
2	Aflossingen	440	13.939	458	30.479
3 (1+2)	Renterisico	440	13.939	458	30.479
4	Begrotingstotaal	57.331	54.358	55.278	56.138
5	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
6 (4 x 5)	Renterisiconorm	11.466	10.872	11.056	11.228
7	Ruimte(+)/Overschrijdingen(-)	11.026	-3.067	10.597	-19.251

Voor 2022 en 2024 is er een geprognosticeerde overschrijding volgens de renterisiconorm.

Leningenportefeuille

Een belangrijk onderdeel van het financieringsbeleid vormt de omvang, flexibiliteit, gemiddelde looptijd en rentegevoeligheid van de leningenportefeuille. De leningenportefeuille van de gemeente ziet er als volgt uit:

Opgenomen langlopende leningen						
Leningverstrekker	Looptijd		rente	oorspronkelijk	1-1-2021	31-12-2021
	Van	t/m				
BNG	1996	2021	3,97%	282	19	0
BNG	2012	2022	3,17%	13.500	13.500	13.500
NWB	2015	2027	1,21%	220	132	114
Prov NB	2017	2027	0,00%	2.321	2.113	2.113
BNG	2019	2024	-0,32%	30.000	30.000	30.000
BNG	2005	2022	3,95%	3.500	3.500	3.500
Totaal				49.822	49.264	49.227

Opgenomen langlopende leningen tbv woningbouw						
Omschrijving	Looptijd		rente	oorspronkelijk	1-1-2021	31-12-2021
	Van	t/m				
BNG	1991	2041	3,93%	1.180	851	824
BNG	2004	2024	4,59%	5.800	1.609	1.233
Totaal				6.980	2.460	2.057

Bedrijfsvoering

Inleiding

Het doel van de bedrijfsvoering is het zo goed mogelijk ondersteunen en uitvoeren van de programma's. Concreet gaat het om een goede dienstverlening aan de inwoners door:

- een efficiënt werkende organisatie;
- een zorgvuldig besluitvormingsproces;
- een gestructureerde planning en beheersing van de beleidsuitvoering;
- waar mogelijk op een verantwoorde manier benutten van ICT-mogelijkheden;
- gemotiveerd en gekwalificeerd personeel.

Coronavirus

Op dit moment is er een wereldwijde crisis door het coronavirus (COVID-19). Voor onze medewerkers geldt dat zij de RIVM-richtlijnen hanteren om de verspreiding van het coronavirus zo veel mogelijk te beperken. Concreet betekent dat zoveel mogelijk thuiswerken. Met behulp van de bestaande IT-mogelijkheden en een versnelde invoer van een veilige tool voor video-conferenties lukt dit voor bijna alle medewerkers. Vanwege systeemeisen en privacyrichtlijnen werken enkele medewerkers niet vanuit thuis. Op locatie zijn zij gehouden aan het gedragsprotocol.

Er is een actueel calamiteitenplan. Daarnaast is inzichtelijk gemaakt welke processen cruciaal zijn voor de continuïteit van de bedrijfsvoering en hoe te handelen als er een stijging in het ziekteverzuim van medewerkers ontstaat. Voor de korte termijn zijn ook keuzes gemaakt om projecten stil te zetten of te vertragen.

Personeel en organisatie

Organisatieontwikkeling

In 2021 wordt een vervolg gegeven aan de organisatieontwikkeling. De voortdurend veranderende samenleving vraagt om een ambtelijke organisatie die kan meebewegen. De leefwereld van de burgers en niet de systeemwereld (regels en processen) vormen het vertrekpunt van het ambtelijk handelen. Dit betekent onder andere dat de beleidsontwikkeling integraal dient te gebeuren. In 2021 wordt bekeken hoe dit het beste vorm kan worden gegeven. Daarnaast wordt voortgebouwd op de uitkomsten van het medewerkeronderzoek uit 2019. De aanzet voor de organisatiemissie en –visie wordt bijvoorbeeld samen met de medewerkers verder ingekleurd en vertaald naar benodigde competenties. Naast vakmanschap zullen daarbij eigenaarschap en resultaatgerichtheid centraal staan.

Strategisch HRM-beleid

Het strategisch HRM-plan zetten we in om (middel-)langetermijnontwikkelingen die van invloed zijn op de ontwikkeling van de organisaties te vertalen naar een gezamenlijk HRM-instrumentarium met ruimte voor couleur locale. Dat doen we op basis van het gemeenschappelijk kader dat in 2016 samen met de andere Dommelvallei-organisaties is gedefinieerd. Het proces om het strategisch HRM-plan te herijken voor de periode 2021-2025 is opgestart.

Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra).

Deze wet is per 1 januari 2020 ingevoerd. Een laatste opgave in het borgen van de geschilbeslechting is het instellen van een regionale geschillencommissie. Over de samenstelling, bevoegdheden, werkwijze en dergelijke zijn in regioverband principeafspraken gemaakt. De verwachting is dat in 2021 een regionale geschillencommissie definitief is ingesteld.

e-HRM

De verdere uitrol van de digitale service is een permanent proces. In 2020 besteden we een nieuw e-HRM systeem aan dat we in 2021 implementeren. We streven naar volledige digitalisering van P-dossiers, het aanbieden van digitale selfservice en de ontwikkeling van HR-gerelateerde managementinformatie.

Informatievoorziening

Op basis van het in 2020 opgestelde informatiebeleidsplan 2021-2024 werken we aan de digitale transformatie. Door de steeds verdergaande digitalisering komen we in een permanente verandering terecht. Belangrijke thema's daarbij zijn datagedreven werken, robotisering en smart-citytechnology. Ict-ontwikkelingen spelen een steeds grotere rol bij organisatieontwikkeling. Binnen het informatiebeleid is flexibiliteit en innovatie een belangrijke pijler. Om de ontwikkelingen te volgen is het belangrijk om samen te leren in een innovatieve setting.

Organisatie van de Informatievoorziening (Ovdl)

Samen met de Dommelvallei-organisaties werken we aan een wendbare ict-organisatie, een organisatie die makkelijk schakelt tussen vraag en aanbod. Informatievoorziening is bedrijfskritisch en daarom is sturing op wat nodig is vanuit het management belangrijk. We dragen bij aan het strategisch formuleren van de informatiebehoefte en we werken aan professionalisering van de beheerorganisatie op basis van het ontwikkelplan I&A. Belangrijke thema's binnen deze visie zijn de inrichting van informatiemanagement, risicomanagement en de rolduiding tussen vraag en aanbod.

Beheerorganisatie zaakgericht werken

De Dommelvallei-organisaties werken volledig zaakgericht op basis van geharmoniseerde zaaktypen. Het programma BetERe Dienstverlening en Bedrijfsvoering draagt het zaakstelsel begin 2021 over aan de beheerorganisatie. Voor de looptijd van het programma is de formatie functioneel beheer zaakgericht werken tijdelijk uitgebreid van 2 naar 3 fte. Het is nog onduidelijk wat de beheerlast in dit 1e jaar van volledige productie is.

Gezamenlijke gemeentelijk uitvoering

We volgen nadrukkelijk de ontwikkelingen van de Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (GGU) met als motto "Eenmalig ontwikkelen, veelvuldig hergebruiken". In lijn met de VNG Meerjarenstrategie is het meerjarenprogramma GGU 2020-2024 opgesteld. In dit programma worden projecten vanuit verschillende thema's gestart waaronder datagedreven overheid, sturing binnen het sociaal domein en infrastructuur.

Datagedreven organisatie

De inrichting van een centraal datamagazijn (datawarehouse) ondersteunt de ontwikkeling naar een datagedreven organisatie. Een datawarehouse verzamelt data uit bronsystemen waardoor het genereren van stuurinformatie eenvoudiger wordt. Data-analyse vormt de basis voor handelen en sturen.

Digitaal stelsel Omgevingswet (DSO)

Met de ingang van de Omgevingswet per 1 januari 2022 zijn de meeste essentiële componenten van het digitaal stelsel Omgevingswet (DSO) in gebruik genomen. Het VTH systeem is gekoppeld aan het DSO en aan het zaakstelsel. Een volledige implementatie van het totale stelsel vraagt nog veel aandacht. Andere componenten van het systeem zoals plan- en regelsoftware worden verder geïmplementeerd en verbonden aan het stelsel.

Applicatiemanagement

Een langetermijnstrategie en architectuur geven richting aan de ontwikkeling van het applicatielandschap.

De implementatie van de centrale servicebus vervangt de talloze 1-op-1 koppeling tussen systemen intern of met landelijke voorzieningen. Dienst Dommelvallei realiseert nieuwe koppelingen die bijdragen aan efficiëntere werkprocessen van de Dommelvallei-organisaties. Door de inzet van de servicebus wordt de gegevensstroom binnen het applicatielandschap inzichtelijk en beheersbaar. Dit draagt bij aan efficiency, kwaliteit en veiligheid.

Exploitatiekosten van de totale applicatieportfolio blijven een belangrijk aandachtspunt. Het tijdig afronden van projecten en actief sturen op het uifasieren van te vervangen software is essentieel.

Digitale duurzaamheid

Digitale duurzaamheid is het aandachtsgebied dat zich richt op het in de tijd gezien toegankelijk en bruikbaar houden van digitale informatie.

In 2016 is het team Informatiedienstverlening (IDV) van Dienst Dommelvallei gestart met de transitie van analoog documentgericht informatiebeheer naar digitaal zaakgericht beheer. De archiefmedewerkers nieuwe stijl ondersteunen en adviseren bij digitale dossiervorming.

De verdere implementatie van digitale duurzaamheid is 1 van de speerpunten. In 2020 is gestart met het digitaliseringsproject bouw- en milieuvergunningen. Dit is een meerjarig digitaliseringstraject waarbij permanent te bewaren analoge documenten worden vervangen door digitale kopieën. Dit traject loopt door in 2021.

Informatiebeveiliging

Organisatie van informatiebeveiliging en privacy

Gemeentelijke bestuurders zijn verantwoordelijk voor de informatiebeveiliging en gegevensbescherming binnen de gemeentelijke organisatie. Beveiliging van gegevens en systemen is een zaak van organisatie, procedures, werkprocessen en in de laatste plaats techniek. Het gaat om de mens, de manier waarop deze werkt en het gereedschap waarmee het werk verricht wordt (bron: VNG).

Eén van de belangrijkste doelstellingen in relatie tot de implementatie van de AVG en de BIO is het benoemen van het eigenaarschap op het gebied van privacy en informatieveiligheid en het verankeren van de hieraan verbonden verantwoordelijkheden: het opzetten van een Governance-structuur. Dit gaan we vorm geven door nadere afspraken te maken met de Dommelvallei-organisaties.

Risicomanagement

Risicomanagement is een cyclisch, iteratief en terugkerend proces. Immers dreigingen en doelstellingen veranderen en de omgeving en wetgeving verandert. Risicomanagement is een standaard onderdeel van de besluitvorming geworden. Door risicomanagement cyclisch in te richten anticiperen en sturen we op deze veranderingen. We kiezen op basis van een risicoafweging de passende beveiligingsmaatregelen. Dit in overeenstemming met de normen uit de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).

Audit

De jaarlijkse ENSIA audit wordt ieder jaar uitgebreid en wordt vanaf 2020 op Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) gehouden.

Privacy

Bewustwording

Bewustwording is voor Informatiebeveiliging en Gegevensbescherming van essentieel belang. De komende jaren blijft dit een van onze belangrijkste speerpunten. We maken de medewerkers bewust van de risico's van het werken met informatie en gebruiken hier verschillende instrumenten voor. Er staat steeds meer informatie over Informatiebeveiliging en Privacy in ons kennissysteem, we plaatsen regelmatig berichten op intranet, we geven presentaties die we zo goed mogelijk toespitsen op de doelgroep, we beschrijven de werkprocessen en ontwikkelen handreikingen en formats, medewerkers kunnen e-learning modules uit de Dommelvallei academie volgen en we denken ook aan een pubquiz en een datalekken spel.

Risicomanagement

Om de privacyrisico's in kaart te brengen voeren we waar nodig Data Protection Impact Assessments (DPIA's) uit. Daarvoor is het noodzakelijk om het verwerkingenregister actueel te houden. Dit register bevat alle verwerkingen van persoonsgegevens in de organisatie. Tijdens ons bewustwordingstraject besteden wij hier uitgebreid aandacht aan. Ook sluiten wij met onze verwerkers verwerkersovereenkomsten af. In geval van een gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid leggen we afspraken rondom de zorgvuldige omgang met persoonsgegevens vast in samenwerkingsovereenkomsten en samenwerkingprotocollen.

Security en Privacy by Design

Bij het werken volgens Security en Privacy by Design wordt al bij de start van het ontwerpen van een informatiesysteem rekening gehouden met informatiebeveiliging en privacy. Het doel is de beveiliging van informatie en persoonsgegevens te optimaliseren. Dat kan door onder andere na te denken over welke gegevens je op wilt en mag slaan en wie de gegevens mogen raadplegen en wijzigen. De organisatie treft hiervoor zowel technische als organisatorische maatregelen. De Chief Information Security Officer en de Functionarissen Gegevensbescherming zien hierop toe.

Control

Accountteam

Control ondersteunt de gemeente via het zogenaamde accountteam. Het accountteam is op vaste momenten in de gemeente aanwezig. Er is periodiek overleg met de leidinggevenden. Via het Management Control Systeem wordt management informatie ontsloten aan het MT.

Aanbesteding nieuwe accountant

In 2020 loopt een aanbestedingsprocedure om vanaf boekjaar 2021 een nieuwe accountant te benoemen.

Verbijzonderde interne controle

Vanaf het boekjaar 2021 legt het college verantwoording af over de rechtmatigheid. Het kader van de rechtmatigheidscontrole is beschreven en de vernieuwde werklijsten zijn opgenomen.

Invulling kwaliteitszorg / procesverbetering

Vanaf het 3e kwartaal 2019 is er minder capaciteit beschikbaar voor kwaliteitszorg, vanwege de inzet bij de implementatie van het programma BetERe Dienstverlening en Bedrijfsvoering. Dit zal een gedeelte van 2021 nog doorlopen. Daardoor zijn een aantal ondersteuningsvragen en geplande projecten opgeschort of elders belegd.

Huisvesting

De huisvesting van de ambtelijke organisatie en het bestuur is momenteel als volgt:

- Jan van Schijnveltlaan/Papenvoort (hoofdvestiging)
- Pastoorsmast (buitenwerf)
- Berg en Aardappelesterssteegje (Centrum Maatschappelijke Deelname)

Naast de eigen organisatie zijn in het gemeentehuis ook de bibliotheek en de politie gehuisvest.

Kengetallen

(peildatum 1-7-2020)

Verdeling man/vrouw en fulltime/parttime	Fulltime	Parttime	Totaal
Mannen	37	5	42
Vrouwen	21	37	58
Totaal	58	42	100
Verhouding man / vrouw 2020: 42% / 58%			
Verhouding man / vrouw in vergelijkbare gemeenteklasse voor 2019: 47 % / 53 %			
Formatie	Factor	1-7-2020	
Directie en Staf	fte	1,83	
Afd. Samenleving	fte	25,59	
Afd. Ontwikkeling en handhaving	fte	34,35	
Afd. Openbare werken	fte	29,12	
Totale formatie	fte	90,89	

Gemiddelde leeftijd

Gemiddelde leeftijd	2020	2019
Mannen	51,1	52,8
Vrouwen	45,6	46,0
Totaal	48,3	49,4

Gemiddelde leeftijd landelijk binnen gemeenten in 2019: 48,0 jaar

Ziekteverzuim (exclusief zwangerschapsverlof)

Ziekteverzuim (1 januari tot 1 juli)	2020	2019
Verzuimpercentage	7,94	4,59
Verzuimfrequentie	0,42	0,67

Ziekteverzuimpercentage in vergelijkbare gemeenteklasse voor 2019: 5,4

De ambitie blijft voor 2021 om te streven naar een ziekteverzuimpercentage van maximaal het landelijk gemiddelde. Het is nog onduidelijk welk effect de coronamaatregelen op het ziekteverzuim hebben. In het voorjaar van 2021 wordt de dienstverlening van een arboarts opnieuw aanbesteed, wat de mogelijkheid biedt om accenten in die dienstverlening te verleggen ter optimalisering van de ondersteuning bij verminderen van het ziekteverzuim.

Verbonden partijen

Inleiding

Inleiding

De paragraaf Verbonden partijen moet inzicht geven in de relaties van de gemeente in rechtspersonen waarin bestuurlijke invloed wordt uitgeoefend én financiële belangen gemoeid zijn. Verbonden partijen zijn een manier om een bepaald beleidsvoornemen uit te voeren. Het aangaan van verbonden partijen komt altijd voort uit het publiek belang.

Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

Onder financieel belang wordt verstaan: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat of het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichting niet nakomt.

Conform artikelen 1, 5, 8, 9, 15, 26 en 36 van het BBV komen de volgende verbonden partijen aan de orde:

Gemeenschappelijke regelingen:

- Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven (MRE) te Eindhoven;
- Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) te Eindhoven;
- Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) te Eindhoven;
- Gemeenschappelijke Regeling Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) Brabant Zuidoost te Eindhoven;
- Gemeenschappelijke Regeling Dienst Dommelvallei te Mierlo;
- Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorziening de Dommel (WSD) te Boxtel;
- Gemeenschappelijke Regeling Reiniging Blink te Helmond.

Vennootschappen en coöperaties:

- Naamloze Vennootschap Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) te Den Haag;
- Naamloze Vennootschap Brabant Water te Den Bosch.

Stichtingen en verenigingen:

- Stichting Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost te Helmond;
- Stichting Bureau Inkoop- en aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB) te Oirschot.

In deze paragraaf zal in tabelvorm elke verbonden partij uitgewerkt worden aan de hand van de volgende indelingen:

- Doel en openbaar belang van de verbonden partij;
- Algemene visie op en beleidsvoornemens over inschakelen van de verbonden partij: uitgangspunten waarom en wanneer we gebruik maken van de verbonden partij;
- Veranderingen en ontwikkelingen van de verbonden partij;
- Risico's: welke andere risico's zijn er bij deelname;
- Afbreukrisico van geen deelname;
- Alternatieven voor geen deelname;
- Bestuurlijke betrokkenheid: wie zijn er betrokken bij de samenwerking;
- Bestuurlijke vertegenwoordiging namens de gemeente;
- Frequentie van terugkoppeling naar de raad;
- Financieel belang: welke kosten horen bij de samenwerking;
- Vermogenspositie en resultaat boekjaar van de verbonden partij.

De volgende afkortingen zijn gebruikt in de uitwerking van de verbonden partijen:

DB: Dagelijks bestuur.

GR: Gemeenschappelijke regeling.

NV: Naamloze Vennootschap.

Gemeenschappelijke regelingen

GR Metropoolregio Eindhoven (MRE) te Eindhoven

Doel en openbaar belang

Per 1 januari 2015 is de Metropoolregio Eindhoven (MRE) actief. Het doel van deze strategische, bestuurlijke samenwerking is het behouden en het verstevigen van de internationale concurrentiepositie van de regio en spitst zich toe op de behartiging van de gezamenlijke belangen op de thema's economie, mobiliteit en ruimte. In 2019 is de focus verlegd naar de thema's economie, mobiliteit, energietransitie en transitie landelijk gebied. Daarbij geeft de MRE uitvoering aan het Stimuleringsfonds en dient als betaalautoriteit Brainport Development.

Per 1 januari 2015 maakt het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE) onderdeel uit van de gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven. RHCE heeft taken op het gebied van toezicht, behoud en openbaar maken van de cultuurhistorische informatie en is archiefbewaarplaats van de door onze gemeente en andere overheden in Zuidoost Brabant overgebrachte archieven.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

Er zijn maatschappelijke opgaven die niet begrensd worden door gemeentegrenzen, maar juist veel verder strekken. Het is goed om deze opgaven dan ook samen met anderen op regionale schaal op te pakken, waarbij aansluiting wordt gezocht met de Nationale Brainport Agenda. Hierdoor worden (ontwikkelings)mogelijkheden beter benut. Ook kan het leiden tot kostenbesparing.

Daarnaast zijn wij via de MRE vertegenwoordigd in de stichting Brainport en de triple helix. Deze stichting bepaalt de strategie van de ontwikkelingsorganisatie Brainport Development. Via de Regio Envelop zijn financiële middelen onder meer vanuit het Rijk beschikbaar om te investeren in nieuwe ontwikkelingen die zijn opgenomen in de Nationale Brainport Actieagenda.

De gemeente brengt haar archief na verloop van tijd onder bij het RHCE, voor zover deze documenten niet vernietigd (moeten) worden.

Veranderingen en ontwikkelingen

De MRE is na een intensief omvormingstraject op 1 januari 2015 gestart als opvolger van de SRE. In 2017 is de samenwerking geëvalueerd. Naar aanleiding hiervan is de samenwerking aangepast en de nieuwe afspraken zijn vastgelegd in het Samenwerkingsakkoord 2019 - 2022. Jaarlijks wordt er een werkprogramma opgesteld. De nieuwe samenwerkingsafspraken moeten nog hun beslag krijgen in een aanpassing van de gemeenschappelijke regeling zelf. Dit gaat plaatsvinden in 2021.

Binnen het RHCE heeft een heroriëntatie plaatsgevonden. Door focus op wettelijke taken is er meer grip op de financiën en is de afstemming met de deelnemende gemeenten verbeterd. Voor wat betreft de taken en positionering van het RHCE in de toekomst zijn diverse scenario's uitgewerkt en inmiddels is er een voorstel waarop de gemeenteraden mogen reageren. De verwachting is dat nog in 2020 een besluit over de toekomst van het RHCE wordt genomen door het Algemeen Bestuur van MRE. De uitvoering staat gepland voor 2021.

De voorziening Gulbergen is nog niet afgewikkeld, omdat de voormalige stortplaats officieel nog niet gesloten is en de nazorg nog niet is overgedragen aan de Provincie Noord-Brabant. Dit komt, omdat er nog geen overeenstemming is met de provincie over de voorwaarden van sluiting en overdracht. Daarnaast hebben de gesprekken met de betrokken partijen nog niet geleid tot een gezamenlijk toekomstperspectief. We hopen dat er in 2021 meer duidelijkheid komt in de toekomstige ontwikkeling van Gulbergen.

Risico's

Op basis van de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen Metropoolregio Eindhoven (vastgesteld door Algemeen Bestuur in juli 2018) wordt bepaald wat de organisatie onder risicomanagement verstaat en welke uitgangspunten hierbij worden gehanteerd. Tevens is bepaald welke risico's door de MRE worden gedragen en welke door de deelnemende gemeenten. Als uitwerking van de nota zijn voor de MRE-organisatie de risico's in beeld gebracht, geclassificeerd en financieel inzichtelijk gemaakt. Jaarlijks worden bij het opstellen van de begroting en jaarrekening deze risico's opnieuw beoordeeld.

De concernorganisatie MRE heeft over 2019 een positief rekeningresultaat € 1.039.335 behaald, bestaande uit dienst Metropoolregio Eindhoven € 602.634 positief, RHCE € 436.701 positief en voorziening Gulbergen € 0. Het Algemeen Bestuur overweegt om het positief resultaat niet terug te storten aan de deelnemende gemeenten, maar in plaats daarvan te bestemmen voor de Herstelaanpak Breed Economisch Vestigingsklimaat. Besluitvorming hierover moet nog in 2020 plaatsvinden.

Afbreukrisico van geen deelname

Het risico is dat de gemeente Nuenen c.a. zich buiten sluit als zij niet deelneemt aan de MRE. De MRE is een belangenbehartiger van de regio en weet ook middelen bij anderen (veelal via cofinanciering) los te krijgen.

Alternatieven voor geen deelname

Naast de MRE zijn er allerlei andere vormen van (gemeentelijke) samenwerking mogelijk. Zo werken de gemeenten Eindhoven, Helmond, Son en Breugel, Geldrop-Mierlo, Waalre, Veldhoven, Best, Oirschot en Nuenen c.a. op subregionaal vlak samen binnen het Stedelijke Gebied Eindhoven. De agenda's van de beide samenwerkingsverbanden worden op elkaar afgestemd, zodat er geen sprake is van een overlap.

Bestuurlijke betrokkenheid

Deelname door de 21 gemeenten in Zuidoost Brabant, zijnde de gemeenten: Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.

Bestuurlijke vertegenwoordiging

Algemeen bestuur: M. Houben (burgemeester), plv. lid: vacature
Raadstafel21: B. van Stiphout en H. Kranen (beide raadsleden)
Portefeuillehoudersoverleg Economie: J. Pernot (wethouder)
Portefeuillehoudersoverleg Mobiliteit: C. van Brakel (wethouder)
Portefeuillehoudersoverleg Transitie landelijk gebied: C. van Brakel (wethouder)
Portefeuillehoudersoverleg Energietransitie: J. Pernot (wethouder)
Commissie van Advies voor Financiën: J. Pernot (wethouder)

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Structureel jaarlijks bij begroting (zienswijzeprocedure) en jaarrekening (ter kennisneming); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

GR Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) te Eindhoven

Doel en openbaar belang

De omgevingsdienst is ingesteld om voor de deelnemers taken uit te voeren op het gebied van het omgevingsrecht en daarmee als uitvoeringsdienst van het lokaal en provinciaal bestuur een bijdrage te leveren aan het realiseren en borgen van de door de gemeente aangegeven kwaliteit van de fysieke leefomgeving.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

De ODZOB heeft een relatie met de partners in de GR en andere opdrachtgevers die wordt gekenmerkt door: bereikbaarheid, beschikbaarheid, snelheid en betrouwbaarheid waar het gaat om de levering van diensten en producten, de beantwoording van vragen en het voldoen aan verzoeken over de fysieke leefomgeving. Wettelijk moeten zogenaamde basismilieutaken waarvoor de gemeente het gevoegd gezag is uitgevoerd worden door de omgevingsdienst. Nuenen heeft ervoor gekozen alle milieutaken (basis- en verzoektaken) door de omgevingsdienst uit te laten voeren.

Veranderingen en ontwikkelingen

ODZOB streeft er naar om in de toekomst voor alle deelnemers de brede WABO- of omgevingstaken te gaan uitvoeren. Nuenen beschouwd de ODZOB op dit moment als uitvoeringsdienst voor de milieutaken ziet vooralsnog geen meerwaarde voor de uitvoering van de "brede" Wabo- of omgevingstaken door de ODZOB.

De omgevingsdienst ontwikkelt regionaal uitvoeringsbeleid voor diverse (basis)milieutaken. Het regionaal operationeel kader (ROK) handhaving en toezicht en vergunningverlening is in 2019 vastgesteld. Regionaal en provinciaal worden daarmee dezelfde kaders en uitgangspunten gehanteerd voor de uitvoering van deze werkzaamheden. Gezamenlijk uitvoeringsbeleid voor bodemtoezicht wordt voorbereid. Met de Omgevingswet gaat een deel van de bodembevoegdheden van de provincie over naar de gemeente.

Risico's

De omzet van de ODZOB is structureel hoger dan geraamd waardoor met name door verzoekstaken een positief resultaat is gerealiseerd.
Het gemeentelijk werkprogramma is slechts een klein onderdeel van het totale uitvoeringsprogramma. Invloed is daardoor slechts beperkt.

Afbreukrisico van geen deelname

Deelname voor wat betreft het basistakenpakket is wettelijk verplicht. Dit geldt niet voor de verzoektaken. ODZOB is er echter op ingericht om ook de uitvoering van verzoektaken voor haar rekening te nemen. Indien dit niet gebeurt is het financieel risico als gevolg daarvan voor de deelnemers van de GR.

In 2019 is gebleken dat de ODZOB een positief resultaat heeft gedraaid met het huidige takenpakket. Van uitbreiding hiervan hoeft dan ook geen sprake te zijn.

Alternatieven voor geen deelname

Zoals gezegd is de deelname voor wat betreft het basistakenpakket wettelijk verplicht. Andere vormen van samenwerking worden soms gezocht voor specifieke taken die bij de ODZOB niet aanwezig zijn. Hiervoor wordt een beroep gedaan op andere regiogemeenten of adviesbureaus.

Bestuurlijke betrokkenheid

Deelname door de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant en de provincie Noord-Brabant.

Bestuurlijke vertegenwoordiging

Algemeen bestuur: lid: J. Pernot (wethouder).

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, rekening); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

GR Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) te Eindhoven

Doel en openbaar belang

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) behartigt de belangen van de gemeenten in het samenwerkingsgebied op de terreinen van: brandweezorg, ambulancezorg, geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio, rampenbestrijding en crisisbeheersing en de gemeenschappelijke meldkamer, door:

- Adequaate te reageren op spoedeisende hulpvragen van burgers, instellingen en bedrijven;
- Het organiseren en coördineren van geneeskundige hulpverlening in de regio;
- Het voorkomen en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar en/of ongevallen bij brand en alles wat hiermee verband houdt. Ook het aanschaffen en onderhouden van gemeenschappelijk materieel en de coördinatie van de werkzaamheden op dit gebied behoort tot de taak van VRBZO;
- Het - samen met GGD BZO - organiseren, coördineren en uitvoeren van ambulancezorg, de bijbehorende procesregistratie en het bevorderen van adequate opname van zieken en ongevalsslachtoffers in ziekenhuizen of andere instellingen voor intramurale zorg;
- Het organiseren van de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

Omdat veiligheidsrisico's zich niet houden aan gemeentegrenzen én omdat veiligheid een complexe zaak is, is in de Wet veiligheidsregio's (Wvr) bepaald dat de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant de verantwoordelijkheid voor veiligheid onderbrengen bij VRBZO. Hierdoor werken de gemeenten op regionale schaal aan een veilige leefomgeving voor mensen die er wonen en verblijven, professionele hulp verlenen als het nodig is, waarborgen creëren voor fysieke veiligheid en voorbereidingen treffen voor rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Veranderingen en ontwikkelingen

Voor de begroting 2021 VRBZO is uitgegaan van continuering van het bestaande beleid omdat de strategische visie 2025 VRBZO nog moet worden vastgesteld. Deze visie is een strategisch sturingsinstrument voor het bestuur van VRBZO. Eind 2019 is wel het beleidsplan 2020-2023 met de verplichte onderdelen vastgesteld, maar de bestuurlijke koers / strategische visie zou in het voorjaar 2020 worden opgesteld. Hierin moet nóg meer nadruk komen te liggen op externe ontwikkelingen en de maatschappelijke omgeving waarin de veiligheidsregio zich bevindt. In verband met de inzet ter bestrijding van het coronavirus (COVID-19) is de koersbepaling vertraagd. Geleerde lessen uit de coronacrisis worden uiteraard meegenomen in deze strategische visie als ook in het Regionaal Crisisplan waarvan de afronding van de actualisering in 2021 zal worden afgerond.

Ontwikkeling loonkosten en sociale lasten: De afgelopen jaren hebben gemeenten twee maal besloten tot een aanvullende indexering voor pensioenkosten. Daardoor heeft de werkelijke loonkostenstijging gelijke trend gehouden met de beschikbare indexering. Voor 2021 verwacht ABP een forse stijging van de pensioenpremie. De ontwikkeling van de pensioenpremies vormt daarmee een grote onzekerheid voor de begroting 2021. Indien de pensioenpremies werkelijk flink gaan stijgen, zal deze stijging voor het jaar 2021 conform de afspraken rondom indexering onttrokken worden uit de reserve en niet tot een voorstel voor de verhoging van de gemeentelijke bijdrage leiden.

Wet normalisering rechtspositie ambtenaren: Al in de ontwerpbegroting 2020 gaf VRBZO een voorwaarschuwing voor een mogelijke stijging van de loonkosten voor vrijwilligers met de invoering van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra). De Wnra leidt bij gemeenten in de regel niet tot hogere loonkosten. Voor Veiligheidsregio's worden als gevolg van de afwijkende positie van vrijwilligers wel hogere kosten verwacht. Een exacte raming is nog niet gemaakt, maar op basis van landelijke gemiddelden gaat VRBZO voorlopig uit van een stijging van de kosten van brandweervrijwilligers van €1.500.000. Er wordt niet verwacht dat dit nadeel opgevangen wordt door voordelen van de Wnra op andere plekken in de organisatie. Het nadeel zal naar verwachting vanaf 2021 optreden. De regeling is echter nog niet definitief en er vindt nog een lobby plaats om de kostenstijging te voorkomen of om vanuit het rijk compensatie te ontvangen. Om deze reden wordt de kostenstijging nog niet opgenomen in de begroting, maar verwerkt in de risicoparagraaf en daarmee betrokken in de berekening van het benodigde weerstandsvermogen.

Risico's

Eind 2019 is de beleidsnota risicomanagement en weerstandsvermogen 2020 - 2023 vastgesteld. De risico's van de organisatie zijn in de beleidsnota gebundeld tot drie onderwerpen waaraan een risicobedrag voor het weerstandsvermogen is gekoppeld. In de begroting 2021 VRBZO is het volgende overzicht opgenomen:

- risico's in algemene bedrijfsvoering € 500.000 - € 1.000.000
- risico's model brandweezorg € 500.000 - € 1.000.000
- risico grootschalige ramp/crisis € 500.000 - € 1.000.000
- totaal benodigd weerstandsvermogen € 1.500.000 - € 3.000.000

Het is niet reëel dat bovengenoemde risico's zich gelijktijdig voordoen. Tevens is de impact van een ernstig incident en de majeure wijzigingen in model brandweezorg (nog) lastig te kwantificeren. Daarom houdt VRBZO rekening met een totaal risicobedrag van € 2,0 miljoen. Het weerstandsvermogen bedraagt € 2,0 miljoen en hoeft derhalve niet te worden aangepast.

Afbreukrisico van geen deelname

Deelname is een wettelijke plicht (Wgr, Wvr).

Alternatieven voor geen deelname

Geen alternatieven.

Bestuurlijke betrokkenheid

Deelname door 21 gemeenten in de regio Zuidoost Brabant.

Bestuurlijke vertegenwoordiging

Algemeen bestuur: lid: M.J. Houben (burgemeester).
Dagelijks bestuur: lid: M.J. Houben (burgemeester).

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, rekening) en halfjaarlijks (1e en 2e samenvatting van de bestuursrapportage); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen over beleid en strategische keuzes binnen de Veiligheidsregio.

De deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling waarborgen de betaling van rente en aflossing van de geldleningen die de Veiligheidsregio heeft gesloten, onder goedkeuring van gedeputeerde staten en volgens regels die het algemeen bestuur heeft vastgesteld. De waarborg geldt naar evenredigheid van het aantal inwoners van iedere gemeente van het betreffende kalenderjaar en indien de geldschieters dit wensen onder het doen van afstand van de voorrechten die de wet aan borgen toelaat.

GR Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) Brabant Zuidoost te Helmond

Doel en openbaar belang

In stand houden van de GGD om daarmee de gezondheid van de bevolking en preventie van ziekten te bevorderen, alsmede snelle interventies op het gebied van gezondheid te verzorgen.

Gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemende gemeenten en uitvoering van de wettelijke gemeentelijke taken op het gebied van de (openbare) gezondheid (szorg). Financiering o.b.v. bijdrage deelnemende gemeenten, bijdragen ziektekostenverzekeraars, ambulancehulpverlening en bijdragen particulieren.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

De gemeente kan profiteren van de professionele kennis en voorzieningen welke de GGD bezit en door de gemeente niet zelfstandig in stand gehouden kunnen worden. Tevens wordt door de samenwerking met de regiogemeenten een schaalgrootte bereikt die een efficiënte en effectieve aanpak mogelijk maakt tegen zo laag mogelijke kosten.

Een positieve bijdrage aan de gezondheid van de inwoners van onze gemeente en uitvoering van tal van wettelijke taken.

Naast de uitvoering van de wettelijke taken maken we als gemeente dankbaar gebruik van de diensten van het lokaal team gezondheidsondersteuning. Medewerkers uit dit team ondersteunen de gemeente onder meer bij projecten op het gebied van alcohol- en drugspreventie en het activiteitenprogramma van de werkgroep mantelzorg en Nuenen dementievriendelijke gemeente. Tot slot levert de GGD ook waardevolle lokale onderzoeksgegevens (onder meer uit de gezondheidsmonitoren). Deze onderzoeksresultaten zetten wij in als beleidsindicatoren.

Veranderingen en ontwikkelingen

Op 17 september 2019 heeft het college kennis genomen van de uitwerking van de bestuursopdracht die in 2018 aan de GGD is gegeven. Belangrijkste onderdelen van de uitwerking zijn de integratie van Jeugdgezondheidszorg (JGZ) voor 0-4 jarigen binnen de GGD en het verbeteren van de organisatie en bedrijfsvoering van de GGD. Ten behoeve van de integratie van de JGZ heeft een financieel boekenonderzoek plaatsgevonden. Op basis van de resultaten uit dit onderzoek heeft het Algemeen Bestuur van de GGD besloten akkoord te gaan met de integratie en verder te gaan met de uitvoering van de bestuursopdracht. Het Algemeen Bestuur van de GGD legt dit ter besluitvorming voor bij de colleges van burgemeester en wethouders en de raden van de 21 deelnemende gemeenten.

Risico's

De financiële voordelen van de integratie van de jgz 0-4 jaar bij de GGD zijn niet voor 100%.

Het boekenonderzoek verwijst naar aandachtspunten die gepaard kunnen gaan met de integratie van JGZ 0 – 4 in de GGD. Die aandachtspunten en kansen hebben betrekking op:

- De locaties van waaruit JGZ 0 -18 in de toekomst gaat werken. Uitgangspunt is dat de bestaande consultatiebureaus gecontinueerd worden. Tegelijkertijd biedt de integratie 0-4/4-18 kansen om efficiencylagen te maken.
- De mogelijkheden voor efficiencywinst in de overheadsfeer.
- De ICT ondersteuning waarmee de JGZ 0 -18 in de toekomst gaat werken.
- De arbeidsvoorwaarden (cao en pensioenvoorziening) die in de toekomst gaan gelden voor het personeel dat overkomt vanuit Zuidzorg en Zorgboog.
- De toekomstige financieringsgrondslag voor JGZ 0 – 18.
- De doorlopende contracten aan JGZ gebonden die Zuidzorg en Zorgboog nu met derden hebben afgesloten (met name wat betreft huisvesting en ICT).

Afbreukrisico van geen deelname

Geen behartiging van onze belangen op dit gebied en niet kunnen voldoen aan wettelijke verplichtingen waaronder het in stand houden van een GGD.

Alternatieven voor geen deelname

Het zoeken naar andere instanties die uitvoering kunnen geven aan onze wettelijke taken op het gebied van openbare gezondheidszorg. Volledig afzien van geen deelname is geen reële optie i.v.m.de in de Wet Publieke Gezondheid opgenomen eis dat de gemeente een GGD in stand moet houden.

Bestuurlijke betrokkenheid

De volgende gemeenten behoren tot het werkgebied van de GGD Brabant Zuidoost: Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen, Oirschot, Reusel-de Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.

In dit gebied wonen ca. 750.000 mensen.

Bestuurlijke vertegenwoordiging

Algemeen bestuur: lid: R. Stultiëns (wethouder).

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Er vindt in ieder geval terugkoppeling plaats bij de vaststelling van de begroting en wijzigingen daarvan en verder incidenteel als onze vertegenwoordiger bij de GGD dit wenselijk acht.

GR Dienst Dommelvallei te Mierlo

Doel en openbaar belang

De Dienst Dommelvallei is het samenwerkingsverband van de gemeenten Geldrop-Mierlo, Nuenen c.a. en Son en Breugel. In deze dienst zijn de bedrijfsvoeringstaken financiën, belastingen, personeel & organisatie, informatievoorziening en planning & control voor de drie gemeenten ondergebracht. Daarnaast hebben de gemeenten Son en Breugel en Nuenen c.a. de taken met betrekking tot werk en inkomen (sociale zaken en Participatiewet) en dienstverlening in deze dienst ondergebracht. Daarnaast voert deze dienst ondersteunende activiteiten (administratie en applicaties) uit met betrekking tot zorg en welzijn (Wmo) en jeugd.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

Bij de vorming van de Dienst Dommelvallei is aangegeven dat de dienst moet leiden tot: meer kwaliteit, minder kwetsbaarheid, minder kosten en goed werkgeverschap.

Veranderingen en ontwikkelingen

In 2020 is er gestart met het ontwikkelen van een ontwikkelingsrichting van de dienst onder begeleiding van Berenschot. Dit krijgt in 2021 een vervolg.

Risico's

Eventuele overschotten/tekorten worden teruggestort naar of bijbetaald door de deelnemende gemeenten.

Afbreukrisico van geen deelname

Bij geen deelname kunnen geen resultaten van de samenwerking behaald worden.

Alternatieven voor geen deelname is om als gemeente werkzaamheden weer zelf op te pakken of in andere verbanden samenwerkingsmogelijkheden te gaan zoeken.

Bestuurlijke betrokkenheid

Deelname door de gemeenten Geldrop-Mierlo, Nuenen c.a. en Son en Breugel.

Bestuurlijke vertegenwoordiging

Algemeen bestuur: M.J. Houben (burgemeester), J. Pernot (wethouder) en C. van Brakel (wethouder).
Dagelijks bestuur: M.J. Houben (burgemeester) en M. Arents (gemeentesecretaris)

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Structureel jaarlijks bij begroting (zienswijzeprocedure) en jaarrekening (ter kennisneming); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

GR Werkvoorzieningsschap de Dommel (WSD) te Boxtel

Doel en openbaar belang

WSD voert de verplichtingen uit de voormalige Wet sociale werkvoorziening (WSW) uit. Daarnaast verzorgt WSD de re-integratie van mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt voor gemeenten in het kader van de Participatiewet.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

In 2020 zijn alle gemeenteraden akkoord gegaan met de geformuleerde ambitie voor de doelgroep: iedereen doet naar vermogen mee, waarbij meedoen belangrijker is dan alleen het hebben van betaalde arbeid.

De koers van de WSD richt zich op het doorontwikkelen van de lokale infrastructuur van elke gemeente. De structuur richt zich op de begeleiding van inwoners in de gemeente zelf, de ondersteuning voor inwoners met de lokale partners en het organiseren van werkgelegenheid in de gemeente. Deze lokale infrastructuur wordt ondersteund met plusdiensten en een bundeling van expertise via WSD.

Veranderingen en ontwikkelingen

De WSW is per 1-1-2015 opgehouden te bestaan (er vindt geen nieuwe instroom plaats). De zittende doelgroep blijft gebruik maken van de WSW. Er vindt gemiddeld jaarlijks 5% uitstroom plaats van de doelgroep. Door middel van de instroom vanuit de Participatiewet wordt de omvang van het bedrijf en werknemersbestand in stand gehouden.

Risico's

WSD heeft een meerjarenbegroting opgesteld met een negatief financieel resultaat. Vooralsnog vindt aanvulling plaats vanuit het weerstandsvermogen bij WSD. De kans is aanwezig dat WSD aan de deelnemende gemeenten een aanvullende bijdrage vraagt.

Afbreukrisico van geen deelname

Hoog (bestuurlijk maar ook financieel als je zou besluiten om niet meer te deel te nemen aan de gemeenschappelijke regeling).

Alternatieven voor geen deelname

Aansluiten bij andere gemeenschappelijke regeling of inkoop van diensten.

Bestuurlijke betrokkenheid

Deelname door de gemeenten Best, Boxtel, Nuenen, Oirschot, Oisterwijk, Meierijstad (alleen het verzorgingsgebied van de voormalige gemeenten Schijndel en Sint-Oedenrode), Son en Breugel, Sint Michielsgestel en Vught.

Bestuurlijke vertegenwoordiging

De heer R. Stultiëns (Wethouder en DB en AB WSD) en de heer L. Koenen (raadslid en AB WSD).

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Structureel jaarlijks (begroting, rekening); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

Naast de bestuurskosten zijn er nog kosten voor 49,34 (2021) geplaatste werknemers omgerekend naar 36 uur per week. Hiervoor wordt een bijdrage van het Rijk ontvangen.

GR Reiniging Blink te Helmond

Doel en openbaar belang

Het doelmatig uitvoeren van de afvalinzameling en de reinigingstaken die bij wet, in het bijzonder de artikelen 10.21 en 10.22 van de Wet milieubeheer, aan de gemeente zijn opgedragen en/of voortvloeien uit de aan de gemeente op grond van de Gemeentewet toevertrouwde zorg voor de eigen huishouding, binnen de kaders van het publiekrecht en in samenwerking met een privaatrechtelijke rechtspersoon.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

Actieve bijdrage aan de lokale vertolking van het landelijk beleid inzake preventie van huishoudelijk afval conform het vigerende Landelijk Afvalbeheerplan (LAP), met in acht neming van lokale accenten. Verzekeren van de openbare dienstverlening wat betreft hoogwaardige inzameling en verwijdering van huishoudelijke afvalstoffen, met inbegrip van de uitvoering van reinigingstaken, dit alles binnen de grenzen van haar werkgebied.

Zorgdragen voor alle aanverwante activiteiten, zoals sortering, hergebruik en/of nuttige toepassing dan wel recycling van de huishoudelijke afval-/reststromen.

Belangrijk is dat binnen de samenwerking zonder winstoogmerk de kernactiviteiten met betrekking tot huishoudelijke afvalstoffen efficiënt en effectief worden uitgevoerd, zoals eerder omschreven, t.w. preventie en projectbeheer, inzameling, reiniging, sortering en overslag, afzet en commercialisatie alsmede implementatie beheers- en controlesystemen in naam en voor rekening van de bij Blink aangesloten gemeenten en eventueel later aangesloten publieke partijen.

Veranderingen en ontwikkelingen

Houdbaarheid van de gemeenschappelijke regeling in de huidige vorm (d.w.z. met een private partij als deelnemer) volgens de nieuwe wet gemeenschappelijke regelingen.

Het op 21 februari 2018 door het Algemeen Bestuur van Blink vastgesteld 'Strategisch Meerjarenplan 2018-2022' waarin de strategie en koers van Blink voor de komende jaren is vastgelegd. Het ondernemingsplan is gebaseerd op een tweetal pijlers:

Pijler 1: Verdere ontwikkeling van Blink als excellente uitvoeringsorganisatie;

Pijler 2: Ontwikkeling en rol van Blink gerelateerd aan de transitie naar een circulaire economie en de rol die gemeenten hierin lokaal en in de regio hebben.

Risico's

Risico van beëindiging van deelname in Blink door een of meerdere deelnemers. Financieel risico voor deelnemers vanwege het ontbreken van eigen vermogen.

Invloed van de private partner Suez.

Afbreukrisico van geen deelname

Zelfstandige uittreding betekent schadeloos stellen van andere deelnemers. Aanbesteding en samenwerking met een andere afvalinzamelaar leidt tot veel minder flexibiliteit en minder invloed op de dagelijkse bedrijfsvoering.

Alternatieven voor geen deelname

Aanbesteding van de taken die betrekking hebben op huishoudelijke afvalstoffen en reiniging van verhardingen. Deelname in een andere GR constructie zoals Cure (de gemeenschappelijke regeling van gemeente Eindhoven, Valkenswaard en Geldrop-Mierlo).

Bestuurlijke betrokkenheid

Naast onze gemeente nemen de directie van Suez Gemeentelijke Dienstverlening BV en nog zeven andere gemeenten in de regio deel in de gemeenschappelijke regeling.

Bestuurlijke vertegenwoordiging

Algemeen bestuur: lid: J Pernot (wethouder)

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

- Bij het vaststellen van de Begroting Blink;
- Bij wijzigingen van de gemeenschappelijke regeling;
- Bij toetreding van nieuwe gemeenten. In 2020 zal mogelijk Son en Breugel toetreden;
- 3-jaarlijkse evaluatie van Blink, in 2020.

Vennootschappen en coöperaties

NV Bank Nederlandse Gemeenten te Den Haag

Doel en openbaar belang

De BNG Bank is de bank van en voor (decentrale) overheden en instellingen op het gebied van wonen, zorg, onderwijs, energie en infrastructuur. De BNG Bank is betrokken partner voor een duurzamer Nederland. De BNG Bank stelt de publieke sector in staat maatschappelijke doelstellingen te realiseren.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

Het betalingsverkeer van de BNG Bank richt zich specifiek op zakelijke klanten in de publieke sector. De BNG Bank biedt een volledig pallet aan zakelijke producten. Digitaal, efficiënt en veiligheid staan hierbij centraal.

Veranderingen en ontwikkelingen Per eind 2018 heeft de BNG Bank duurzame obligaties uitgegeven. De opbrengst hiervan wordt duurzame projectfinanciering alsmede balansfinanciering van de Nederlandse gemeenten en woningcorporaties, die in hun categorie het best scoren op het gebied van duurzaamheid en sociaal beleid.

Risico's

De BNG Bank is na de Staat een van de grootste emittenten van Nederland. Het door de bank uitgegeven schuld papier heeft een credit rating AAA van Moody's, en AA+ van Standard & Poor's en AA+ van Fitch. Door deze top ratings kan de BNG Bank tegen lage prijzen geld aantrekken op de geld- en kapitaalmarkt. Hierdoor kan de bank hun klanten lage tarieven bieden.

Het dividend wordt jaarlijks uitgekeerd en heeft betrekking op het voorafgaande boekjaar 2019 € 5.002,-. De Staat is houder van de helft van de aandelen. De andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap.

Gemeente Nuenen bezit 1.755 aandelen à € 2,50 zijnde in totaal € 4.388,-. De dividenuitkering is afhankelijk van de resultaten. Hierbij streeft de BNG niet naar een maximaal, maar naar een redelijk rendement op het eigen vermogen.

Afbreukrisico van geen deelname

n.v.t.

Alternatieven voor geen deelname

n.v.t.

Bestuurlijke betrokkenheid

Deelname door de aandeelhouders. Dit zijn uitsluitend overheden.

Bestuurlijke vertegenwoordiging

Als aandeelhouder: J. Pernot (wethouder).

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

NV Brabant Water te Den Bosch

Doel en openbaar belang

Brabant Water is het drinkwaterbedrijf dat aan 2,5 miljoen inwoners en bedrijven in Noord-Brabant drinkwater levert en ervoor zorgt dat de klanten altijd en overal in Brabant kunnen rekenen op zuiver en veilig drinkwater. Een verantwoordelijke taak, waarnaar gehandeld wordt. Brabant Water streeft niet naar winst, maar wel naar de beste kwaliteit en dienstverlening.

Brabant Water biedt naast drinkwater ook water op maat en gespecialiseerde diensten en advies aan. De gemeente heeft een belang in Brabant Water N.V. van 22.246 aandelen à € 0,10 (totaal € 2.224,60).

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

Brabant Water is als drinkwaterbedrijf primair verantwoordelijk voor het waarborgen van de continuïteit van de waterlevering in haar voorzieningsgebied en de kwaliteit en druk van het geleverde drinkwater.

Veranderingen en ontwikkelingen

Brabant Water levert water uit de beste bronnen en doet er daarbij alles aan om dat ook voor de toekomst veilig te stellen door goed te zorgen voor de waterwingebieden. Belangrijke thema's daarbij zijn duurzaamheid, gezondheid en veiligheid. In 2018 heeft Brabant Water de certificering 100% klimaatneutraal gekregen. Dat wil zeggen dat Brabant Water de productie uitvoert zonder schadelijke bijdrage aan klimaatverandering. Deze certificering daagt Brabant Water uit om verder te verduurzamen. De ambitie voor 2020 is 20% efficiënter omgaan met energie, 20% minder CO2 uitstoten en 20% duurzaam opwekken van energie.

Risico's

n.v.t.

Afbreukrisico van geen deelname

n.v.t.

Alternatieven voor geen deelname

n.v.t.

Bestuurlijke betrokkenheid

Deelname door de aandeelhouders. Dat zijn de provincie Noord-Brabant en 60 gemeenten.

Bestuurlijke vertegenwoordiging

Als aandeelhouder: M.J. Houben (burgemeester).

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

Stichtingen en verenigingen

Stichting Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost te Helmond

Doel en openbaar belang

Het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost is een samenwerkingsverband tussen gemeenten, (justitiële) overheidsinstellingen en maatschappelijke organisaties. Het doel is de verbetering van veiligheid en leefbaarheid in de 21 gemeenten in Brabant Zuidoost. Het is van belang om onderscheid te maken tussen het zorg- en veiligheidshuis als professionele netwerkorganisatie en het zorg- en veiligheidshuis als facilitator voor ketenpartners. Het landelijk kader richt zich specifiek op het zorg- en veiligheidshuis als netwerkorganisatie van verschillende partners in de zorg-, de strafrechtketen en gemeenten, gericht op een ketenoverstijgende persoons-, systeem- en gebiedsgerichte aanpak van, of advisering rondom, complexe problematiek. In de rol van facilitator biedt de netwerkorganisatie aan ketenpartners de mogelijkheid om werkplekken te huren in een kantoor. Het zorg- en veiligheidshuis Brabant-Zuidoost is in de kern een smalle organisatie. Haar professionaliteit ligt op het gebied van procesregie, advisering en informatievoorziening.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

De kracht van het zorg- en veiligheidshuis is een goede samenwerking tussen de verschillende organisaties om problemen op het gebied van veiligheid beter aan te pakken. Daarbij behouden alle partners hun eigen (wettelijke) verantwoordelijkheden.

Problemen worden in een mix van preventie, repressie en zorg aangepakt. Zo wordt geprobeerd potentieel grote problemen klein te houden. De casussen worden aangepakt middels de werkwijze Casus Op Maat en de Persoonsgerichte Aanpak.

Daarnaast stimuleert en ondersteunt het zorg- en veiligheidshuis de gemeenten om in de toekomst gebruik te maken van het escalatiemodel in de zorg- en veiligheidsketen AVE (aanpak voorkoming escalaties) en dit lokaal te implementeren.

Veranderingen en ontwikkelingen

In 2016 is de rechtsvorm van het Zorg- en Veiligheidshuis gewijzigd en is de Stichting Beheer en Exploitatie Veiligheidshuis Brabant Zuidoost opgericht. Besloten werd om hierin deel te nemen. In 2016 is gestart met de methodiek Persoonsgerichte Aanpak (PGA) voor een effectieve aanpak van hotshots (kopstukken/-sleutelfiguren). Deze systeemaanpak richt zich op daders van HIC-feiten, problematische jeugdkopstukken en andere personen die via de driehoek als veiligheidsprobleem zijn aangewezen.

In 2016 is in het zorg- en veiligheidshuis de Expertisetafel Radicalisering ingericht. Dit overleg is beschikbaar voor ondersteuning, advies en COM-zaken voor de schaalgrootte Oost Brabant voor wat betreft signalen/cases met betrekking tot radicalisering.

Vanaf begin 2018 is de naam gewijzigd in Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost.

Risico's

Alle 21 gemeenten uit de regio nemen deel aan de Stichting en dragen daaraan bij.

Afbreukrisico van geen deelname

Er kan dan geen gebruik worden gemaakt van de voordelen die het zorg- en veiligheidshuis kan bieden, zoals informatie, expertise en menskracht. Bepaalde organisaties hebben ook aangegeven geen capaciteit te hebben om deel te nemen aan overlegstructuren in alle afzonderlijke gemeenten.

Alternatieven voor geen deelname

De gemeente moet dan zelf meer regelen en kan geen beroep meer doen op inbreng van bepaalde maatschappelijke instanties en strafrechtpartners.

Bestuurlijke betrokkenheid

Deelname door de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant. Samenwerking met politie, maatschappelijke en justitiële organisaties.

Bestuurlijke vertegenwoordiging

Alle gemeenten vaardigen een wethouder zorg of een burgemeester af als lid van het Algemeen Bestuur.

Het Algemeen Bestuur kiest uit hun midden weer – per basisteam – een wethouder zorg en een burgemeester als lid van het Dagelijks Bestuur. In 2018 werden de gemeenten die behoren tot het basisteam Dommelstroom vertegenwoordigd in het Dagelijks Bestuur door voorzitter burgemeester P. Verhoeven (Heeze-Leende) en wethouder P.J. Looijmans (Geldrop-Mierlo) namens de gemeenten die behoren tot het basisteam Dommelstroom.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

Stichting Bureau Inkoop- en aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB) te Oirschot

Doel en openbaar belang

Inkoopuitgaven maken een zeer groot deel uit van de jaarlijkse begroting. Door samenwerking kunnen gemeenten hun inkoop professionaliseren. Daarnaast vertaalt de kwaliteit van inkoop zich direct in de kwaliteit van producten, diensten en werken. Integer en efficiënt inkopen heeft een positieve uitstraling naar burgers, het bedrijfsleven en de eigen medewerkers. Goed ingerichte inkoopprocessen vergroten het vertrouwen van de samenleving in de manier waarop gemeenschapsgeld wordt besteed.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

De gewijzigde Aanbestedingswet 2012 (Aw 2012) laat voldoende ruimte over om eigen beleid te voeren op het gebied van inkopen en aanbesteden. Het inkoop- en aanbestedingsbeleid waarborgt de naleving van wet- en regelgeving, een doelmatige inkoop en bestuurlijke integriteit. Het inkoopbeleid gaat uit van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur: openheid, objectiviteit en zorgvuldigheid. Door gebruik te maken van objectieve voorwaarden, kunnen gemeenten de keuze voor een leverancier verantwoorden. Deze helderheid biedt ook voordelen voor ondernemers, die weten waar ze aan toe zijn.

Veranderingen en ontwikkelingen

Sinds 2013 hebben gemeenten te maken met de Aanbestedingswet 2012. Op 1 juli 2016 zijn de wijzigingen op de Aanbestedingswet 2012 in werking getreden. Hiermee zijn de nieuwe Europese aanbestedingsrichtlijnen opgenomen in de Nederlandse wetgeving. Door de wijzigingen in de Aanbestedingswet hebben we te maken gekregen met wijzigingen in de dagelijkse inkooppraktijk.

Risico's

Door deel te nemen aan BIZOB wordt het risico op juridische procedures door onjuiste inkoop- en aanbestedingstrajecten verkleind.

Afbreukrisico van geen deelname

De aansluiting bij BIZOB is een keuze voor continuïteit in organisatorische en personele zin voor de invulling van de inkoopfunctie. Naast het mislopen van de mogelijk gunstigere prijzen en/of hogere kwaliteit, ligt er een afbreukrisico op gebied van efficiencyverbetering, rechtmatigheid en een versterking van de expertise.

Alternatieven voor geen deelname

In plaats van aansluiting bij BIZOB kan ook gekozen worden voor het volledig intern invullen van de inkoopfunctie. Daarnaast kan een commercieel inkoopbureau worden ingehuurd om gelijksoortige ondersteuning te bieden.

Bestuurlijke betrokkenheid

Het verzorgingsgebied van BIZOB is ingedeeld in vijf clusters, te weten: 1. BOV en De Kempen; 2. Dommelvallei+ en A2; 3. Peelgemeenten; 4. Noordoost; 5. Overig, aangesloten organisaties niet zijnde gemeenten.

Bestuurlijke vertegenwoordiging

BIZOB is een stichting en wordt aangestuurd door de gemeenten. Vanuit elke aangesloten gemeente zit iemand in de Vergadering van Aangeslotenen. Het bestuur wordt gevormd door een afvaardiging van twee bestuurders per regio. Vanuit de Dommelvallei+ en A2 zijn dat burgemeester P. Verhoeven van Heeze-Leende en wethouder A. van Holstein van Waalre.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

Verbonden Partijen	Realisatie Eigen vermogen 2019	Realisatie Vreemd vermogen 2019	Realisatie Resultaat 2019	Prognose Eigen vermogen 2021	Prognose Vreemd vermogen 2021	Prognose Resultaat 2021	Bijdrage 2020	Bijdrage 2021
Gemeenschappelijke regeling								
Metropoolregio Eindhoven (MRE)	5.820.759	18.049.951	1.039.335	2.570.671	13.395.115	0	320.003	329.624
Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB)	2.429.098	3.413.049	914.557	1.890.098	3.136.867	0	227.304	251.812
Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)	6.886.932	39.485.492	646.870	4.772.932	33.071.248	0	1.081.684	1.107.107
Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Brabant Zuidoost (GGD)	2.864.124	14.879.253	212.560	3.143.000	12.418.000	0	408.154	775.945
Dienst Dommelvallei	399.000	4.271.000	553.699	360.000	5.042.000	0	5.503.576	5.600.000
Werkvoorziening de Dommel (WSD)	27.929.000	5.338.000	2.442.000	onbekend	onbekend	130.000	1.363.287	1.376.157
Reiniging Blink	nvt	4.787.000	nvt	nvt	onbekend	nvt	1.865.000	1.871.000
Vennootschappen en coöperaties								
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	4.887.000.000	144.802.000.000	163.000.000	onbekend	onbekend	onbekend	dividenduitkering opgeschort	onbekend
Brabant Water	665.384.000	479.546.000	29.508.000	onbekend	onbekend	onbekend	geen bijdrage	geen bijdrage
Stichtingen en verenigingen								
Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost	110.446	195.318	74.503	onbekend	onbekend	onbekend	5.603	onbekend
Bureau Inkoop en aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB)	868.255	956.731	401.499	onbekend	onbekend	3.719	155.988	162.792

Grondbeleid

Inleiding

Het grondbeleid en de grondexploitatie hebben een belangrijke invloed op -en samenhang met- de realisatie van de andere beleidsprogramma's van een gemeente. Daarnaast hebben het grondbeleid en de grondexploitatie een grote financiële impact op de algehele financiële huishouding van de gemeente. De eventuele financiële kansen en risico's zijn van belang voor de algemene financiële en reservepositie van de gemeente.

In deze paragraaf komen de achtergronden en algemene randvoorwaarden, aandachtspunten, uitgangspunten, kanttekeningen en risico's van het grondbeleid en de grondexploitaties van de gemeente Nuenen c.a. aan de orde.

Raadsbesluiten

De basis voor het huidige gemeentelijke grondbeleid en de grondexploitaties zijn de Nota Grondbeleid 2005-2012, de Nota Grondbeleid 2012-2018 en de Nota Grondbeleid 2019-2023. Daarnaast zijn de raadsbesluiten van "Ruimtebalans naar Masterplan" en "Prioritering projecten en grondexploitatie" uit 2005 relevant geweest voor (een groot deel van) de huidige grondexploitaties. Ook zijn vanaf 2006 tot en met heden diverse raadsbesluiten genomen (herijkingen grondexploitaties, jaarrekeningen, begrotingen, risicoanalyses, etc.), die van invloed zijn op de huidige actuele stand van het grondbeleid en de grondexploitaties.

In de Kadernota 2012 is vastgelegd om jaarlijks bij het opstellen van de jaarrekening de grondexploitaties te herzien. Ingeval sprake is van grote tussentijdse wijzigingen wordt de raad hierover separaat geïnformeerd c.q. wordt een voorstel met begrotingswijziging voorgelegd.

Sinds 2017 rapporteren we op een andere wijze over de projecten. Ten opzichte van de bij de jaarrekening herziene en vastgestelde exploitaties rapporteren we meerdere keren per jaar aan de raad op hoofdlijnen over de voortgang, de afwijkingen van grondexploitaties en de ontwikkelingen ten aanzien van de risico's.

Bij de begroting 2021 zijn de grondexploitaties niet herzien ten opzichte van de grondexploitaties behorende bij de jaarrekening 2019.

De meest recente raadsbesluiten zijn:

- Raadsbesluit juli 2019 "vaststelling Nota Grondbeleid 2019-2023";
- Raadsbesluit oktober 2019: "vaststelling subsidieverordening Sociale Volkshuisvesting 2019";
- Raadsbesluit november 2019 "vaststelling begroting 2020-2023";
- Raadsbesluit december 2019 "Kader grondprijzen en exploitatiebijdragen 2020";
- Raadsbesluit juli 2020 "vaststelling jaarrekening 2019";
- Raadsbesluit juli 2020 "vaststelling jaarrapportages grondexploitaties".

Bestemmingsreserves

De bestedingsplannen voor de bestemmingsreserves bovenwijkse voorzieningen, sociale volkshuisvesting, parkmanagement en groen voor rood zijn gereed en worden periodiek (parallel met de begroting en jaarrekening) geactualiseerd. Een van de herzieningen als gevolg van de gewijzigde voorschriften van het BBV betreft de "voeding" en waardering van de (gerealiseerde) voorzieningen in deze bestemmingsreserves. Te zijner tijd wordt u een financiële verordening voorgelegd, waarin de toerekening van bovenwijkse voorzieningen aan (actieve) grondexploitaties is opgenomen.

Voor de stand en prognose van deze bestemmingsreserves wordt verwezen naar de betreffende toelichting op de bestemmingsreserves in deze begroting.

Bovenwijkse voorzieningen

Met de stortingen (vanuit de diverse projecten) en rente groeit de reserve in de komende jaren. De bestedingen van deze bestemmingsreserve zijn de investeringen om de bovenwijkse voorzieningen, welke volgen en "veroorzaakt" worden door de uitvoering van de (woningbouw)projecten, te kunnen realiseren. De belangrijkste investering, die in de afgelopen jaren in dit kader is gerealiseerd, is de aanpassing en realisatie van de HOV2 - Europalaan. De komende jaren wordt vooral geïnvesteerd in waterverbindingen en verkeersplannen/mobiliteit.

Sociale volkshuisvesting

Met de stortingen (vanuit de diverse projecten) en rente groeit de reserve in de komende jaren. De bestedingen van deze bestemmingsreserve zijn projecten waarin sociale woningbouw(huur) wordt gerealiseerd en die een (financiële) bijdrage nodig hebben voor de haalbaarheid van de ontwikkeling. Deze reserve stimuleert de realisatie van sociale huurwoningen. In 2019 is de 'Subsidieverordening sociale volkshuisvesting 2019' door de raad vastgesteld. Private partijen die een sociale huurwoning toevoegen aan de voorraad kunnen een aanvraag indienen voor een subsidie (afdracht uit de bestemmingsreserve). Uit de aanvraag moet onder andere blijken dat de bijdrage nodig is om het project financieel haalbaar te maken.

Parkmanagement

Met de stortingen vanuit de ontwikkelingsprojecten van bedrijventerreinen en rente groeit ook deze reserve in de komende jaren. De bestedingen van deze bestemmingsreserve zijn om bijvoorbeeld parkmanagement op Eeneind II Zuid mogelijk te maken. Deze reserve heeft het doel om de kwaliteit en leefbaarheid van de Nuenense bedrijventerreinen in stand te houden en te verbeteren.

Groen voor rood

Met de bijdragen vanuit het project Nuenen West en de rente blijft deze reserve in de komende jaren groeien. De bestedingen van deze bestemmingsreserve zijn gericht op het verbeteren van het Dommeldal, dat als gevolg van de woningbouwontwikkeling Nuenen West een kwaliteitsimpuls moet te verkrijgen.

Financiële uitgangspunten: Besluit Begroting en Verantwoording

Conform de verslagleggingsvoorschriften van het BBV worden, op de balansdatum, voorzieningen gevormd voor bestaande risico's van te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten (art. 44, lid 1b). Deze voorschriften zijn van toepassing op de Bouwgronden in Exploitatie.

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

Er is nieuwe regelgeving voor de verslaggeving over de jaarcijfers van het grondbedrijf. In 2019 is de nieuwe notitie 'Grondbeleid in begroting en jaarverslaggeving juli 2019' uitgebracht door de commissie BBV. De 'Notitie grondexploitaties 2016' van de Commissie BBV en de veelheid aan vragen die naderhand zijn beantwoord over grondexploitatie en grondbeleid en daarmee samenhangende problematiek zijn vertaald in de nieuwe notitie. De notitie is zoveel mogelijk reeds vertaald in de actualisatie van de grondexploitaties en deze toelichting op het grondbeleid.

De grondexploitaties zijn ingedeeld conform het BBV. Er is een onderscheid gemaakt in Bouwgrond In Exploitatie (BIE) en nog 3 projecten die onder de rubriek Materieel Vast Actief op de balans worden verantwoord. (voorheen bekend als Niet In Exploitatie Genomen Gronden (NIEGG-projecten)).

Bouwgronden In Exploitatie (BIE)

Bouwgrond in exploitatie heeft in alle gevallen betrekking op grondexploitaties in de uitvoeringsfase. In het verleden is in de praktijk een veelheid aan grondontwikkeling gerelateerde projecten geschaard onder het begrip grondexploitaties. Vanuit het belang van eenduidigheid is in bovenstaande notitie van de Commissie BBV voor afbakening van het begrip bouwgrond in exploitatie en de hieraan toe te rekenen kosten gezorgd om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de bestaande regels zoals vastgelegd in de Wet ruimtelijke ordening.

Op basis daarvan is gekomen tot de definitie die binnen het BBV voor bouwgronden in exploitatie per 2016 geldt: gronden in eigendom van een gemeente, waarvoor de raad een grondexploitatiecomplex met een grondexploitatiebegroting heeft vastgesteld. Het startpunt van Bouwgrond in Exploitatie is zodoende het raadsbesluit met de vaststelling van het grondexploitatiecomplex, inclusief de grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de BIE geopend en kunnen kosten worden geactiveerd en bijgeschreven op de voorraadpositie op de balans.

Het betreft hier een (door de raad vastgestelde) grondexploitatie in "volle" uitvoering door of met medewerking van de gemeente.

Het begrip is van belang voor de wijze waarop het gemeentelijk eigendom wordt beoordeeld en opgenomen in de financiële administratie. Vervaardigingskosten van bouwrijp en woonrijp maken van de locatie worden geactiveerd ofwel bijgeschreven op het balansactief. Activering van de gemaakte kosten is acceptabel, omdat een grondexploitatie geen éénjarig proces is.

Is er sprake van een voorzienbaar negatief resultaat van de grondexploitatie, dan wordt dat verlies onmiddellijk genomen in de vorm van een voorziening. Is er echter sprake van een verwacht positief resultaat van de grondexploitatie, dan wordt het resultaat gewoonlijk genomen voor zover dat met voldoende zekerheid gerealiseerd is (tussentijdse winstneming) of bij voortdurende onzekerheid pas geheel aan het einde van het proces en bij afsluiting van de grondexploitatie (winstneming).

Materieel vast actief

Over de gronden die onder materiële vaste activa vallen kan worden gesteld dat deze grond een vaste bestemming heeft en niet in een transformatieproces zit. Dit geldt ook voor gronden die anticiperend en strategisch zijn aangekocht maar waarbij geen sprake is van gebiedsontwikkeling. Het gaat hierbij veelal om ondergrond van gebouwen, wegen, parken, pleinen of van land-/bosbouwgronden. De activering van alle soorten grond geschiedt in de eerste plaats steeds tegen (historische) verkrijgingsprijs en bijkomende kosten. Op grond wordt niet afgeschreven. Grond wordt wel afgewaardeerd tot de marktwaarde indien sprake is van een (duurzaam) lagere marktwaarde.

Verwachte resultaat grondexploitatie / project

Een grondexploitatie is geen statische, maar vooral een dynamische berekening van verwachte kosten en opbrengsten in combinatie met gerealiseerde kosten en opbrengsten. Het berekenen van een resultaat van een grondexploitatie is geen "exacte wetenschap" en betreft een modellering van de verwachte toekomstige situatie in het project.

Voor grondexploitaties met een verwacht negatief resultaat zijn en worden voorzieningen gevormd. Ieder jaar wordt, bij de jaarrekening, de vereiste omvang van de voorzieningen en het benodigde weerstandsvermogen bepaald. De voorziening voor een grondexploitatie met een verwacht negatief resultaat wordt gevormd op basis van het resultaat op de dan geldende datum van contante waarde. Uiteraard zijn ook de grondexploitaties en projecten met verwachte positieve resultaten "onder voorbehoud" en kunnen deze resultaten, voordat het project is afgerond, nog niet worden besteed. Deze positieve resultaten, en eventuele tussentijdse winstnemingen, zijn onder andere afhankelijk van de te realiseren verkopen van (bouwrijpe) grond.

Uit het oogpunt van doelmatigheid zal het college er naar streven om uitgaven, bedrijfseconomisch verantwoord, niet in een te vroeg stadium te doen en opbrengsten uit verkoop van bouwrijpe grond op het juiste tijdstip te realiseren.

Tenslotte worden bij de grondexploitaties ten behoeve van de jaarrekening jaarlijks risicoanalyses uitgevoerd. Door het kwantificeren van de belangrijkste kansen en risico's bij de projecten worden de benodigde weerstandscapaciteit en het gewenst weerstandsvermogen in beeld gebracht.

Tussentijdse winstnemingen

Conform de richtlijnen van het Besluit Begroten en Verantwoorden moet tussentijds winst genomen worden bij positieve grondexploitaties. Bij het stelsel van baten en lasten zoals geformuleerd in het BBV zijn het toerekeningbeginsel, het voorzichtigheidsbeginsel en het realisatiebeginsel essentiële uitgangspunten. Baten en lasten – en het daaruit voortvloeiende resultaat – moeten worden toegerekend aan de periode waarin deze zijn gerealiseerd. Bij meerjarige projecten betekent dit dat (de verwachte) winst niet pas aan het eind van het project als gerealiseerd moet worden beschouwd, maar gedurende de looptijd van het project tot stand komt en ook als zodanig moet worden verantwoord. Het verantwoorden van tussentijdse winst is daarmee geen keuze maar een verplichting die voortvloeit uit het realisatiebeginsel. Bij het bepalen van de tussentijdse winst is het wel noodzakelijk de nodige voorzichtigheid te betrachten.

Voor het bepalen van de tussentijdse winst is aansluiting gezocht bij een algemeen aanvaardbare methodiek (bedrijfsleven, fiscaal), waarbij rekening is gehouden met de bijzondere kenmerken van gemeentelijke grondexploitaties. De doelstelling van het gemeentelijk grondbeleid is immers niet primair gericht op het behalen van financieel rendement, maar op het bereiken van het gewenste voorzieningenniveau voor inwoners en bedrijven. De 'Percentage of Completion' methode voor de tussentijdse winstneming houdt rekening met de fase waarin de grondexploitatie, zowel wat betreft de opbrengsten als de kosten, verkeert.

Naar rato van de voortgang van het project wordt tussentijds winst verantwoord. Hierbij wordt voor wat betreft de berekeningsmethodiek en de planinhoudelijke uitgangspunten niet afgeweken van de grondexploitatie of herziening zoals deze tot en met het verslagjaar door de raad is vastgesteld. Dit wordt berekend naar de mate waarin kosten en opbrengsten zijn gerealiseerd per individuele grondexploitatie. Hiermee wordt de totale winst over de individuele grondexploitatie opgedeeld/toegerekend aan de reeds verkochte kavels. Indien nog geen gronden zijn verkocht is er dus nog geen sprake van gerealiseerde winst.

Daarnaast wordt bij de bepaling van de tussentijdse winst rekening gehouden met de risico's die specifiek samenhangen met de nog te realiseren kosten en opbrengsten van de individuele grondexploitaties. Voorbeelden hiervan zijn onzekerheden/risico's over de aanbesteding van een (of meer) infrastructurele voorziening(en), die in een grondexploitatie zijn opgenomen, (bouw- en woonrijp maken) of onzekerheden/risico's over de in de betreffende begrotingen van individuele grondexploitatie(s) opgenomen verwachtingen over afzetmogelijkheid of prijs van grond voor te bouwen vastgoed in een dynamisch marktsegment.

Parameters en uitgangspunten grondexploitaties

Rentelasten en –baten in een grondexploitatie

Op grond van de gewijzigde voorschriften vanuit het Besluit Begroting Verantwoording provincies en gemeenten (hierna BBV) is de rente voor de grondexploitaties herberekend, waarbij rekening is gehouden met de verhouding eigen vermogen en vreemd vermogen.

Grondprijsbeleid

De Nota Grondbeleid 2019-2023, die in juli 2019 door de raad is vastgesteld, bevatte geen wijzigingen in het grondprijsbeleid ten opzichte van de Nota Grondbeleid 2012-2018. Deze grondprijzen worden toegepast als kaders en voorwaarden voor de gemeentelijke uitgifte van (bouwrijpe) grond in (nieuwe) grondexploitaties en projecten. Deze grondprijzen worden jaarlijks gezien en indien nodig geactualiseerd (door een nieuw vast te stellen Kader Grondprijzen en Exploitatiebijdragen). In december 2019 zijn de grondprijzen geactualiseerd en herzien en vastgesteld door de gemeenteraad.

Woningbouwprogrammering

Bij de jaarrekening 2019 is een geactualiseerde woningbouwplanning in de grondexploitaties opgenomen.

De gemeente houdt vast aan deze woningbouwplanning en nieuwe projecten zijn alleen mogelijk wanneer aangetoond kan worden dat deze projecten van volkshuisvestelijk belang zijn voor de gemeente. Daarnaast wordt de bestaande woningvoorraad steeds belangrijker. Oude wijken worden aangepakt en verbeterd. Verduurzaming van deze bestaande woningen wordt steeds belangrijker.

Prognoses

Bij raadsbesluit van de vaststelling van de jaarrekening 2019 zijn de prognoses per grondexploitatie / project voor laatst vastgesteld. Zoals is afgesproken wordt eenmaal per jaar, bij het jaarverslag, nagegaan of de vastgestelde prognoses inclusief de daaraan ten grondslag liggende calculaties nog actueel zijn of moeten worden bijgesteld.

In onderstaande tabel zijn de resultaten van winstgevende en verlieslatende projecten getoond. De winstgevende projecten en de geprognosticeerde winstneming is uiteraard onder voorbehoud van bijvoorbeeld de daadwerkelijke realisatie van grondverkoop in de projecten.

prjct nr		Exploitatieopzet vastgesteld in jaarrekening 2019				Exploitatieopzet incl. BBV-voorschriften bij begroting 2021			Actuele realisatie t/m 2019		
		Exploitatie-kosten	Exploitatie-opbrengsten	Exploitatie resultaat eindwaarde	Nog te nemen resultaat eindwaarde	Exploitatie-kosten	Exploitatie-opbrengsten	Exploitatie-resultaat	Exploitatie-kosten	Exploitatie-opbrengsten	Exploitatie-resultaat
	Bougrond In Exploitatie (BIE)										
4	Luistruik	25.328.990	-28.018.793	-2.689.803	-2.689.803	26.255.019	-28.018.793	-1.763.774	25.052.035	-22.918.793	2.133.242
5b	Emmastraat	543.062	-550.000	-6.938	-6.938	542.994	-550.000	-7.006	383.847	0	383.847
5c	Wederikdreef	416.538	-807.500	-390.962	-390.962	416.694	-807.500	-390.806	116.080	0	116.080
19	Eeneind II Zuid	10.919.849	-10.939.674	-19.825	-19.825	10.718.710	-10.878.846	-160.136	9.976.396	-10.437.774	-461.378
20	Eeneind West	23.400.230	-27.292.406	-3.892.176	-3.892.176	23.397.700	-27.292.406	-3.894.706	20.547.660	-4.010.791	16.536.869
26	Eeneind Oost	4.265.798	-5.451.913	-1.186.115	-1.186.115	4.173.235	-5.453.124	-1.279.889	4.022.325	-4.419.069	-396.744
80	Gerwen ZO	1.473.788	-2.090.206	-616.418	-616.418	2.003.654	-2.086.789	-83.135	1.412.288	-2.085.962	-673.674
34	Kapperdoes	2.829.989	-3.412.000	-582.011	-582.011	2.889.903	-3.412.000	-522.097	2.765.952	-3.110.000	-344.048
Resultaat winstgevende projecten		69.178.244	-78.562.492	-9.384.248	-9.384.248	70.397.909	-78.499.458	-8.101.549	64.276.583	-46.982.389	17.294.194

		Exploitatieopzet vastgesteld in jaarrekening 2019				Exploitatieopzet incl. BBV-voorschriften bij begroting 2021			Actuele realisatie t/m 2019		
		Exploitatie-kosten	Exploitatie-opbrengsten	Exploitatie resultaat eindwaarde	CW verlies	Exploitatie-kosten	Exploitatie-opbrengsten	Exploitatie-resultaat	Exploitatie-kosten	Exploitatie-opbrengsten	Exploitatie-resultaat
Verlieslatende projecten binnen BIE											
14	Nuenen West	81.405.519	-77.826.503	3.579.016	2.659.261	81.315.147	-77.826.503	3.488.644	74.839.860	-15.485.552	59.354.308
Resultaat verlieslatende projecten		81.405.519	-77.826.503	3.579.016	2.659.261	81.315.147	-77.826.503	3.488.644	74.839.860	-15.485.552	59.354.308

Financiële begroting

Overzicht van baten en lasten

Programma's

Bedragen x €1.000

Programma's	Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma 1. Bestuur, Samenwerking & Dienstverlening	342	2.451	-2.110	341	2.398	-2.058	341	2.395	-2.054	341	2.395	-2.054
Programma 2. Veiligheid & Handhaving	155	2.258	-2.103	55	2.198	-2.143	55	2.092	-2.037	55	2.092	-2.037
Programma 3. Werk (participatie), Zorg & Jeugd	5.534	20.671	-15.137	5.534	20.659	-15.125	5.490	20.658	-15.168	5.490	20.687	-15.196
Programma 4. Verenigingen & Accommodaties	285	2.911	-2.626	285	2.909	-2.625	265	3.073	-2.809	265	3.063	-2.798
Programma 5. Wonen & Leefomgeving	8.193	9.732	-1.539	5.118	6.520	-1.402	5.159	6.594	-1.435	5.139	6.697	-1.557
Programma 6. Ruimtelijk beheer, Milieu & Verkeer	5.053	8.811	-3.758	5.144	9.032	-3.888	5.243	9.279	-4.036	5.344	9.764	-4.419
Programma 7. Economie, Toerisme & Recreatie	57	1.245	-1.189	57	1.269	-1.213	57	1.641	-1.584	57	1.639	-1.582
Totaal	19.619	48.081	-28.462	16.534	44.987	-28.453	16.609	45.732	-29.123	16.691	46.336	-29.644

Algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x €1.000

Algemene dekkingsmiddelen	Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Algemene uitkering	30.134	0	30.134	30.648	0	30.648	31.274	0	31.274	31.927	0	31.927
Dividenden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lokale heffingen	6.241	214	6.027	6.435	214	6.222	6.635	214	6.422	6.841	214	6.627
Overige algemene dekkingsmiddelen	0	300	-300	0	583	-583	0	1.345	-1.345	0	1.204	-1.204
Treasury	197	195	3	160	157	3	120	117	3	79	76	3
Totaal	36.572	708	35.864	37.243	954	36.289	38.029	1.676	36.353	38.847	1.494	37.353

Onvoorzien, overhead en Vpb

Bedragen x €1.000

Onvoorzien, overhead en Vpb	Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Onvoorzien	0	192	-192	0	192	-192	0	192	-192	0	192	-192
Overhead	26	7.354	-7.327	24	7.221	-7.197	21	7.273	-7.252	21	7.385	-7.364
Totaal	26	7.546	-7.520	24	7.414	-7.390	21	7.466	-7.445	21	7.578	-7.557

Geraamd totaal saldo van baten en lasten

Bedragen x €1.000

Geraamd totaal saldo van baten en lasten	Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Totaal saldo van baten en lasten	56.217	56.335	-118	53.801	53.354	447	54.660	54.874	-215	55.560	55.407	153
Totaal	56.217	56.335	-118	53.801	53.354	447	54.660	54.874	-215	55.560	55.407	153

Beoogde toevoegingen en onttrekkingen reserves

Bedragen x €1.000

Programma	Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Mutaties programma 1	149	0	149	157	0	157	20	0	20	0	0	0
Mutaties programma 4	737	700	37	37	0	37	234	0	234	234	0	234
Mutaties programma 5	100	194	-94	100	194	-94	100	194	-94	100	194	-94
Mutaties programma 6	61	0	61	196	125	71	81	0	81	61	0	61
Mutaties programma 7	67	0	67	67	0	67	183	0	183	183	0	183
Totaal	1.114	894	220	557	319	238	618	194	424	578	194	384

Geraamd resultaat

Bedragen x €1.000

Geraamd resultaat	Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Resultaat	57.331	57.229	102	54.358	53.673	685	55.278	55.069	209	56.138	55.601	537
Resultaat	57.331	57.229	102	54.358	53.673	685	55.278	55.069	209	56.138	55.601	537

Toelichting overzicht van baten en lasten

De toelichting op het overzicht van baten en lasten bestaat uit drie onderdelen: de analyse van het overzicht van baten en lasten, het overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten en het overzicht beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.

In de analyse van het overzicht van baten en lasten worden de verschillen toegelicht tussen het saldo van de baten en lasten in het jaar 2021 van deze begroting (2021 nieuw) en het jaar 2021 van de primaire meerjarenbegroting 2020-2023 (2021 oud). Die verschillen omvatten dus zowel begrotingswijzigingen met structurele gevolgen die al zijn vastgesteld bij raadsbesluiten in 2020, als de financiële aanpassingen die in deze begroting worden voorgesteld.

Bedragen x € 1.000

Toelichting verschillen per programma

Programma 1. Bestuur, Samenwerking & Dienstverlening

1. Bestuur, Samenwerking & Dienstverlening	
Begroting 2021 nieuw	-9.289
Begroting 2021 oud	-9.044
Verklaring van het verschil	-245
Begrotingswijzigingen 2020 en actualisatie investeringen e.d.	564
Aanpassingen bestaand beleid: zie programma 1	-795
Ombuigingen: zie programma 1	39
Gevolgen coronacrisis: zie programma 1	-53
Totaal	-245

Programma 2. Veiligheid & Handhaving

2. Veiligheid & Handhaving	
Begroting 2021 nieuw	-2.103
Begroting 2021 oud	-1.984
Verklaring van het verschil	-119
Begrotingswijzigingen 2020 en actualisatie investeringen e.d.	-108
Aanpassingen bestaand beleid: zie programma 2	12
Ombuigingen: zie programma 2	2
Gevolgen coronacrisis: zie programma 2	-25
Totaal	-119

Programma 3. Werk (participatie), Zorg & Jeugd

3. Werk (participatie), Zorg & Jeugd	
Begroting 2021 nieuw	-15.137
Begroting 2021 oud	-14.832
Verklaring van het verschil	-305
Begrotingswijzigingen 2020 en actualisatie investeringen e.d.	-181
Aanpassingen bestaand beleid: zie programma 3	-88
Ombuigingen: zie programma 3	27
Gevolgen coronacrisis: zie programma 3	-63
Totaal	-305

Programma 4. Verenigingen & Accommodaties

4. Verenigingen & Accommodaties	
Begroting 2021 nieuw	-2.589
Begroting 2021 oud	-2.484
Verklaring van het verschil	-105
Begrotingswijzigingen 2020 en actualisatie investeringen e.d.	-54
Aanpassingen bestaand beleid: zie programma 4	-47
Aanpassingen nieuw beleid: zie programma 4	-24
Ombuigingen: zie programma 4	20
Totaal	-105

Programma 5. Wonen & Leefomgeving

5. Wonen & Leefomgeving	
Begroting 2021 nieuw	-1.634
Begroting 2021 oud	-1.610
Verklaring van het verschil	-24
Begrotingswijzigingen 2020 en actualisatie investeringen e.d.	2
Aanpassingen bestaand beleid: zie programma 5	-12
Ombuigingen: zie programma 5	36
Gevolgen coronacrisis: zie programma 5	-50
Totaal	-24

Programma 6. Ruimtelijk beheer, Milieu & verkeer

6. Ruimtelijk beheer, Milieu & Verkeer	
Begroting 2021 nieuw	-3.697
Begroting 2021 oud	-3.430
Verklaring van het verschil	-267
Begrotingswijzigingen 2020 en actualisatie investeringen e.d.	-197
Aanpassingen bestaand beleid: zie programma 6	-81
Ombuigingen: zie programma 6	11
Totaal	-267

Programma 7. Economie, Toerisme & Recreatie

7. Economie, Toerisme & Recreatie	
Begroting 2021 nieuw	-1.121
Begroting 2021 oud	-1.137
Verklaring van het verschil	16
Begrotingswijzigingen 2020 en actualisatie investeringen e.d.	28
Aanpassingen bestaand beleid: zie programma 7	-45
Ombuigingen: zie programma 7	33
Totaal	16

Programma 8. Financiën en belastingen

8. Financiën en belastingen	
Begroting 2021 nieuw	35.570
Begroting 2021 oud	34.521
Verklaring van het verschil	1.049
Begrotingswijzigingen 2020 en actualisatie investeringen e.d.	-113
Aanpassingen bestaand beleid: zie programma 8	972
Gevolgen coronacrisis: zie programma 8	190
Totaal	1.049

Overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten

Als per jaarschijf van de meerjarenraming de structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht. Hiervoor is het van belang dat uit de begroting duidelijk blijkt welke geraamde baten en lasten structureel van aard zijn en welke incidenteel. Het structureel begrotingssaldo kan alleen bepaald worden door het begrotingssaldo te zuiveren van incidentele baten en lasten. Het overzicht van incidentele baten en lasten is hierbij een belangrijk overzicht. De incidentele posten boven > € 25.000,- worden onder het overzicht toegelicht.

Incidentele baten en lasten	2021		2022		2023		2024	
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Programma 1 Bestuur, Samenwerking & Dienstverlening								
Procescoördinator zaakgericht werken		45.851						
Incidentele I&A kosten		148.740		156.599		19.618		
Wachtgelden		51.576		713				
Budget voor implementatie digitale participatie		10.000						
Vernieuwing software sociaal domein (projectleiding Dienst Dommelvallei)		33.000						
Programma 2 Veiligheid & Handhaving								
Budget gebiedsgerichte aanpak met probleemgerichte inzet in wijken en bedrijventerreinen		77.600		77.600				
Regiofunctionaris Basisteam ondermijning Dommelstroom		20.240		20.240				
Programma 3 Werk (participatie), Zorg & Jeugd								
Project huisvesting vergunninghouders en urgente gevallen (t/m 2027)		10.000		10.000		10.000		10.000
Nota vrijwilligersbeleid		12.200		12.200		12.200		12.200
Programma 4 Verenigingen & Accommodaties								
Lokaal sportakkoord	20.000	43.680	20.000	43.680				
Programma 5 Wonen & Leefomgeving								
Opstellen omgevingsvisie en -plan		60.000						
Opstellen groenstructuurplan en bosbeheerplan				20.000				
Tijdelijk extra budget onderhoud woonwagenlocaties		50.000		25.000				
Vereniging Woonwagenbelangen Nuenen C.A.		10.000						
WRO		10.000						
Project Dommeldal (uit reserve groen voor rood)		100.000		100.000		100.000		100.000
Programma 6 Ruimtelijk beheer, Milieu & Verkeer								
Verkoop openbaar groen	170.000		170.000		170.000		170.000	
Onderzoek fietspad Nederwetten - Soeterbeek		15.000						
Medewerker beleidsuitvoering duurzaamheid (voor 4 jaar)		68.435		68.435		68.435		
Uitvoeringsbudget duurzaamheid (voor 4 jaar)		50.000		50.000		50.000		
Wegenlegger								40.000
Programma 7 Economie & Toerisme								
Opstellen cultuurhistorische waardekaart Nuenen		15.000						
Erfgoedbeleid				5.000				
Programma 8 Financiën & Belastingen								
Post onvoorzien		143.225		143.225		143.225		143.225
Incidentele mutaties reserves								
Programma 1 Bestuur, Samenwerking & Dienstverlening								
Onttrekking bestemmingsreserve I&A	148.740		156.599		19.618			
Programma 4 Verenigingen & Accommodaties								

Renovatie sporthal De Hongerman: storting in dekkingsreserve, onttrekking aan algemene reserve	700.000	700.000						
Programma 5 Wonen & Leefomgeving								
Onttrekking reserve groen voor rood project Dommeldal	100.000		100.000		100.000		100.000	
Totaal	1.138.740	1.674.547	446.599	732.692	289.618	403.478	270.000	305.425
Incidenteel saldo baten en lasten		-535.807		-286.093		-113.860		-35.425
Totaal saldo meerjarenraming incl. beleidsaanpassingen		101.847		684.833		209.097		536.670
Begrotingssaldo structureel		637.654		970.926		322.957		572.095
Onderuitputting kapitaallasten		309.000		346.000		252.000		82.000
Begrotingssaldo structureel definitief		328.654		624.926		70.957		490.095
+/- is voordeel, -/- is nadeel								

Toelichtingen bedragen groter dan € 25.000,-:*Procescoördinator zaakgericht werken:*

Voor het project zaakgericht werken is een coördinator nodig tot najaar 2021.

I&A kosten:

De I&A kosten die we via de bijdrage aan de GR Dienst Dommelvallei betalen, worden betaald uit de bestemmingsreserve I&A van onze gemeente. Een onttrekking uit een reserve moet altijd als incidenteel worden aangemerkt. De dekking uit de reserve staat onderaan de tabel.

Wachtgelden:

De begrote wachtgelden eindigen begin 2022.

Vernieuwing software sociaal domein:

Er moet in 2021 projectleiding (binnen Dienst Dommelvallei) worden ingehuurd omdat eind 2021 nieuwe software voor het sociaal domein moet zijn ingericht.

Budget gebiedsgerichte aanpak met probleemgerichte inzet in wijken en bedrijventerreinen:

Dit budget heeft de raad bij de programmabegroting 2019-2022 voor 4 jaar beschikbaar gesteld.

Regiofunctionaris Basisteam ondermijning Dommelstroom:

Betreft regionale afspraken, het project loopt 4 jaar.

Project huisvesting vergunninghouders en urgente gevallen:

In het raadsvoorstel Huisvesting, inburgering en participatie van vergunninghouders (juli 2017) is een investeringskrediet beschikbaar gesteld en daarnaast een exploitatiebudget voor 10 jaar. Het project loopt dus tot en met 2027.

Nota vrijwilligersbeleid:

Met de nota vrijwilligersbeleid 2020 wordt voor 2021 tot en met 2026 een impuls gegeven met 6 jaar lang € 12.200,-.

Lokaal sportakkoord:

Via een participatietraject met verenigingen is een Lokaal Sportakkoord opgesteld. Om hier vervolgens uitvoering aan te kunnen geven is budget opgenomen voor een sportfunctionaris bij de LEVgroep voor 2 jaren.

Opstellen omgevingsvisie en -plan:

De omgevingsvisie wordt uitgewerkt in omgevingsprogramma's en een omgevingsplan. In de eerste jaren is hiervoor extra budget benodigd, vanaf 2022 wordt het opstellen van omgevingsplannen binnen het huidige budget van bestemmingsplannen uitgevoerd.

Tijdelijk extra budget onderhoud woonwagencaties:

Tot het moment van overdracht naar Helpt Elkander moeten wij als goed verhuurder onderhoud uitvoeren.

Project Dommeldal:

Gedurende een aantal jaren worden projecten in het Dommeldal uitgevoerd ten laste van de bestemmingsreserve groen voor rood. Een onttrekking uit een reserve moet altijd als incidenteel worden aangemerkt. De dekking uit de reserve staat onderaan de tabel.

Verkoop openbaar groen:

Verkoopbaten openbaar groen worden altijd aangemerkt als incidentele baten, omdat een stuk grond maar eenmaal verkocht kan worden. Wel verwachten wij dat dit nog jaren doorloopt.

Medewerker beleidsuitvoering duurzaamheid:

Voor duurzaamheid worden projecten opgezet met een duur van 4 jaar (tot en met 2023).

Uitvoeringsbudget duurzaamheid:

Voor duurzaamheid worden projecten opgezet met een duur van 4 jaar (tot en met 2023).

Post onvoorzien:

Deze post wordt jaarlijks opgenomen in de begroting en kan worden ingezet als incidentele dekking voor onvoorzien uitgaven.

Onderuitputting kapitaallasten:

Een gemeente moet de volledige jaarlijkse lasten die voortvloeien uit investeringen op kunnen vangen binnen de (meerjaren)begroting. Conform ons afschrijvingsbeleid starten de afschrijvingslasten in het jaar na ingebruikname van de investering. De geraamde kapitaallasten in het jaar van investering merken wij voor 50% aan als een incidenteel voordeel, overeenkomstig het toezichtskader van de provincie. Deze 'correctie' begroten wij niet feitelijk, maar brengen wij extracomptabel in mindering bij de presentatie van de structurele begrotingssaldi. Hiermee laten wij zien dat wij de volledige jaarlijkse lasten van de geraamde investeringen op kunnen vangen binnen een structureel sluitende (meerjaren)begroting.

Overzicht beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Omschrijving	2021		2022		2023		2024	
	Toevoeg.	Onttrek.	Toevoeg.	Onttrek.	Toevoeg.	Onttrek.	Toevoeg.	Onttrek.
Bestemmingsreserves								
Bouwgrond: bovenwijkse voorzieningen	50.000	0	50.000	0	50.000	0	50.000	0
Bouwgrond: fonds sociale volkshuisvesting	125.000	0	125.000	0	125.000	0	125.000	0
Begraafplaats Oude Landen	19.184	0	19.269	0	19.355	0	19.440	0
Totaal bestemmingsreserves	194.184	0	194.269	0	194.355	0	194.440	0
Dekkingsreserves								
Dekkingsreserve reconstr. aansl. Nuenen Z-W op A270	0	7.667	0	7.667	0	7.667	0	7.667
Dekkingsreserve HOV2	0	2.884	0	2.884	0	2.884	0	2.884
Dekkingsreserve onderzoek bereikbaarheidsakkoord	0	19.986	0	19.986	0	19.986	0	0
Dekkingsreserve ecologische verbindingzone Hooidonk	0	1.800	0	1.800	0	1.800	0	1.800
Dekkingsreserve hybrideveld RKGSV Gerwen	0	14.230	0	14.230	0	14.230	0	14.230
Dekkingsreserve onderzoek mobiliteitsprojecten	0	36.000	0	36.000	0	36.000	0	36.000
Dekkingsreserve renovatie Hongerman	0	0	0	0	0	220.000	0	220.000
Dekkingsreserve renovatie Klooster	0	63.728	0	63.728	0	63.728	0	63.728
Dekkingsreserve calamiteitenpad Esrand	0	3.680	0	3.680	0	3.680	0	3.680
Dekkingsreserve sportvloer Hongerman	0	22.949	0	22.949	0	0	0	0
Dekkingsreserve Klooster nieuwe stijl	0	0	0	0	0	115.773	0	115.773
Dekkingsreserve snelheidsremmende maatregelen Boord	0	0	0	2.720	0	2.720	0	2.720
Dekkingsreserve regenwaterafvoer Nuenen-West zuidzijde	0	0	0	0	0	10.000	0	10.000
Totaal dekkingsreserves	0	172.924	0	175.644	0	498.468	0	478.482
Totaal	194.184	172.924	194.269	175.644	194.355	498.468	194.440	478.482

Uiteenzetting van de financiële positie

Geprognosticeerde balans

Bedragen x € 1.000

Activa	1-1-2021	1-1-2022	1-1-2023	1-1-2024	1-1-2025
Vaste activa					
Immateriële vaste activa	476	448	349	251	229
Materiële vaste activa	53.202	59.581	74.825	84.146	89.177
Financiële vaste activa	3.006	2.604	2.183	1.744	1.284
Totaal Vaste activa	56.684	62.632	77.357	86.140	90.690
Vlottende activa					
Voorraden	37.713	32.213	28.930	26.313	23.622
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	9.268	8.730	8.730	8.730	8.730
Liquide middelen	1.411	1.411	1.411	1.411	1.411
Overlopende activa	3.972	3.972	3.972	3.972	3.972
Totaal Vlottende activa	52.365	46.326	43.043	40.427	37.735
Totaal Activa	109.049	108.958	120.400	126.566	128.425

Passiva	1-1-2021	1-1-2022	1-1-2023	1-1-2024	1-1-2025
Vaste passiva					
Eigen vermogen	36.775	37.138	36.424	36.328	36.647
Voorzieningen	9.301	8.604	8.427	8.334	8.373
Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer	50.134	50.377	62.710	69.065	70.566
Totaal Vaste passiva	96.210	96.119	107.561	113.727	115.586
Vlottende passiva					
Netto-vlottende schulden, met een rente typische looptijd korter dan één jaar	7.522	7.522	7.522	7.522	7.522
Overlopende passiva	5.317	5.317	5.317	5.317	5.317
Totaal Vlottende passiva	12.839	12.839	12.839	12.839	12.839
Totaal Passiva	109.049	108.958	120.400	126.566	128.425

De raming "Netto-vlottende schulden" is inclusief de financieringsbehoefte.

EMU-saldo

Voor de jaren 2021 tot en met 2024 is de EMU-tekortruimte voor Rijk en decentrale overheden voorgesteld op -0,4% BBP en voor de gemeenten -0,27% BBP. In de septembercirculaire 2020 is informatie opgenomen over de ontwikkeling en individuele referentiewaardes. De individuele EMU-referentiewaarde betreft geen norm, maar een indicatie. De individuele referentiewaarde (* € 1.000) voor Nuenen is voor 2021 € 2.406.

De individuele overheden (gemeenten, provincies en waterschappen) verstrekken onderstaande gegevens jaarlijks aan het CBS. Indien hieruit blijkt dat op macroniveau het EMU-saldo overschreden wordt, zullen de gemeenten, provincies en waterschappen hierover worden geïnformeerd.

Met het hieronder opgenomen EMU-overzicht wordt inzage gegeven in de geldstromen op kasbasis binnen de begroting.

Bedragen x € 1.000

	Omschrijving	2020	2021	2022
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	-436	-118	447
2	Mutatie (im)materiële vaste activa	-	-	-
		5.805	8.742	16.485
3	Mutatie voorzieningen	-651	-696	-177
4	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	6.813	5.500	3.282
5	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0
	EMU-saldo	-78	-	-
			4.057	12.932

Jaarlijks terugkerende arbeidskosten

Conform het BBV moet een overzicht van jaarlijks terugkerende arbeidskosten worden opgenomen. In de tabel hieronder zijn alle vormen van aan de arbeidsrelatie verbonden salarissen en (rechten op) uitkeringen meegenomen.

Hierbij zijn de volgende vormen te onderscheiden:

- Beloningen tijdens het dienstverband: het salaris (inclusief vakantiegeld en eindejaarsuitkering) van het personeel in dienst. Vanwege het ontbreken van een dienstverband zijn hierbij de raadsleden niet meegenomen.
- Uitkeringen bij ontslag: afkoopsommen.
- Pensioentoezeggingen: (wethouders-)pensioenen, wachtgeld en (verzekerings-)premies.
- Afvloeiingsregelingen: non-actieven en tijdelijke loondoorbetaling.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2021	2022	2023	2024
Beloningen tijdens het dienstverband	7.845	7.845	7.844	7.863
Uitkeringen bij ontslag	0	0	0	0
Pensioentoezeggingen	168	88	67	67
Afvloeiingsregelingen	49	0	0	0
Totaal	8.062	7.933	7.911	7.930

Overzicht van investeringen

Het overzicht van investeringen bestaat uit 2 delen, om aan te sluiten bij de Financiële verordening 2017. In het 1e overzicht staan de investeringen waarvoor later nog nader uitgewerkte voorstellen worden voorgelegd aan de raad. In het 2e overzicht de investeringen die bestaand beleid zijn of van geringe omvang. De investeringskredieten voor 2021 worden meteen beschikbaar gesteld bij het vaststellen van de begroting (beslispunt 4). Over de uitvoering van alle investeringen leggen wij verantwoording af in de jaarrekening.

De kapitaallasten voor alle investeringen zijn wel opgenomen in de meerjarenbegroting, zodat er financieel rekening mee is gehouden.

Nog aan raad voor te leggen investeringen	Afschrijf- termijn	Beschikbaar	Investering				Totaal	Kapitaallasten			
			t/m 2020	2021	2022	2023		2024	2021	2022	2023
4. Verenigingen & Accommodaties		t/m 2020	2021	2022	2023	2024	Totaal	2021	2022	2023	2024
Renovatie sporthal De Hongerman	25	300.000	700.000	4.500.000			5.500.000	ten laste van reserve			
Aanpassing MFA D'n Heuvel/corridor/gymzaal	25	130.000	400.000				530.000		23.744	23.638	23.532
5. Wonen & Leefomgeving		t/m 2020	2021	2022	2023	2024	Totaal	2021	2022	2023	2024
Renovatie woonwagenlocatie Kremersbos	25		830.000	830.000			1.660.000	0	4.150	74.700	74.368
Renovatie woonwagenlocatie/ aanschaf woonwagens Bosweg	25			1.500.000	1.400.000		2.900.000	0	0	7.500	130.500
6. Ruimtelijk beheer, Milieu & Verkeer		t/m 2020	2021	2022	2023	2024	Totaal	2021	2022	2023	2024
Reconstructie Smits van Oyenlaan (onderdeel bundelroutes)	25				10.000.000		10.000.000	0	0	0	225.000
Reconstructie Smits van Oyenlaan subsidie	25				-5.000.000		-5.000.000	netto berekend			
Aanleg tunnel Collse Hoefdijk onder spoor	60			1.000.000	1.000.000	14.000.000	16.000.000	0	0	0	0
Aanleg tunnel Collse Hoefdijk onder spoor - subsidie	60			-500.000	-500.000	-7.000.000	-8.000.000	netto berekend			
Aanleg tunnel Collse Hoefdijk onder spoor (deel ten laste van reserve bovenwijken #)	60			-500.000	-500.000		-1.000.000	netto berekend			
Arnold Pootlaan	25				850.000		850.000	0	0	0	38.250
Verbetering fietsverbinding Lyndakkers - Oude Kerkdijk, tlv riolering	25	20.000		420.000			440.000	ten laste van voorziening riolering			
Verbetering fietsverbinding Lyndakkers - Oude Kerkdijk, fietsstraat	25			273.000			273.000	0	0	12.285	12.230
Opstellen gebiedsvisie Nuenen-zuid (o.m. tbv fietsverbinding Lyndakkers *)	5		40.000				40.000	0	8.200	8.200	8.200
Reconstructie Soeterbeekseweg *)	25		30.000	490.000	460.000		980.000	0	150	2.600	44.100
Reconstructie Arendhof (tlv riolering)	25			15.000	355.000		370.000	ten laste van voorziening riolering			
Herinrichting Papenvoort - Houtrijk - Van Goghkerkje tlv riolering	25	50.000	170.000	170.000			390.000	ten laste van voorziening riolering			
Herinrichting Papenvoort - Houtrijk - Van Goghkerkje (relatie met WvVG)	25	30.000	177.000	100.000			307.000	150	885	9.315	9.232
Herinrichting Papenvoort - Houtrijk - Van Goghkerkje (tlv bovenwijken #)	25		-100.000				-100.000	netto berekend			

Aanpassen verkeerssituatie Beekstraat (relatie met WvVG)	25			140.000			140.000	0	0	6.300	6.272
Herinrichting Park en Vijver gemeentehuis (relatie met WvVG)	40	50.000			445.000		495.000	0	0	0	14.350
Herinrichting Park, Parkstraat en omg. (uit riolering)	60			100.000			100.000	ten laste van voorziening riolering			
Herinrichting Park, Parkstraat en omg. (relatie met WvVG)	25			730.000			730.000	0	0	26.100	25.984
Herinrichting Park, Parkstraat en omg. (relatie met WvVG) (tlv bovenwijken #)	25			-150.000			-150.000	netto berekend			
Herinrichting Park, binnengebied (relatie met WvVG)	25			460.000			460.000	0	0	20.700	20.608
Herinrichting Kerkakkers, Polder, 2e ontsluiting	25	75.000		775.000			850.000	0	375	38.250	38.080
Rioolmaatregelen Opwettenseweg (tlv riolering)	60		320.000				320.000	ten laste van voorziening riolering			
Verbeteren regenwaterafvoer Eeneind 2 (uit vz riolering)	60				1.050.000		1.050.000	ten laste van voorziening riolering			
Verbeteren regenwaterafvoer Eeneind 2 (uit alg. mid.)	25				250.000		250.000	0	0	0	11.250
Reconstructie Refeling, incl. verkeersveiligheidsmaatregelen (top 16)	25				660.000		660.000	0	0	0	29.700
Fietsverbinding Nuenen Oost-West (fietsstraat vanaf Opetersepad via Mezenlaan tot Lyndakkers)	25				300.000		300.000	0	0	0	13.500
Inprikkers fietsverbinding centrum Oost (Papenvoort – Berg) en Noord (Langlaar Papenvoort) (excl. riolering)	25			300.000			300.000	0	0	13.500	13.440
Meerijlaan; downgraden auto / upgraden fiets	25			pm			0	0	0	0	0
Van Goghstraat tussen busbaan en Van Goghplein	25			651.000			651.000	0	0	29.295	29.165
Onderzoek station Eeneind	5					50.000	50.000	0	0	0	0
Aanbrengen bermbeveiliging Collse Hoefdijk	25					200.000	200.000	0	0	0	0
Totalen		655.000	2.567.000	11.304.000	10.770.000	7.250.000	32.546.000	150	37.504	272.383	767.761

*) Deze investeringen worden nog aan de raad voorgelegd, maar wel wordt voorgesteld het voorbereidingskrediet in 2021 direct beschikbaar te stellen.

#) Deze investeringen komen uit het Bestedingenplan van bestemmingsreserve bovenwijkse voorzieningen. De investeringen vloeien veelal voort uit verplichtingen verbonden aan de bouwprojecten en worden gedekt uit de fondsafdrachten. Momenteel is de reserve bovenwijkse voorzieningen niet toereikend om alle geplande investeringen te kunnen doen. Het moment van aanvragen van het investeringskrediet zal mede afhankelijk zijn van de ontwikkeling van deze reserve.

Direct beschikbaar gestelde investeringen	Afschrijf- termijn	Beschikbaar	Investing				Totaal	Kapitaallasten			
			2021	2022	2023	2024		2021	2022	2023	2024
1. Bestuur, Samenwerking & Dienstverlening		t/m 2020									
Bestelbus (2x)	5		130.000				130.000	0	26.650	26.520	26.390
Auto's werf piket/toezicht (2x)	5				65.000		65.000	0	0	0	13.325
Aanhanger werf	5			15.000			15.000	0	0	3.075	3.060
Plateau-aanhanger	5					6.000	6.000	0	0	0	0
Vrachtwagen werf	5				215.000		215.000	0	0	0	22.575
Containers werf 2023	7				15.000		15.000	0	0	0	1.575
Containers werf 2024	7					6.000	6.000	0	0	0	0
Auto handhaving	5					34.000	34.000	0	0	0	0
Verkiezingsborden	7		7.500				7.500	0	1.109	1.104	1.098
4. Verenigingen & Accommodaties		t/m 2020									
EMK Leunhekwerc	10		5.440				5.440	0	571	568	568
EMK Ballenvanger	10		3.200				3.200	0	336	334	334
EMK Dug-out	10		5.000				5.000	0	525	523	523
RKGSV toplaag renovatie	15		26.370				26.370	0	1.890	1.881	1.881
RKGSV leunhekwerc	10		2.640				2.640	0	277	276	276
RKVV Drainage en toplaag voetbalveld	15		44.000				44.000	0	3.153	3.139	3.139
RKVV elementverharding incl. fundering	15		3.330				3.330	0	239	238	238
Lissevoort hockey slagplanken hout	10			3.660			3.660	0	0	384	384
Lissevoort hockey elementverharding incl fundering verv	15			7.270			7.270	0	0	521	521
EMK elementverharding incl fundering	15			3.740			3.740	0	0	268	268
EMK hekwerc terreinafrastering	15			16.800			16.800	0	0	1.204	1.204
NKV elementverharding vervangen incl fundering	15			6.440			6.440	0	0	462	462
Sportpark Wettenseind, diverse vervangingen	15				14.500		14.500	0	0	0	1.039
Sportpark De Polder, renovatie natuurgras en vervanging leunhekwerc	15				29.000		29.000	0	0	0	2.078
Sportpark Koppeldreef, aanleg drainage en renovatie natuurgras	15				48.000		48.000	0	0	0	3.440
Verlichting sportvelden: masten	40					40.000	40.000	0	0	0	0

Verlichting sportvelden: armaturen	20					20.000	20.000	0	0	0	0
5. Wonen & Leefomgeving		t/m 2020	2021	2022	2023	2024	Totaal	2021	2022	2023	2024
Vervanging woonwagens Bosweg	25		300.000				300.000	0	21.500	21.400	21.300
6. Ruimtelijk beheer, Milieu & Verkeer		t/m 2020	2021	2022	2023	2024	Totaal	2021	2022	2023	2024
Vervangingsinvestering openbare verlichting (masten)	40		115.000				115.000	0	3.450	3.436	3.436
Vervangingsinvestering openbare verlichting (masten)	40			115.000			115.000	0	0	3.450	3.450
Vervangingsinvestering openbare verlichting (masten)	40				115.000		115.000	0	0	0	3.450
Vervangingsinvestering openbare verlichting (masten)	40					115.000	115.000	0	0	0	0
Vervangingsinvestering openbare verlichting (armaturen)	20		127.000				127.000	0	6.985	6.953	6.953
Vervangingsinvestering openbare verlichting (armaturen)	20			127.000			127.000	0	0	6.985	6.985
Vervangingsinvestering openbare verlichting (armaturen)	20				127.000		127.000	0	0	0	6.985
Vervangingsinvestering openbare verlichting (armaturen)	20					127.000	127.000	0	0	0	0
Aanhangerstrooier	10			36.000			36.000	0	0	3.780	3.780
Sneeuwplough fietspadstrooiers (2)	10			26.000			26.000	0	0	2.730	2.730
Opzet-natzout strooimachines (3)	10			135.000			135.000	0	0	14.175	14.175
Aanhanger natzout strooimachine	10			36.000			36.000	0	0	3.780	3.780
Sneeuwplough jaarschijf 2022 2 x	10			30.000			30.000	0	0	3.150	3.150
Vrijverval riolen jaarschijf 2021 (uit vz riolering)	60		175.000				175.000	ten laste van voorziening riolering			
Levensduur verlengend reliningen (uit vz riolering)	60				175.000		175.000	ten laste van voorziening riolering			
Vervanging elektromechanische pompgemalen jaarschijf 2021	15		25.000				25.000	ten laste van voorziening riolering			
Vervanging elektromechanische pompgemalen jaarschijf 2022	15			25.000			25.000	ten laste van voorziening riolering			
Vervanging electromechanische pompgemalen jaarschijf 2023 (uit vz riolering)	15				35.000		35.000	ten laste van voorziening riolering			
Vervanging electromechanische pompgemalen jaarschijf 2024 (uit vz riolering)	15					35.000	35.000	ten laste van voorziening riolering			
Kerkkokers riolering	60			190.000			190.000	ten laste van voorziening riolering			
Fietspaden Gulbergen, fietsstraat Mierlosedijk	30			250.000			250.000	0	0	9.583	9.542

Regenwaterafvoer Nuenen-West noordzijde richting Hooidonkse beek - Riolering	60				15.000	210.000	225.000	ten laste van voorziening riolering				
Regenwaterafvoer Nuenen-West noordzijde richting Hooidonkse beek	60				15.000	210.000	225.000		0	0	0	0
Regenwaterafvoer Nuenen-West noordzijde richting Hooidonkse beek (tlv bovenwijken #)	60				-15.000	-210.000	-225.000	netto berekend				
Regenwaterafvoer Nuenen-West zuidzijde/Dommeldelta - Riolering	60	125.000		75.000			200.000	ten laste van voorziening riolering				
Regenwaterafvoer Nuenen-West zuidzijde/Dommeldelta	60	125.000		125.000			250.000		0	0	0	0
Regenwaterafvoer Nuenen-West zuidzijde/Dommeldelta (tlv bovenwijken #)	60	-125.000		-125.000			-250.000	netto berekend				
Verv. van mini-containers (kliko's) uit 1999	10		30.000				30.000	ten laste van voorziening afval				
Verv. van mini-containers (kliko's) uit 1999	10			40.000			40.000	ten laste van voorziening afval				
Verv. van mini-containers (kliko's) uit 1999	10				300.000		300.000	ten laste van voorziening afval				
Speelvoorzieningen	15		85.000				85.000		0	6.092	6.063	6.063
Speelvoorzieningen	15			85.000			85.000		0	0	6.092	6.092
Speelvoorzieningen	15				85.000		85.000		0	0	0	6.092
Speelvoorzieningen	15					85.000	85.000		0	0	0	0
Groenreconstructie jaarschijf 2021	20		35.000				35.000		0	1.925	1.916	1.916
Groenreconstructie jaarschijf 2022	20			35.000			35.000		0	0	1.925	1.925
Groenreconstructie jaarschijf 2023	20				35.000		35.000		0	0	0	1.925
Groenreconstructie jaarschijf 2024	20					35.000	35.000		0	0	0	0
Inrichting omrasterde hondenlosloopgebieden in de woonkernen	15	15.000	10.000	10.000	10.000		45.000		0	75	125	175
Gemalen electromechanisch	15					27.500	27.500		0	0	0	0
Vrijverval riolering 2024	60					312.000	312.000		0	0	0	0
Aanpassen riolering Opwettenseweg / Vorsterdijk / Nuenen West	60			50.000			50.000	ten laste van voorziening riolering				
Verkeersveiligheidsmaatregelen (top 16)	25		75.000				75.000		0	3.375	3.375	3.375
Verkeersveiligheidsmaatregelen (top 16)	25			75.000			75.000		0	0	3.375	3.375
Verkeersveiligheidsmaatregelen (top 16)	25				75.000		75.000		0	0	0	3.375
Verkeersveiligheidsmaatregelen (top 16)	25					75.000	75.000		0	0	0	0

7. Economie, Toerisme & Recreatie		t/m 2020	2021	2022	2023	2024	Totaal	2021	2022	2023	2024
Herdenkingsmonument voor Nuenenaren	15			20.000			20.000	0	0	1.433	1.433
Totale		140.000	1.204.480	1.412.910	1.358.500	1.127.500	5.243.390	0	78.152	144.223	209.840

#) Deze investeringen komen uit het Bestedingenplan van bestemmingsreserve bovenwijkse voorzieningen. De investeringen vloeien veelal voort uit verplichtingen verbonden aan de bouwprojecten en worden gedekt uit de fondsafdrachten. Momenteel is de reserve bovenwijkse voorzieningen niet toereikend om alle geplande investeringen te kunnen doen. Het moment van aanvragen van het investeringskrediet zal mede afhankelijk zijn van de ontwikkeling van deze reserve.

Reserves en voorzieningen

Overzicht van reserves en voorzieningen

Reserves

Bedragen x €1.000

Reserves	Balans 1-1-2021	Balans 1-1-2022	Balans 1-1-2023	Balans 1-1-2024	Balans 1-1-2025
Algemene reserves					
Algemene reserve	4.952	4.252	4.252	4.252	4.252
Bouwgrond: algemene reserve	13.001	13.001	13.001	13.001	13.001
Algemene reserve bouwgrond winstnemingen	8.648	8.648	8.648	8.648	8.648
Totaal Algemene reserves	26.601	25.901	25.901	25.901	25.901
Bestemmingsreserves					
Bouwgrond; bovenwijkse voorz onbel	2.024	2.074	1.999	2.049	2.099
Bouwgrond; sociale volkshuisvesting	262	387	512	637	762
Bouwgrond; parkmanagement	335	335	335	335	335
Bouwgrond; fonds groen voor rood	625	525	425	325	225
Begraafplaats Oude Landen	466	485	504	523	543
Bestemmingsreserve I&A	336	187	30	11	11
Totaal Bestemmingsreserves	4.047	3.992	3.805	3.880	3.974
Dekkingsreserves					
Dekkingsres kap 1st reconstr op en afritten Geldropsedijk	216	216	209	201	193
Dekkingsres kap 1st HOV2	55	52	49	46	43
Dekkingsreserve onderzoek bereikbaarheidsakkoord	60	40	20	0	0
Dekkingsreserve ecologische verbindingzone Hooidonk	36	34	32	31	29
Dekkingsres hybrideveld RKGSV Gerwen	356	342	327	313	299
Dekkingsreserve onderzoek mobiliteitsprojecten	180	144	108	72	36
Dekkingsreserve renovatie Hongerman	300	1.000	1.000	780	560
Dekkingsreserve renovatie Klooster	1.593	1.529	1.466	1.402	1.338
Dekkingsreserve calamiteitenpad Esrand	92	88	85	81	77
Dekkingsres sportvloer Hongerman	50	27	4	4	4
Dekkingsreserve Klooster nieuwe stijl	2.894	2.894	2.894	2.779	2.663
Dekkingsres snelheidsremmende maatregelen Boord	68	68	65	63	60

Dekkingsres regenwaterafvoer Nuenen-West zuidzijde	125	125	250	240	230
Totaal Dekkingsreserves	6.025	6.560	6.509	6.011	5.532
Totaal reserves	36.673	36.453	36.215	35.792	35.407

Voorzieningen

Bedragen x €1.000

Voorzieningen	Balans 1-1-2021	Balans 1-1-2022	Balans 1-1-2023	Balans 1-1-2024	Balans 1-1-2025
Voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's					
Milieuschade Schenkels	368	0	0	0	0
Pensioen voormalige wethouders	2.786	2.761	2.736	2.710	2.685
Totaal Voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's	3.154	2.761	2.736	2.710	2.685
Voorzieningen onderhoud en egalisatie					
Voorziening onderhoud gebouwen	1.025	1.134	1.243	1.353	1.462
Voorziening onderhoud wegen	424	288	152	17	17
Voorziening civiele kunstwerken	502	385	308	311	324
Totaal Voorzieningen onderhoud en egalisatie	1.951	1.807	1.704	1.680	1.803
Voorzieningen door derden beklemd middelen					
Voorziening afval	68	68	59	55	39
Voorziening riolering	3.961	3.801	3.763	3.722	3.680
Regionaal ontwikkelfonds werklocaties	155	155	155	155	155
Promotie- inkomsten	2	2	2	2	2
Parkeerfonds	9	9	9	9	9
Totaal Voorzieningen door derden beklemd middelen	4.196	4.036	3.988	3.943	3.885
Totaal voorzieningen	9.301	8.604	8.427	8.334	8.373

Totaal reserves en voorzieningen

Bedragen x €1.000

Staat van reserves en voorzieningen	Balans 1-1-2021	Balans 1-1-2022	Balans 1-1-2023	Balans 1-1-2024	Balans 1-1-2025
Reserves	36.673	36.453	36.215	35.792	35.407
Voorzieningen	9.301	8.604	8.427	8.334	8.373
Totaal reserves en voorzieningen	45.974	45.057	44.642	44.126	43.780

Toelichting op de reserves

De reserves bestaan uit algemene reserves en bestemmingsreserves. Algemene reserves fungeren als buffer voor het opvangen van verliezen van algemene aard. Bestemmingsreserves zijn gevormd voor een specifiek doel of voor het opvangen van ongewenste schommelingen in tarieven die aan derden in rekening worden gebracht.

Algemene reserves

Algemene reserve

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
4.952	0	700	4.252

De algemene reserve heeft vooral een bufferfunctie om ongewenste en onvoorzien toekomstige tegenvallers op te kunnen vangen. In de nota reserves en voorzieningen, vastgesteld door uw raad in februari 2019, is besloten het minimum van deze reserve jaarlijks bij de jaarrekening te bepalen. Dit bedrag wordt dan berekend als 10% van de uitkering gemeentefonds plus inkomsten ozb (op basis van de Handleiding artikel 12 Financiële verhoudingswet), waarbij we afronden op € 100.000,-. Dat komt neer op ongeveer € 3,2 miljoen. De huidige algemene reserve is dus ruimschoots toereikend. De onttrekking betreft de geraamde storting in de dekkingsreserve Sporthal de Hongerman, overeenkomstig de investeringsbegroting (zie dekkingsreserves).

Bouwgrond algemene reserve

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
13.001	0	0	13.001

De doelstelling van de algemene reserve bouwgrondexploitatie is een buffer voor het afdekken van financiële risico's in de bouwgrondexploitaties. De voeding van deze reserve wordt gevormd door de voordelige resultaten van bouwgrondexploitaties.

Voor de afdekking van negatieve bouwgrondexploitaties is een specifieke voorziening 'verliesgevende complexen bouwgrond' ingesteld, die gevoed wordt vanuit de algemene reserve bouwgrond. De stand van de algemene reserve bouwgrond wordt beïnvloed door toekomstige winstnames die hoogst onzeker zijn. Bij aanspreking van deze reserve zal altijd gekeken moeten worden naar de stand op het moment zelf.

Bouwgrond algemene reserve (winstnemingen)

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
8.648	0	0	8.648

Deze reserve is gevormd na de jaarrekening 2017 met het doel de tussentijdse winstnemingen vanuit de bouwgrondprojecten af te zonderen van andere stortingen in reserves.

Bestemmingsreserves

Bouwgrond; bovenwijkse voorzieningen

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
2.024	50	0	2.074

Deze reserve is bedoeld voor investeringen met een zogeheten “bovenwijks” karakter. Te denken valt aan investeringen in de infrastructuur (ontsluitingswegen, verkeersstructuur) die buiten de nieuwbouwwijk ligt, maar er wel voor aangelegd wordt en/of voor meerdere wijken dient. Deze bestemmingsreserve wordt gevoed vanuit exploitatiebijdragen zoals overeengekomen in anterieure overeenkomsten, gemeentelijke gronduitgiften en vanuit incidentele op te stellen publiekrechtelijke overeenkomsten. De toevoegingen volgen uit de Nota grondbeleid, ieder nieuw te realiseren bouwplan draagt bij.

Voorheen werden projecten in één keer ten laste van de bestemmingsreserve bovenwijkse voorzieningen gebracht. Met de nieuwe BBV-voorschriften mag dit vanaf 2017 niet meer. De projecten moeten worden geactiveerd en de kapitaallasten (rente en afschrijving) moeten over de levensduur van de investering worden gespreid. Bij het beschikbaar stellen van het krediet wordt het volledige bedrag vanuit de reserve bovenwijkse voorzieningen overgebracht naar een nieuwe bestemmingsreserve kapitaallasten bovenwijkse voorzieningen (zie onder dekkingsreserves). Vanuit die reserve worden de jaarlijkse kapitaallasten van de investeringen gedekt.

Bouwgrond; sociale huisvesting

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
262	125	0	387

Deze bestemmingsreserve is gevormd om initiatieven op het gebied van de sociale volkshuisvesting te stimuleren. De reserve wordt gevoed vanuit exploitatiebijdragen zoals overeengekomen in anterieure overeenkomsten op basis van de Nota grondbeleid, gemeentelijke gronduitgiften en vanuit incidentele op te stellen publiekrechtelijke overeenkomsten.

De voedingen aan en onttrekkingen uit de bestemmingsreserve sociale volkshuisvesting volgen uit de Nota grondbeleid. Iedere nieuw te realiseren woning draagt bij. In de Nota grondbeleid 2019-2023 is opgenomen dat een ontwikkelende partij moet kunnen aantonen dat deze bijdrage noodzakelijk is om de sociale woningbouwontwikkeling in het project haalbaar te houden. Het college beslist over een toewijzing uit de reserve.

De toevoeging houdt verband met grondverkoop binnen de grondexploitatieprojecten (€ 125.000,-).

Bouwgrond; parkmanagement

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
335	0	0	335

Parkmanagement is opgezet en geïnitieerd door samenwerking tussen gemeente en bedrijven. De activiteiten staan in het teken van duurzaamheid, verbetering, kostenbeheersing, ruimtebeheersing en gemak voor ondernemers en arbeid. De samenwerking tussen werkgevers en gemeente moet zorgen voor een gezond economisch, werk- en leefklimaat.

Met de Nota grondbeleid heeft de raad besloten om voor de uitvoering van parkmanagement en toekomstige revitalisering van bedrijventerreinen een bijdrage te calculeren per verkochte m² grond voor bedrijven. Deze bestemmingsreserve wordt gevoed vanuit exploitatiebijdragen zoals overeengekomen in anterieure overeenkomsten, gemeentelijke gronduitgiften en vanuit incidentele op te stellen publiekrechtelijke overeenkomsten.

Bouwgrond; fonds groen voor rood

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
625	0	100	525

Deze reserve is ingesteld om landschapsinvesteringen te kunnen financieren als gevolg van ontwikkelingen in het landelijk gebied. Het doel is versterking en verbetering van de landschappelijke kwaliteiten van de gemeente Nuenen.

Deze bestemmingsreserve wordt gevoed vanuit exploitatiebijdragen zoals overeengekomen in anterieure overeenkomsten, gemeentelijke gronduitgiften en vanuit incidentele op te stellen publiekrechtelijke overeenkomsten.

De onttrekking van € 100.000,- betreft het project Dommeldal.

Begraafplaats Oude Landen

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
466	19	0	485

In de raadsvergadering van maart 2011 is besloten om een bestemmingsreserve begraafplaats Oude Landen in het leven te roepen. De raad heeft besloten om een marktconform tarief te heffen voor de begraafplaats waardoor niet alle kosten gedekt worden door het grafrecht tarief. Voor het egaliseren van de lasten en baten is een reserve begraafplaats Oude Landen gevormd. De rente over de reserve begraafplaats Oude Landen is meegenomen in de berekening van het saldo baten en lasten van de begraafplaats.

De toevoeging betreft de structurele storting voor vervangingen van € 10.000,- en het positief geraamde exploitatiesaldo van € 9.259,-.

Bestemmingsreserve I&A

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
336	0	149	187

Op 18 juni 2015 heeft de raad besloten om het deel van het positieve resultaat jaarrekening 2014 Dienst Dommelvallei dat te maken had met lagere lasten I&A, te reserveren in de nieuwe reserve I&A. Op 16 augustus 2016 is besloten de middelen die voor I&A bestemd waren en op verschillende plaatsen in de begroting stonden, samen te brengen in deze bestemmingsreserve. De reserve wordt aangewend wanneer de bijdrage van de gemeente Nuenen aan Dienst Dommelvallei stijgt door meer uitgaven van de dienst aan I&A (het informatiebeleidsplan).

Dekkingsreserves

Reconstructie aansluiten Nuenen Z-W op A270

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
216	0	0	216

Deze dekkingsreserve is gevormd ten laste van de reserve bovenwijkse voorzieningen om de kapitaallasten van de investering reconstructie op- en afritten Geldropsedijk te dekken.

HOV2

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
55	0	3	52

Deze dekkingsreserve is gevormd ten laste van de reserve bovenwijkse voorzieningen om de kapitaallasten van de investering voor HOV2 te dekken. De onttrekking van € 2.884,- betreft de jaarlijkse afschrijvingslasten.

Onderzoek bereikbaarheidsakkoord

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
60	0	20	40

Deze dekkingsreserve is gevormd ten laste van de reserve bovenwijkse voorzieningen om de kapitaallasten van de investering voor het onderzoek bereikbaarheidsakkoord te dekken. De onttrekking van € 19.986,- betreft de jaarlijkse afschrijvingslasten.

Ecologische verbindingszone Hoidonk

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
36	0	2	34

Deze dekkingsreserve is gevormd ten laste van de reserve bovenwijkse voorzieningen om de kapitaallasten van de investering voor de ecologische verbindingszone Hoidonk te dekken. De onttrekking van € 1.800,- betreft de jaarlijkse afschrijvingslasten.

Hybrideveld RKGSV Gerwen

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
356	0	14	342

Deze dekkingsreserve is gevormd om de kapitaallasten van de investering voor het hybrideveld RKGSV Gerwen te dekken. De onttrekking van € 14.230,- betreft de jaarlijkse afschrijvingslasten.

Onderzoek mobiliteitsprojecten

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
180	0	36	144

Deze dekkingsreserve is gevormd om de kapitaallasten van de investering voor het onderzoek mobiliteitsprojecten. De onttrekking van € 36.000,- betreft de jaarlijkse afschrijvingslasten.

Renovatie Hongerman

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
300	700	0	1.000

Deze dekkingsreserve is in 2019 gevormd ten laste van de algemene reserve om de kapitaallasten van de investering voor de renovatie Hongerman te dekken.

De storting is overeenkomstig de investeringsbegroting (zie algemene reserve).

Renovatie Klooster

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
1.593	0	64	1.529

Deze dekkingsreserve is in 2019 gevormd ten laste van de algemene reserve om de kapitaallasten van de investering voor de renovatie van het Klooster te dekken. De onttrekking van € 63.728,- betreft de jaarlijkse afschrijvingslasten.

Calamiteitenpad Esrand

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
92	0	4	88

Deze dekkingsreserve is gevormd ten laste van de algemene reserve grondexploitatie om de kapitaallasten van de investering voor het calamiteitenpad Esrand te dekken. De onttrekking van € 3.680,- betreft de jaarlijkse afschrijvingslasten.

Sportvloer Hongerman

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
50	0	23	27

Deze dekkingsreserve is in 2019 gevormd ten laste van de algemene reserve om de kapitaallasten van de investering voor de sportvloer van sporthal Hongerman te dekken. De onttrekking van € 22.949,- betreft de jaarlijkse afschrijvingslasten.

Klooster nieuwe stijl

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
2.894	0	0	2.894

Deze dekkingsreserve is gevormd ten laste van de algemene reserve. Deze dekkingsreserve is gevormd om de kapitaallasten van de investeringen voor installaties en vloerverwarming bij de renovatie van het Klooster te kunnen dekken.

Snelheidsremmende maatregelen Boord

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
68	0	0	68

Deze dekkingsreserve is gevormd om de kapitaallasten van het krediet snelheidsremmende maatregelen Boord te kunnen dekken.

Regenwaterafvoer Nuenen-West zuidzijde/Dommeldelta

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
125	0	0	125

Deze dekkingsreserve is gevormd vanuit de reserve bovenwijkse voorzieningen om de kapitaallasten van het krediet regenwaterafvoer Nuenen-West zuidzijde/Dommeldelta te kunnen dekken.

Toelichting op de voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen. Voorzieningen zijn passiefposten op de balans die een inzicht geven in de voorzienbare lasten van risico's en verplichtingen, waarvan de omvang en/of het tijdstip van optreden op de balansdatum min of meer onzeker zijn, en die oorzakelijk samenhangen met de periode voorafgaande aan die datum.

De voorzieningen zijn onder te verdelen in voorzieningen onderhoud en egalisatie, voorzieningen door derden beklemde middelen en voorzieningen verplichtingen, verlies en risico's.

Voorzieningen verplichtingen, verlies en risico's

Pensioen voormalige wethouders

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
2.786	39	64	2.761

Voor zittende wethouders moet op grond van de Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers (APPA) pensioen worden opgebouwd. Dit pensioen is afhankelijk van de diensttijd als wethouder en komt tot uitkering na het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd.

De noodzakelijke omvang van de voorziening aan het eind van het boekjaar wordt elk jaar bepaald op basis van actuariële berekeningen door een extern bureau. De werkelijke pensioenbetalingen aan (voormalige) wethouders in het boekjaar komen ten laste van deze voorziening.

Milieuschade Schenkels/Collse Hoefdijk

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
368	0	368	0

In 2021 zal de sanering worden uitgevoerd.

Voorzieningen onderhoud en egalisatie

Voorziening onderhoud gebouwen

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
1.025	423	313	1.134

Uitgaven voor groot onderhoud dat opgenomen is in het beheerplan wordt uit de voorziening bekostigd. Jaarlijks wordt bekeken of de vervanging ook daadwerkelijk noodzakelijk is of nog een jaar kan worden uitgesteld.

Met de schoolbesturen lopen nog gesprekken over het organiseren van het gezamenlijk groot onderhoud voor de gebouwen MFA Heuvelrijk en Ouwlandse Dijk. Overdracht van het schooldeel van de gebouwen naar het school bestuur moet nog plaatsvinden.

Voor Dorpshuis D'n Heuvel is een participatieproject gestart waarbij Stichting D'n Heuvel samen met betrokken partijen en inwoners een plan maakt voor aanpassing van de MFA inclusief ontsluiting gymzaal voor een toekomstbestendig Gerwen.

Sporthal De Hongerman inclusief Scarabee wordt in stand gehouden, maar is gezien de renovatieplannen niet opgenomen in de voorziening. Indien tussentijds investeringen aan de orde zijn in verband met veiligheid wordt hiervoor krediet aangevraagd. De vloer is in 2019 vernieuwd. Voor de renovatie wordt apart een krediet aangevraagd.

Voorziening wegen

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
424	837	973	288

De voorziening is gebaseerd op het beheerplan wegen en wordt gebruikt voor het egaliseren van de kosten. Jaarlijks wordt het benodigd (gemiddeld) bedrag (€ 837.086,-) gestort in deze voorziening. De verwachte uitgaven aan cyclisch onderhoud zijn in 2021 € 973.000,-. In het 1e kwartaal van 2021 wordt een nieuw beheerplan aangeboden.

Voor reconstructie en rehabilitatie van de wegen zijn geen middelen beschikbaar in het onderhoudsfonds. Indien hier middelen voor nodig zijn, wordt apart aan de raad om budget gevraagd.

Civiele kunstwerken

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
502	115	232	385

Het saldo van de reserve civiele kunstwerken is overgebracht naar deze voorziening. De reserve is opgeheven. De voorziening is gevormd voor het onderhoud van civiele kunstwerken.

Voorzieningen door derden beklemde middelen

Voorziening afval

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
68	0	0	68

Het tarief dat geheven wordt voor afvalstoffenheffing mag op begrotingsbasis maximaal 100% kostendekkend zijn. Als er grote schommelingen zijn in de kosten en opbrengsten kan gebruik gemaakt worden van een voorziening om de kosten te egaliseren en zo grote schommelingen in de tarieven te voorkomen.

Voorziening riolering

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
3.961	0	160	3.801

De voorziening wordt gebruikt voor het egaliseren van de kosten. Daarmee worden tariefschommelingen in de toekomst zoveel mogelijk beperkt. De basis wordt gevormd door het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). De kostenprognose wordt jaarlijks geactualiseerd

Regionaal Ontwikkelingsfonds Werklocaties

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
155	0	0	155

Op 18 mei 2017 heeft de raad besloten deel te nemen aan het Regionale Ontwikkelingsfonds Werklocaties (ROW). Hiervoor is een voorziening gevormd. Betaling aan het regionale fonds vindt gefaseerd plaats afhankelijk van (regionale) besluitvorming.

Promotie-inkomsten

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
2	0	0	2

De marktcoopliden betalen maandelijks een bijdrage in de promotieactiviteiten voor de markt. De acties die plaatsvinden worden door de markt bedacht. Daarbij is het budget leidend.

Parkeerfonds

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
9	0	0	9

Uitgangspunt in de gemeente Nuenen is dat bedrijven de parkeerbehoefte op eigen terrein oplossen. Bij nieuwbouw moeten zij dus op hun eigen terrein voldoende parkeerplaatsen realiseren (volgens CROW publicatie Toekomstbestendig parkeren (2018)). Indien onvoldoende ruimte op eigen terrein aanwezig is om de parkeerbehoefte op te lossen, is het (mits dit niet leidt tot onevenredige parkeerhinder in de omgeving) mogelijk om deze verplichting af te kopen. De bijdragen van de bedrijven zijn dan bedoeld om parkeerplaatsen elders binnen acceptabele afstand te realiseren. Afkoop kan slechts plaatsvinden na toestemming van het college. In het kader van de planvorming voor het centrum wordt gekeken naar locaties voor parkeren en de bijdrage die het parkeerfonds kan hebben bij de realisatie. Daarbij zullen parkeerfonds en ambitie in balans moeten blijven. Dit kan gevolgen hebben voor de stortingen.

Toelichting op de financiële positie

Inleiding

In deze paragraaf wordt kort toegelicht welke uitgangspunten zijn gebruikt voor de berekeningen in deze meerjarenbegroting. Ook worden afwijkingen ten opzichte van voorgaande jaren toegelicht.

Indexcijfers

Regionaal zijn afspraken gemaakt over indexcijfers. Op die manier hanteren alle regiogemeenten en de grootste gemeenschappelijke regelingen dezelfde indexering. Voor de begroting 2021-2024 zijn de volgende indexcijfers gebruikt:

Indexcijfers MJB 2021-2024	2021	2022	2023	2024
Loonkostenindex	2,8%	2,8%	2,8%	2,8%
Materiële kostenindex	1,6%	1,6%	1,6%	1,6%

Voor de gewogen kostenontwikkeling komen we dan op:

Tariefopbrengsten / inkomsten	2021	2022	2023	2024
Gewogen kostenontwikkeling	2,2%	2,2%	2,2%	2,2%

Rente

De rente wordt overeenkomstig de BBV-richtlijnen jaarlijks opnieuw berekend. Basis is de jaarrekening 2019. De geldende rentepercentages voor deze meerjarenbegroting 2021-2024 zijn opgenomen in de paragraaf Financiering.

In de nota reserves en voorzieningen van februari 2019 heeft uw raad besloten niet langer bespaarde rente te berekenen en toe te rekenen aan de reserves. Dit is in lijn met de aanbevelingen van de commissie BBV. We rekenen alleen met werkelijke betaalde rente en geen fictieve rente.

Het totaal van de rentelasten en rentebaten en het gebruikte rentepercentage is opgenomen in de paragraaf Financiering.

Algemene uitkering

Voor de algemene uitkering volgen we de circulaire gemeentefonds. De begroting is gebaseerd op de septembercirculaire 2020.

Bijlagen

Overzicht van baten en lasten per taakveld

Programma 1 Bestuur, Samenwerking & Dienstverlening

Bedragen x €1.000

Taakveld	Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.10 Mutaties reserves	149	0	149	157	0	157	20	0	20	0	0	0
0.1 Bestuur	1	1.625	-1.624	1	1.572	-1.571	1	1.568	-1.567	1	1.568	-1.567
0.2 Burgerzaken	341	827	-486	340	827	-487	340	827	-487	340	827	-487
0.4 Overhead	26	7.354	-7.327	24	7.221	-7.197	21	7.273	-7.252	21	7.385	-7.364
Subtotaal	517	9.805	-9.289	521	9.620	-9.099	381	9.668	-9.287	362	9.780	-9.418

Programma 2 Veiligheid & Handhaving

Bedragen x €1.000

Taakveld	Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	36	1.184	-1.148	36	1.184	-1.148	36	1.184	-1.148	36	1.184	-1.148
1.2 Openbare orde en veiligheid	119	1.074	-956	19	1.014	-995	19	908	-889	19	908	-889
Subtotaal	155	2.258	-2.103	55	2.198	-2.143	55	2.092	-2.037	55	2.092	-2.037

Programma 3 Werk (participatie), Zorg & Jeugd

Bedragen x €1.000

Taakveld	Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
4.1 Openbaar basisonderwijs	0	34	-34	0	34	-34	0	34	-34	0	34	-34
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	98	698	-599	98	698	-599	98	698	-599	98	698	-599
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	165	2.488	-2.323	165	2.512	-2.348	165	2.517	-2.353	165	2.512	-2.348
6.2 Wijkteams	87	369	-282	87	369	-282	87	369	-282	87	369	-282
6.3 Inkomensregelingen	4.966	6.179	-1.213	4.966	6.117	-1.151	4.922	6.117	-1.195	4.922	6.117	-1.195
6.4 Begeleide participatie	0	1.455	-1.455	0	1.476	-1.476	0	1.452	-1.452	0	1.468	-1.468
6.5 Arbeidsparticipatie	0	683	-683	0	675	-675	0	675	-675	0	675	-675
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	852	-852	0	852	-852	0	852	-852	0	852	-852
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	218	3.273	-3.055	218	3.269	-3.051	218	3.269	-3.051	218	3.269	-3.051
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	3.460	-3.460	0	3.460	-3.460	0	3.460	-3.460	0	3.460	-3.460
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	20	-20	0	20	-20	0	20	-20	0	20	-20
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	345	-345	0	345	-345	0	345	-345	0	345	-345
7.1 Volksgezondheid	0	816	-816	0	833	-833	0	850	-850	0	868	-868
Subtotaal	5.534	20.671	-15.137	5.534	20.659	-15.125	5.490	20.658	-15.168	5.490	20.687	-15.196

Programma 4 Verenigingen & Accommodaties

Bedragen x €1.000

Taakveld	Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.10 Mutaties reserves	737	700	37	37	0	37	234	0	234	234	0	234
4.2 Onderwijshuisvesting	70	1.176	-1.107	70	1.175	-1.105	70	1.173	-1.103	70	1.167	-1.097
5.1 Sportbeleid en activering	20	143	-123	20	143	-123	0	99	-99	0	99	-99
5.2 Sportaccommodaties	195	1.153	-958	195	1.153	-958	195	1.363	-1.168	195	1.358	-1.163
5.6 Media	0	439	-439	0	439	-439	0	439	-439	0	439	-439
Subtotaal	1.022	3.611	-2.589	322	2.909	-2.588	499	3.073	-2.574	499	3.063	-2.564

Programma 5 Wonen & Leefomgeving

Bedragen x €1.000

Taakveld	Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.10 Mutaties reserves	100	194	-94	100	194	-94	100	194	-94	100	194	-94
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	199	78	121	199	78	121	199	78	121	199	78	121
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	93	84	9	93	84	9	93	84	9	93	84	9
8.1 Ruimtelijke ordening	0	858	-858	0	806	-806	0	806	-806	0	806	-806
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	6.983	7.431	-448	3.875	4.323	-448	3.936	4.383	-448	3.937	4.384	-448
8.3 Wonen en bouwen	918	1.282	-364	951	1.229	-279	931	1.242	-312	910	1.344	-434
Subtotaal	8.293	9.927	-1.634	5.218	6.715	-1.496	5.259	6.788	-1.529	5.239	6.891	-1.652

Programma 6 Ruimtelijk beheer, Milieu & Verkeer

Bedragen x €1.000

Taakveld	Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.10 Mutaties reserves	61	0	61	196	125	71	81	0	81	61	0	61
2.1 Verkeer en vervoer	80	2.984	-2.905	80	3.084	-3.004	80	3.283	-3.203	81	3.728	-3.647
2.2 Parkeren	0	8	-8	0	8	-8	0	8	-8	0	7	-7
2.5 Openbaar vervoer	0	15	-15	0	15	-15	0	15	-15	0	15	-15
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	2.067	-2.067	0	2.109	-2.109	0	2.072	-2.072	0	2.100	-2.100
7.2 Riolering	1.937	991	946	1.996	1.047	949	2.057	1.102	955	2.102	1.123	979
7.3 Afval	3.036	2.224	812	3.068	2.248	820	3.106	2.277	829	3.162	2.318	844
7.4 Milieubeheer	0	522	-522	0	522	-522	0	522	-522	0	472	-472
Subtotaal	5.114	8.811	-3.697	5.340	9.157	-3.817	5.324	9.279	-3.955	5.406	9.764	-4.358

Programma 7 Economie, Toerisme & Recreatie

Bedragen x €1.000

Taakveld	Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.10 Mutaties reserves	67	0	67	67	0	67	183	0	183	183	0	183
3.1 Economische ontwikkeling	12	122	-110	12	122	-110	12	122	-110	12	122	-110
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2
3.4 Economische promotie	35	55	-20	35	55	-20	35	55	-20	35	55	-20
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	7	961	-955	7	983	-976	7	1.358	-1.351	7	1.356	-1.349
5.4 Musea	0	68	-68	0	68	-68	0	68	-68	0	68	-68
5.5 Cultureel erfgoed	0	38	-38	0	40	-40	0	37	-37	0	37	-37
Subtotaal	124	1.245	-1.121	124	1.269	-1.145	240	1.641	-1.401	240	1.639	-1.399

Programma 8 Financiën & Belastingen

Bedragen x €1.000

Taakveld	Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	102	-102	0	685	-685	0	209	-209	0	537	-537
0.5 Treasury	197	195	3	160	157	3	120	117	3	79	76	3
0.61 OZB woningen	4.839	132	4.706	5.004	132	4.871	5.174	132	5.041	5.349	132	5.217
0.62 OZB niet-woningen	1.327	30	1.297	1.356	30	1.326	1.386	30	1.356	1.417	30	1.387
0.64 Belastingen overig	75	51	24	75	51	24	75	51	24	75	51	24
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	30.134	0	30.134	30.648	0	30.648	31.274	0	31.274	31.927	0	31.927
0.8 Overige baten en lasten	0	492	-492	0	776	-776	0	1.537	-1.537	0	1.396	-1.396
Subtotaal	36.572	1.002	35.570	37.243	1.831	35.412	38.029	2.078	35.952	38.847	2.223	36.624

Totaal

Bedragen x €1.000

Totaal	Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Totaal	57.331	57.331	0	54.358	54.358	0	55.278	55.278	0	56.138	56.138	0
Resultaat	57.331	57.331	0	54.358	54.358	0	55.278	55.278	0	56.138	56.138	0

Vaststellingsbesluit

Raadsbesluit en raadsvoorstel

Aangenomen amendement en moties

Aangenomen amendement

Aangenomen moties